

Grong kommune

Årsbudsjett 2013

Handlingsplan 2013

Rullering av økonomiplan
2013 - 2016

Vedtatt av kommunestyret i sak 91/12

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	Kommunestyrets vedtak i sak, møte 18.12.2013.	4
2	Utarbeidelse av årsbudsjettet i praksis	14
3	Målsettinger og handlingsplaner for Grong kommune	15
3.1	Visjon og overordna strategier	15
3.2	Overordnede handlingsregler for Grong kommune	16
3.3	Handlingsplan for 2013	16
4	Selvkost	18
5	Organisering	19
5.1	Politisk organisering	19
5.2	Administrativ organisering	21
6	Befolkningsutvikling	22
6.1	Innledning	22
6.2	Befolkningsutvikling 2007-2012 og prognose 2013-2016	22
7	Rammebetingelser	23
7.1	Generelle forutsetninger	23
7.2	Lønnsbudsjettering	23
7.3	Sosiale kostnader	23
7.4	Pensjon	24
7.5	Arbeidsmiljø og utviklingen av tilstedeværelse	25
7.6	Skatt, rammetilskudd og inntektsutjevning	27
7.7	Momskompensasjon fra investeringsprosjekt	34
7.8	Kapitalkostnader	35
7.9	Flyktninger	36
7.10	Lønn – og sosiale utgifter	38
7.11	Netto driftsresultat	38
7.12	Eiendomsskatt	38
7.13	Konsesjonsavgifter	39
7.14	Konsesjonskraftinntektene	39
7.15	Disposisjonsfond og kapitalfond	40
8	Administrasjon og fellestjenester	41
8.1	Beskrivelse av område	41
8.2	Status, utfordringer og utviklingstiltak	41
9	Oppvekst og familie	43
9.1	Beskrivelse av området	43
9.2	Status, utfordringer og utviklingstiltak	44
10	Helse og omsorg	49
10.1	Beskrivelse av området	49
10.2	Status, utfordringer og utviklingstiltak	49
11	Næring, miljø, kultur og teknisk	56
11.1	Beskrivelse av fagområde	56
11.2	Status, utfordringer og utviklingstiltak	57
12	Kirkeformål	65

12	Politisk styring, kontroll og fellesutgifter	66
12.1	Beskrivelse av fagområde.....	66
12.2	Tjenesteproduksjon	66
12.3	Ressursinnsats drift.....	66
12.4	Status, utfordringer og utviklingstiltak.....	66
13	Investeringsiltak i planperioden.....	67
13.1	Følgende nye investeringsiltak er det funnet rom for i perioden.....	67
13.2	Prosjekter som er påbegynt i 2012, men som fortsetter i 2013.	67
13.3	Endringer i forhold til eksisterende økonomiplan	68
13.4	Oversikt over investeringsiltak som er lagt inn i perioden 2013 – 2016.....	69
14	Finansiering	80
15	Nye driftstiltak	81
15.1	Nye driftstiltak som det er funnet rom for i perioden.....	81
15.2	Beskrivelse av de nye driftstiltak som er lagt inn i økonomiplanperioden.....	81
15.3	Tiltak som medfører driftsreduksjoner, herunder stillingsreduksjoner.	82
16	Positive og negative elementer i årets budsjett.	84
17	Omstilling og effektivisering	85
18	Avsetning og bruk av disposisjonsfond.....	86
19	Sluttord.....	87
20	Obligatoriske budsjettsskjema	89
20.1	Budsjettsskjema 1A – økonomiplanperioden 2013 - 2016	90
20.2	Budsjettsskjema 1B Økonomiplan perioden 2013 – 2016.....	91
20.3	Økonomisk oversikt drift økonomiplanperioden 2013 – 2016.....	92
20.4	Budsjettsskjema 2A i økonomiplanperioden 2013 - 2016	93
20.5	Budsjettsskjema 2B i økonomiplanperioden 2013 - 2016	93
20.6	Økonomisk oversikt investering i økonomiplanperioden 2013 – 2016.....	94
20.7	Investeringsbudsjett for 2013 på kontonivå.	95
21	Vedlegg.....	98

1 Kommunestyrets vedtak i sak, møte 18.12.2013.

Kommunestyrebehandlingen av årsbudsjettet og handlingsplaner for 2013, samt rullering av økonomiplan 2013 -2016, medførte enkelte endringer i forhold til rådmannens forslag til budsjett.

Enkelte av endringene fremgår av vedtakets punkt 13 som lyder som følger;

13. Kommunestyret vedtar følgende endringer i drifts- og investeringsbudsjettet for 2013:

Driftbudsjettet:

- Kommunestyret vedtar å bosette inntil 5 flyktninger i 4. kvartal 2013. Det er ønskelig med familier og at disse fortrinnsvis bosettes i grendene Bergsmo og Harran. Økte inntekter brukes fortrinnsvis til å styrke integreringsarbeidet i kommunen ved at det snarest vurderes igangsatt et prosjekt rettet mot å kvalifisere bosatte for en meningsfull og trygg framtid i kommunen. Samtidig må en se på mulighetene av å styrke helsetjenesten for denne brukergruppen.
- Ordningen med kryssende søskenmoderasjon videreføres ut fra følgende kriterier:
 - a) Moderasjon gis fra og med 2. barn på det billigste alternativet.
 - b) Barn nr. 2 gis 30 % , mens barn 3,4 osv. gis 50 % rabatt.
 - c) Rabattens størrelse tilsvarende størrelsen på plassen.Forslaget medfører ingen endring i budsjettforslaget da kryssende søskenmoderasjon er inne i tallbudsjettet.
- Følgende punkter innarbeides i budsjettet for 2013, da finansiert med bruk av disposisjonsfondet;

Videreføring av MOT	94.000
Økt støtte til grendehus	20.000
Støtte til landbruksformål	100.000
Støtte til skogkulturtiltak	50.000
Sommerjobb til ungdom	50.000
Økt støtte til Norsk Landbruksrådgiving	20.000
- Kommunestyret ber om at formannskapet ser på bemanningen i barnehagene der målet er at bemanning i barnehagene må minst holdes innenfor den kommunale norm, samt beholde dagens åpningstider.

Investeringsbudsjettet:

- Innkjøp av tineaggregat til kr 225.000,- pluss mva. Finansieres med bruk av lånemidler.
- Skatepark i Grong kr 475.000,-. (Del 1 i 2013). Finansieres med lånemidler.
- Nødvendig budsjettering av inntektsføring samt avsetning til ubundet investeringsfond på kr 4.471.000,- vedrørende Gusli Skog midlene legges inn i budsjettet.

Administrasjonen gis fullmakt til å foreta nødvendige endringer i budsjettskjemaene 1a, 1b, 2a, 2b jfr. de vedtatte endringene i pkt. 13.

Hele kommunestyrevedtaket fremgår som eget vedlegg 4, helt sist i dette heftet.

Når det gjelder driftsbudsjettet så medfører endringene en økning av ramme 3 på kr 94.000,- samt en økning av ramme 4 på kr 240.000,-. Begge disse økningene ble vedtatt finansiert med bruk av disposisjonsfondet, noe som påvirker rammeområde 9.

I tillegg kom det inn to nye investeringsprosjekter;

- Innkjøp av tineaggregat med en total kostnad på 225.000,- pluss mva. budsjetteres med halvparten på vei og den andre halvparten på kloakk og ledningsnett. Tiltaket gjelder behov for tine-steamutstyr for stikkrenner på kommunale veger, samt tining av luker og andre ledninger.
- Utbygging av Skatepark i Grong. I 2009 og 2010 ble det jobbet med å planlegge en skatepark i området ved sports- og fritidsparken. Det ble tegnet flere forslag av ivrige skatere og innhentet pristilbud, men arbeidet stoppet opp. Planlegginga har i 2012 startet opp igjen, da det er nye ungdommer som etterspør tilbudet. Pr. i dag er det registrert mellom 15-20 skatere i sentrum av Grong og mange av disse står på snowboard om vinteren. Å bygge en skatepark er et viktig trivselstiltak og et anlegg som kan bygges for fremtiden. Skating er en av flere "nye" idretter som etterhvert har vokst frem. Første byggetrinn ble i kommunestyret vedtatt til et kostnadsoverslag på kr 475.000,-.

Begge investeringsprosjektene ble vedtatt finansiert med bruk av lån. I tillegg tilsier lovverket av 80% av mva.kompensasjon skal gå til finansiering av investeringsprosjektene i 2013.

Siste kulepunkt under investeringsbudsjettet i vedtakets punkt 13 gjelder Gusli skog midlene. Gusli skog vil motta erstatning for frivillig vern av deler av "kommuneskogen". Grong kommunes andel av erstatningsbeløpet ble vedtatt tatt inn i kommuneregnskapet, avsatt til ubundet investeringsfond og senere benyttet til finansiering/del-finansiering av flere ulike investeringsprosjekter i 2013.

Budsjettering av inntektsføringen samt avsetningen til fond er nå regulert inn i investeringsbudsjettet da denne ved en feil ikke var lagt inn i utgangspunktet.

De endringer som ble vedtatt medfører endringer i alle budsjettskjemaene både i drift og investering. Administrasjonene fikk således fullmakt til å gjennomføre disse endringen. Endrede budsjettskjema følger nedenfor. I tillegg medførte vedtaket endringer i detaljbudsjettet for ramme område 3, 4, 8 og 9. Nytt tilleggshäfte budsjett 2013 vil bli lagt frem og behandlet i formannskapet på deres førstkommende møte.

De endringene som ble vedtatt medfører at ikke all informasjon og tabeller som fremgår utover i budsjettdokumentet gir fullstendig korrekt informasjon. Når en leser dokumentet må det tas høyde for de endringer som ble vedtatt i kommunestyrebehandlingen. Dette gjelder både tabeller om netto driftsresultat, bruk av fond, positive og negative elementer, oversikter over tiltak som er tatt inn og som fremdeles står på behovslistene osv osv.

Endrede budsjettskjema følger;

Handlingsprogram og økonomiplan 2013-2016 – Budsjett 2013

BUDSJETTSKJEMA 1 A - ØKONOMIPLANPERIODEN 2013 - 2016

Beskrivelse	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Skatt på inntekt og formue	-38 603 000	-40 493 000	-51 271 000	-50 430 000	-49 712 000	-49 712 000
Ordinært rammetilskudd	-85 948 000	-90 302 000	-86 257 000	-86 257 000	-86 257 000	-86 257 000
Skatt på eiendom	-14 074 000	-14 377 000	-15 217 000	-15 217 000	-15 217 000	-15 217 000
Andre direkte eller indirekte skatter	-6 282 000	-6 420 000	-6 420 000	-6 420 000	-6 420 000	-6 420 000
Andre generelle statstilskudd	-20 904 000	-24 301 000	-23 819 000	-20 293 000	-7 992 000	-5 437 000
<i>Herav:</i>						
Momskompensasjon	-5 932 000	-8 618 000	-8 413 000	-8 919 000	0	0
Investeringskompensasjon	-1 330 000	-1 290 000	-1 260 000	-1 409 000	-1 409 000	-1 409 000
Flyktningetilskudd (Vertskommune og integrering)	-13 642 000	-14 393 000	-14 146 000	-9 965 000	-6 583 000	-4 028 000
Sum frie disponible inntekter	-165 811 000	-175 893 000	-182 984 000	-178 617 000	-165 598 000	-163 043 000
Renteinntekter og utbytte	-2 224 000	-1 487 000	-1 215 000	-1 215 000	-1 215 000	-1 215 000
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	6 742 000	8 196 000	6 282 000	7 977 000	8 340 000	8 994 000
Avdrag på lån	11 155 000	11 984 000	12 310 000	12 789 000	13 414 000	13 414 000
Netto finansinntekter/-utgifter	15 673 000	18 693 000	17 377 000	19 551 000	20 539 000	21 193 000
Dekning av tidl års regnskm merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	8 917 000	1 200 000	500 000	0	0	0
Til bundne avsetninger	10 477 000	3 827 000	4 005 000	4 005 000	4 005 000	4 005 000
Bruk av tidl års regnskm mindreforbruk	-3 885 000	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-4 639 000	-3 100 000	-2 818 000	-109 000	0	0
Bruk av bundne avsetninger	-14 949 000	-5 905 000	-5 622 000	-5 022 000	-5 022 000	-5 022 000
Netto avsetninger	-4 079 000	-3 978 000	-3 935 000	-1 126 000	-1 017 000	-1 017 000
Overført til investeringsbudsjettet	2 869 000	6 359 000	7 135 000	9 503 000	584 000	584 000
Til fordeling drift	-151 348 000	-154 819 000	-162 407 000	-150 689 000	-145 492 000	-142 283 000
Sum fordelt drift	139 306 000	154 819 000	162 407 000	150 689 000	145 492 000	142 283 000
Merforbruk/mindreforbruk	-12 042 000	0	0	0	0	0

Handlingsprogram og økonomiplan 2013-2016 – Budsjett 2013

BUDSJETTSKJEMA 1 B, ØKONOMIPLANPERIODEN 2013 - 2016

	Regnskap 2011	Oppr. bud. 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
1 Administrasjon og fellesutgifter						
Netto driftsutgifter	11 626 000	12 327 000	12 216 000	12 071 000	12 071 000	12 071 000
+ Avsetning til fond	31000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	0	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	11 657 000	12 327 000	12 216 000	12 071 000	12 071 000	12 071 000
2 Oppvekst og familie						
Netto driftsutgifter	52 917 000	58 523 000	50 608 000	50 608 000	50 608 000	50 608 000
+ Avsetning til fond	192 000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-1 256 000	-700 000	-484 000	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	51 853 000	57 823 000	50 124 000	50 608 000	50 608 000	50 608 000
3 Helse og omsorg						
Netto driftsutgifter	56 183 000	66 900 000	75 548 000	74 630 000	74 686 000	74 686 000
+ Avsetning til fond	53 000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-761 000	-854 000	-896 000	-510 000	-510 000	-510 000
Rammeområdets nettoutgifter	55 475 000	66 046 000	74 652 000	74 120 000	74 176 000	74 176 000
4 Kultur, næring og utvikling						
Netto driftsutgifter	19 820 000	20 657 000	21 194 000	19 986 000	19 810 000	19 810 000
+ Avsetning til fond	3 188 000	3 397 000	3 575 000	3 575 000	3 575 000	3 575 000
- Bruk av fond	-5 233 000	-4 917 000	-4 679 000	-4 570 000	-4 461 000	-4 461 000
Rammeområdets nettoutgifter	17 775 000	19 137 000	20 090 000	18 991 000	18 924 000	17 692 000
5 Kirkeformål						
Netto driftsutgifter	1 951 000	2 048 000	2 204 000	2 204 000	2 204 000	2 204 000
+ Avsetning til fond	0	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	0	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	1 951 000	2 048 000	2 204 000	2 204 000	2 204 000	2 204 000
6 Politisk styring, kontroll fellesutgifter						
Netto driftsutgifter	-479 000	-3 265 000	2 618 000	-6 829 000	-11 906 000	-15 115 000
+ Avsetning til fond	0	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	0	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	-479 000	-3 265 000	2 618 000	-6 829 000	-11 906 000	-15 115 000
7 Særregnskap						
Netto driftsutgifter	2 371 000	534 000	51 000	51 000	51 000	51 000
+ Avsetning til fond	6 473 000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-8 844 000	-534 000	-51 000	-51 000	-51 000	-51 000
Rammeområdets nettoutgifter	0	0	0	0	0	0
8 Rammetilskudd, kons.kraft, eiendomsskatt*						
Netto driftsutgifter	-4 762 000	-2 905 000	-2 032 000	-2 032 000	-2 032 000	-2 032 000
+ Avsetning til fond	3 495 000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-3 495 000	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	-4 762 000	-2 905 000	-2 032 000	-2 032 000	-2 032 000	-2 032 000
9 Diverse gebyrer (døgnmulk)						
Netto driftsinntekter	-321 000	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoinntekter	-321 000	0	0	0	0	0
Sum fordelt netto til drift (sum "Netto driftsutgifter" foran)	139 306 000	154 819 000	162 407 000	150 689 000	145 492 000	142 283 000
Avsetning til fond	13 432 000	3 397 000	3 575 000	3 575 000	3 575 000	3 575 000
Bruk av fond	-19 589 000	-7 005 000	-6 110 000	-5 131 000	-5 022 000	3 900 000
Sum netto driftsutgift	133 149 000	151 211 000	159 872 000	149 133 000	144 045 000	149 758 000
Kontroll: Sum "Rammeområdets nettoutgifter" for rammene1-8 foran	133 149 000	151 211 000	159 872 000	149 133 000	144 045 000	139 604 000

* Omfatter

Ansvar 8100: Konsulent honorar ifb. Omtaksering av verker og bruk

Ansvar 8700: Kjøp av tjenester og konsesjonskraft.

ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT - ØKONOMIPLANPERIODEN 2012 - 2016

	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brukerbetalinger	-10 550 230	-10 322 000	-11 264 000	-11 264 000	-11 264 000	-11 264 000
Andre salgs- og leieinntekter	-32 662 404	-28 405 000	-32 921 000	-32 828 000	-33 093 000	-33 093 000
Overføringer med krav til motytelse	-64 324 408	-54 295 000	-59 507 000	-59 252 000	-49 723 000	-49 723 000
Rammetilskudd	-86 747 902	-90 402 000	-86 357 000	-86 357 000	-86 357 000	-86 357 000
Andre statlige overføringer	-15 324 779	-16 250 000	-15 597 000	-11 565 000	-8 183 000	-5 628 000
Andre overføringer	-295 169	-5 036 000	-757 000	-757 000	-757 000	-757 000
Skatt på formue og inntekt	-38 603 235	-40 493 000	-51 271 000	-50 430 000	-49 712 000	-49 712 000
Eiendomsskatt	-14 073 659	-14 377 000	-15 217 000	-15 217 000	-15 217 000	-15 217 000
Andre direkte og indirekte skatter	-6 281 122	-6 420 000	-6 420 000	-6 420 000	-6 420 000	-6 420 000
SUM DRIFTSINNTEKTER	-268 862 908	-266 000 000	-279 311 000	-274 090 000	-260 726 000	-258 171 000
Lønnsutgifter	139 448 375	140 067 000	144 446 000	143 429 000	143 548 000	143 548 000
Sosiale utgifter	22 001 600	25 867 000	27 640 000	27 424 000	27 372 000	27 372 000
Kjøp av varer og tj. som inngår i tj.pr.	45 746 080	45 760 000	48 983 000	47 752 000	47 279 000	47 279 000
Kjøp av varer og tj. som erstatter egenprod.	14 235 242	17 646 000	19 546 000	19 439 000	19 439 000	19 439 000
Overføringer	21 822 056	15 626 000	18 408 000	8 412 000	3 275 000	66 000
Avskrivninger (inkl. kalk. avskrivninger)	9 977 496	10 292 000	11 718 000	11 718 000	11 718 000	11 718 000
Fordelte utgifter	-471 380		-248 000	-253 000	-253 000	-253 000
SUM DRIFTSUTGIFTER	252 759 469	255 258 000	270 493 000	257 921 000	252 378 000	249 169 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-16 103 439	-10 742 000	-8 818 000	-16 169 000	-8 348 000	-9 002 000
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-2 648 554	-1 487 000	-1 215 000	-1 215 000	-1 215 000	-1 215 000
Mottatte avdrag på utlån	-76 443	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER	-2 724 997	-1 587 000	-1 315 000	-1 315 000	-1 315 000	-1 315 000
Renteutgifter, provisjoner og a. fin.utg.	6 741 937	8 196 000	6 282 000	7 977 000	8 340 000	8 994 000
Avdragsutgifter	11 155 304	11 984 000	12 310 000	12 789 000	13 414 000	13 414 000
Utlån	76 382	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER	17 973 623	20 240 000	18 652 000	20 826 000	21 814 000	22 468 000
RESULTAT EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONER	15 248 626	18 653 000	17 337 000	19 511 000	20 499 000	21 153 000
Motpost avskrivninger (inkl. kalk. avskr.)	-9 977 496	-10 292 000	-11 718 000	-11 718 000	-11 718 000	-11 718 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	-10 832 309	-2 381 000	-3 199 000	-8 376 000	433 000	433 000
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	4,03 %	0,90 %	1,15 %	3,06 %	-0,17 %	-0,17 %
Bruk av tidligere års regnsk. minedreforbr.	-3 884 624	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-4 639 200	-3 100 000	-2 818 000	-109 000	0	0
Bruk av bundne fond	-14 948 705	-5 905 000	-5 622 000	-5 022 000	-5 022 000	-5 022 000
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
SUM BRUK AV AVSETNINGER	-23 472 529	-9 005 000	-8 440 000	-5 131 000	-5 022 000	-5 022 000
Overført til investeringregnskapet	2 868 910	6 359 000	7 135 000	9 503 000	584 000	584 000
Dekning av tidl. års regnsk. merforbr.	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	8 917 000	1 200 000	500 000			
Avsetninger til bundne fond	10 477 128	3 827 000	4 005 000	4 005 000	4 005 000	4 005 000
Avsetninger til likviditetsrevserven	0	0	0	0	0	0
SUM AVSETNINGER	22 263 038	11 386 000	11 640 000	13 508 000	4 589 000	4 589 000
REGNSKAPSMESSIG MERFORBR./MINDREFORBR.	-12 041 800	0	0	0	0	0

BUDSJETTSKJEMA 2 A - ØKONOMIPLANPERIODEN 2013 - 2016

	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Investeringer i anleggsmidler	38 899 000	33 972 000	46 137 000	47 319 000	0	0
Utlån og forskutteringer	2 141 000	546 000	3 584 000	584 000	584 000	584 000
Avdrag på lån	660 000	1 050 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Avsetninger	6 716 000	1 200 000	4 471 000	0	0	0
Årets finansierungsbehov	48 416 000	36 768 000	55 192 000	48 903 000	1 584 000	1 584 000
Finansiert slik:	0	0	0	0		
Bruk av lånemidler	-27 357 000	-20 845 000	-33 197 000	-28 596 000	0	0
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-360 000	-1 200 000	-960 000	-600 000	0	0
Tilskudd til investeringer	-15 109 000	-8 560 000	-8 429 000	-9 204 000	0	0
Mottatte avdrag på utlån, og refusjoner	-860 000	-1 050 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Andre inntekter		0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-43 686 000	-31 655 000	-43 586 000	-39 400 000	-1 000 000	-1 000 000
Overført til driftsregnskapet	-2 869 000	-4 063 000	-7 135 000	-9 503 000	-584 000	-584 000
Bruk av avsetninger	-1 881 000	-1 050 000	-4 471 000	0	0	0
Sum finansiering	-48 436 000	-36 768 000	-55 192 000	-48 903 000	-1 584 000	-1 584 000
Udekket / udisponert	-20 000	0	0	0	0	0

BUDSJETTSKJEMA 2 B - Økonomiplanperioden 2013 - 2016

Prosjekt / prosjektnavn	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Til investeringer i anleggsmidler	38 899 000	32 772 000				
Gateskilt			250 000			
Inventar GHØ			750 000			
Renovering 4-mannsbolig Bergsmo			1 000 000	500 000		
Regionalt kulturhus			28 750 000	41 250 000		
Stedsutvikling Harran			4 624 000	3 449 000		
Boligfelt Grong sentrum			2 640 000	1 320 000		
Boligfelt Bergsmohaugen			1 650 000			
Vannledning Mediåmarka			1 200 000	800 000		
Sikringstiltak Bubekken			454 000			
Veg Vårryggen			608 000			
Nødstrøm fjernvarmeanlegget			300 000			
Nødstrøm GHØ			950 000			
Nødstrøm kommunehuset			469 000			
Oppgradering SD anlegg GBU			363 000			
Oppgradering kjøleaggregat GHØ			563 000			
Bytte El-kjele kommunehuset			188 000			
Sittegrupper			250 000			
Skifte blåsemasking Mediå renseanlegg			400 000			
Tineaggregat			253 000			
Skatepark			475 000			
Sum fordelt til investering i anleggsmidler	38 899 000	32 772 000	46 137 000	47 319 000	0	0

ØKONOMISK OVERSIKT INVESTERING - ØKONOMIPLANPERIODEN 2013 - 2016

	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-360 198	-1 200 000	-960 000	-600 000	-	-
Andre salgsinntekter	-	-	-	-	-	-
Overføringer med krav til motytelse	-10 038 472	-8 560 000	-8 429 000	-9 204 000	-	-
Andre overføringer	-5 070 612	-	-	-	-	-
SUM INNTEKTER	-15 469 282	-9 760 000	-9 389 000	-9 804 000	-	-
Lønnsutgifter	15 742	-	-	-	-	-
Sosiale utgifter	-	-	-	-	-	-
Kjøp av varer og tj. som inngår i komm. tjenesteprod.	31 605 273	28 606 000	37 557 000	38 400 000	-	-
Kjøp av tjenester som erstatter komm. tjenesteproduksjon	309	-	-	-	-	-
Overføringer	6 448 005	5 366 000	8 332 000	8 919 000	-	-
Renteutg., provisjoner og andre finansutg.	404 379	-	-	-	-	-
Fordelte utgifter	425 380	-	248 000	-	-	-
SUM UTGIFTER	38 899 088	33 972 000	46 137 000	47 319 000	-	-
Avdragsutgifter	659 664	1 050 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Utlån	764 000	4 000 000	3 000 000	-	-	-
Kjøp av aksjer og andeler	1 377 449	546 000	584 000	584 000	584 000	584 000
Dekning av tidligere års udekkede investeringsutg.	354 946	-	-	-	-	-
Avsetninger til ubundne investeringsfond	360 198	1 200 000	4 471 000	-	-	-
Avsetninger til bundne fond	6 001 298	-	-	-	-	-
Avsetninger til likviditetsreserve	-	-	-	-	-	-
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	9 517 555	6 796 000	9 055 000	1 584 000	1 584 000	1 584 000
FINANSIERINGSBEHOV	32 947 361	31 008 000	45 803 000	39 099 000	1 584 000	1 584 000
Bruk av lån	-27 357 282	-24 845 000	-33 197 000	-28 596 000	-	-
Mottatte avdrag på utlån	-860 278	-1 050 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Salg av aksjer og andeler	-	-	-	-	-	-
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-	-	-
Overføring fra driftsregnskapet	-2 868 910	-4 063 000	-7 135 000	-9 503 000	-584 000	-584 000
Bruk av disposisjonsfond	-1 881 000	-	-	-	-	-
Bruk av ubundne investeringsfond	-	-1 050 000	-4 471 000	-	-	-
Bruk av bundne fond	-	-	-	-	-	-
Bruk av likviditetsreserve	-	-	-	-	-	-
SUM FINANSIERING	-32 967 470	-31 008 000	-45 803 000	-39 099 000	-1 584 000	-1 584 000
UDEKKET / UDISPONERT	-20 109	-	-	-	-	-

Investeringsbudsjettet for 2013 på kontonivå.**Ansvar 4100 Eiendomsdrift utleieleiligheter****Prosjekt: Renovering av firemannsbolig Bergsmo**

02310	Tjenester vedr nybygg bygninger og anlegg	602 000
02900	Internt kjøp av tjenester	248 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	150 000
09100	Bruk av lån	-840 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-160 000

Ansvar 4150 Eiendomsdrift Grong samfunnshus**Prosjekt Regionalt kulturhus**

02315	Tjenester vedr nybygg bygninger og anlegg	23 000 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	5 750 000
07300	Tilskudd	-2 000 000
09100	Bruk av lån	-19 150 000
09480	Bruk av ub. Investeringsfond	-3 000 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-4 600 000

Ansvar 4111 Fjernvarmeanlegget**Prosjekt: Nødstrøm fjernvarmeanlegget**

02316	Tjenester vedr tekniske anlegg	300 000
09100	Bruk av lånemidler	-300 000

Ansvar 3101 Pleie og omsorg GHO**Prosjekt: Nødstrøm GHO**

02316	Tjenester vedr. påkostning bygninger/anlegg	760 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	190 000
09100	Bruk av lån	-798 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-152 000

Ansvar 3101 Pleie og omsorg GHO**Prosjekt: Oppgradering kjøleaggregat GHO**

02316	Tjenester vedr. påkostning bygninger/anlegg	450 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	113 000
09480	Bruk av ub. Investeringsfond	-473 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-90 000

Ansvar 4124 Eiendomsdrift GBU**Prosjekt: Oppgradering av SD anlegg GBU**

02316	Tjenester vedr. påkostning bygninger/anlegg	290 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	73 000
09100	Bruk av lån	-305 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-58 000

Ansvar 4140 Kommunehuset**Prosjekt: Nødstrøm Kommunehuset**

02316	Tjenester vedr. påkostning bygninger/anlegg	375 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	94 000
09100	Bruk av lån	-394 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-75 000

Ansvar 4140 Kommunehuset**Prosjekt: Bytte EL-kjele kommunehuset**

02316	Tjenester vedr. påkostning bygninger/anlegg	150 000
-------	---	---------

04290	Merverdiavgift 25 prosent	38 000
09480	Bruk av ub. Investeringsfond	-158 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-30 000

Ansvar 4131 Eiendomsdrift Helse- og omsorgstunet**Prosjekt: Inventar GHO**

02000	Inventar og utstyr	600 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	150 000
09480	Bruk av ub. Investeringsfond	-630 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-120 000

Ansvar**Prosjekt: Stedsutvikling Harran**
Tjenester vedr. påkostning
bygninger/anlegg4025000

02315		4 025 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	599 000
07000	Ref fra statens vegvesen	-499 000
07700	Ref fra private	-1 105 000
09100	Bruk av lån	-2 541 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-479 000

Ansvar 4186 Elveforebygging og grunnundersøkelser**Prosjekt: Sikringstiltak Bubekken**

04700	Diverse tilskudd	454 000
07000	Ref fra statens vegvesen	-75 000
07700	Ref fra private	-129 000
07300	Ref- fylkeskommunen	-150 000
09100	Bruk av lån	-100 000

Ansvar 4170 Feste av boligtomter**Prosjekt Boligfelt Grong Sentrum**

02315	Tjenester vedr. påkostning bygninger/anlegg	2 400 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	240 000
06700	Salg av tomter	-600 000
09100	Bruk av lån	-1 848 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-192 000

Ansvar 4170 Feste av boligtomter**Prosjekt Boligfelt Bergsmohaugen**

02315	Tjenester vedr. påkostning bygninger/anlegg	1 500 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	150 000
06700	Salg av tomter	-360 000
09100	Bruk av lån	-1 170 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-120 000

Ansvar 4301 Vannverk distribusjon**Prosjekt Fornying vannledning Medkiåmarka**

02311	Tjenester vedr. nye tekniske anlegg	1 200 000
09100	Bruk av lån	-1 200 000

Ansvar 4304 Kloakkrenseanlegg**Prosjekt Skifte av blåsemaskinger i Mediå renseanlegg**

02311	Tjenester vedr. nye tekniske anlegg	400 000
09100	Bruk av lån	-400 000

Ansvar 4310	Kommunale veier	
Prosjekt:	Veg vårryggen	
02312	Tjenester vedr. nyanlegg veier	500 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	108 000
09100	Bruk av lån	-522 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-86 000
Ansvar 4311	Vei- og gatelys	
Prosjekt:	Gateskilt	
02512	Materialer vedr. nyanlegg veger	200 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	50 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-250 000
Ansvar 4313	Grøntanlegg	
Prosjekt:	Sittegrupper	
02000	Inventar og utstyr	200 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	50 000
09480	Bruk av ub.investeringsfond	-210 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-40 000
Ansvar 4310 og 4303	Kommunale veier og kloakk ledningsnett	
Prosjekt	Tineaggregat	
02002	Maskinelt utstyr og instrumenter	225 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	28 000
09100	Bruk av lån	-230 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-23 000
Ansvar 4183 Grong sports og fritidspark		
Prosjekt	Skatepark	
02313	Tjenester vedr. nyanlegg parker og uteomr	380 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	95 000
09100	Bruk av lån	-399 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-76 000
Ansvar 4410	Jord og skogbruk	
Prosjekt	Erstatning fra Gusli skog	
05480	Avsetning til ubundet fond	4 471 000
07700	Ref fra private/erstatning Gusli skog	-4 471 000
Ansvar 6801 Egenkapitalinnskudd		
Prosjekt	Egenkapitalinnskudd	
5292	Egenkapitalinnskudd	584 000
9700	Overføring fra driftsregnskapet	-584 000
Ansvar 9101 Formidlingslån		
5100	Avdrag på lån	1 000 000
5200	Utlån	3 000 000
9100	Bruk av lån	-3 000 000
9200	Avdrag på utlån	-1 000 000

2 Utarbeidelse av årsbudsjettet i praksis

Behandlingsmåte - vedtak:

For ordens skyld gjentas hovedpunkter i gjeldende lov / forskrift / økonomireglement:

Mens inntektene og utgiftene etter gamle økonomibestemmelser (før 2001) skulle spesifiseres på obligatoriske formålskapittel, står nå kommunestyret relativt fritt når det gjelder spesifisering av det budsjettet som vedtas. Forskriften åpner således for, og legger til rette for, at kommunestyret kan drive utstrakt målstyring og rammebudsjettering. **Det er tilstrekkelig at kommunestyret vedtar netto bevilgning til hvert rammeområde** og lar det bli opp til formannskapet og/eller rådmannen å disponere bevilgning innenfor vedtatt ramme.

Det presiseres at kommunestyret fortsatt kan vedta detaljerte årsbudsjett med spesifiserte bevilgninger til de enkelte formål (ansvar). Konsekvensen av et slikt vedtak er imidlertid at **alle budsjettendringer også må forelegges kommunestyret**, da det er bare kommunestyret selv som kan gjøre endringer i sitt budsjettvedtak. Dette medfører at jo mer spesifisert budsjett kommunestyret vedtar, jo flere budsjettendringer må behandles i kommunestyret.

Dersom kommunestyret ikke har bestemt noe annet, er det administrasjonssjefen (rådmannen) som har disponeringsfullmakten. Denne fullmakten omfatter både myndighet til å fordele kommunestyrets bevilgning innenfor de enkelte rammeområder, og anvisningsmyndighet. Det er kommunestyret som vedtar begrensning i rådmannens disponeringsfullmakt.

Når kommunestyret har fastsatt nettobevilgninger, innebærer disponeringsfullmakten også adgang til å disponere merinntekter.

Hvordan årsbudsjettet utarbeides i praksis:

De gjeldende økonomibestemmelsene forutsetter at **økonomiplanens første år skal samsvare med kommende første årsbudsjett**. Dette innebærer i praksis at behandling av økonomiplan og årsbudsjett må samkjøres. Økonomiplan for planperioden 2013 - 2016 legges derfor fram til behandling i kommunestyret samtidig med behandling av årsbudsjettet, og integreres i det samme budsjettheftet. Det vil også bli laget tilleggshefter til budsjettdokumentet. Disse inneholder kun tall materialet og kommentarer til enkelte budsjettposter for det enkelte rammeområdet. Det lages 5 ulike tilleggshefter. Et for hver av rammene 1-4, samt et felles hefte for rammene 6-9.

Handlingsplaner.

Handlingsplanene vil i år også bli innarbeidet i budsjettdokumentet. Disse finner en under kapitel 3, samt under de enkelte rammeområde. Arbeidet med handlingsplanene for 2013 tar utgangspunkt i visjon og strategier i kommuneplanen som ble vedtatt av kommunestyret 14.12.2006 sak 65/06 og vedtatt videreført i k-sak 57/2010.

Oppbyggingen av budsjettet

Oppbyggingen av budsjettet kan i korte trekk forklares slik:

Driftsbudsjettet er etter omleggingen som ble gjort fra 2004 inndelt i følgende 9 **rammer**:

- Ramme 1 – Administrasjon og fellesutgifter
- Ramme 2 – Oppvekst og familie
- Ramme 3 – Helse og omsorg.
- Ramme 4 – Næring, miljø, kultur og teknisk
- Ramme 5 – Kirkeformål
- Ramme 6 – Politisk styring, kontroll, fellesutgifter
- Ramme 7 – Særregnskap

- Ramme 8 – Skatter, rammetilskudd m.v.
- Ramme 9 – Renter, avdrag, finanstransaksjoner.

Hver ramme er inndelt i **ansvar**. Ansvarene er nummerert med 4 siffer, hvorav det første sifferet viser hvilken ramme ansvaret ligger under. Ansvarene viser tjenestested / kostnadssted, og finnes f. eks. for hver skole, hver barnehage osv. De aller fleste ansvar er knyttet direkte til en KOSTRA-funksjon. (Funksjon framgår ikke av budsjett- eller regnskapsdokumentene som produseres.) Funksjonene er obligatoriske med bakgrunn i KOSTRA-forskriften, som er det nivå sentral rapportering skal foretas etter. Dette er årsaken til at det blir relativt mange ansvar. Samtidig er det grunn til å nevne at kravet til å rapportere på korrekt KOSTRA-funksjon medfører at mange stillingshjemler må fordeles på et stort antall ansvar, noe som er tidkrevende i budsjettprosessen.

Samme ansvarsbetegnelse brukes nå både i drifts- og investeringsbudsjettet. I investeringsbudsjettet benyttes i tillegg et prosjektnummer på 4 siffer.

Hvert ansvar er inndelt i **konti**. (I den gamle kontoplanen var dette benevnt art). Hver konto består av 5 siffer, hvorav det som første siffer alltid benyttes **1** når det gjelder driftsbudsjettet, og **0** når det gjelder investeringsbudsjettet. De neste 3 siffer har et visst "slektskap" med den obligatoriske KOSTRA-arten, mens det femte og siste sifferet er en lokalt bestemt detaljinndeling. Som eksempel kan nevnes at KOSTRA krever at vikarlønn bare skal rapporteres som én sum mens det i den kontoplan som benyttes av IN-kommunene er inndelt i ytterligere 8 typer vikarlønn.

3 Målsettinger og handlingsplaner for Grong kommune

Kommuneplanen og økonomiplanen er kanskje de to viktigste strategiske planverkene innenfor kommunens virksomhet. Gjennom kommuneplanen settes retning og valg av strategier, mens økonomiplanen skal prioritere de tiltak som må gjennomføres for at målene skal nås.

3.1 Visjon og overordna strategier

Visjon for Grong kommune

Et midtpunkt i Namdalen der folket er viktigst og der mer enn elvene møtes

Overordna strategier for å nå dette målet

- *Bevisstgjøring av visjonen og skape engasjement, stolthet og tilhørighet*
- *Videreutvikle en tydelig og målrettet næringssetting*
- *Utvikle et aktivt og allsidig kulturliv*
- *Skape trygghet, trivsel og fremme læring basert på den enkeltes behov*

Kommuneplanen er viktig i forhold til konkretisering av de tiltak som skal gjennomføres i forhold til de strategiene som er vedtatt. Kommuneplanens samfunns- og tekstdel skal rulleres i 2013.

Sammen med årsbudsjettet er handlingsplanen det årlige handlingsprogrammet til kommuneplanen. Slike handlingsplaner er med på å sikre at utviklingsarbeidet blir en kontinuerlig prosess.

3.2 Overordnede handlingsregler for Grong kommune

Kommunen skal jobbe mot å nå et mål om et netto driftsresultat som ligger på omkring 3 % av driftsinntektene. Videre så styrer vi mot å kunne ha avsatt på fond et beløp som er så stort at det til enhver tid sikrer fremtidige utfordringer mht. premieavvik. I tillegg til dette har vi et mål om å kunne bygge opp et rentefond som gjøre oss i stand til å takle en evt. fremtidig renteøkning uten at det automatisk går ut over kommunens ordinære drift.

3.3 Handlingsplan for 2013

Med bakgrunn i kommunens visjon og overordna strategier blir et hvert år utarbeidet et sett utviklingstiltak for kommunen. Vi har en del felles tiltak, samt at de enkelte rammeområdene 1 – 4 utarbeider egen utviklingstiltak. Det vises til egne punkter lenger bak i heftet. Det vil i løpet av året, spesielt i forbindelse med halvårsrapporten og årsmeldingen bli rapportert tilbake til politikerne hvordan kommunen ligger an i forhold til jobben med utviklingstiltakene.

3.3.1 Felles utviklingstiltak

1. **Oppfølging Arbeidsgiverstrategi 2011 – 2020:** Gjennom arbeidet med ny Arbeidsgiverstrategi, er det lagt mål/delmål som vil være retningsgivende for Grong kommunens handlingsplaner innen nærværarbeid frem mot 2020. I 2013 prioriteres følgende områder:
 - Utarbeide nye maler til medarbeidersamtaler for ledere og ansatte
 - Leder- og medarbeiderutvikling. Videreutvikle arbeidet med å skape mestrende medarbeidere og helsefremmende arbeidsplasser ved hjelp av dialog og involverende møteplasser på alle nivå i organisasjonen. Videreføre arbeidet med faste avdelingsmøter og gjennomføring av medarbeidersamtaler
 - Arrangere felles personalsamlinger for alle ansatte, med formål om å videreutvikle ”vi-følelsen”.
 - Alle avdelinger utarbeider periodisk plan for 2013 for HMS-arbeidet - både med avdelingsvise tiltak og tiltak som planlegges og gjennomføres i samarbeid med BHT. Viser her til Nærværarbeidet – Handlingsplan for 2012 – 2015.
 - Etablere et rullerende og planmessig system for internopplæring av felles fagområder
 - ✓ Personal (HTA, HA, diverse reglementer)
 - ✓ Økonomi (Arena, Agresso, EXCEL)
 - ✓ IT (PowerPoint, outlook)
 - ✓ Saksbehandling (ESA8)
 - ✓ Diverse lover (Off.l, FVL)
2. **Videreutvikling av Kvalitetssikringssystemet:** I 2013 skal systemet bli tilgjengelig for alle ansatte. Rutiner legges inn fortløpende og prioriteres i avdelingenes handlingsplaner for 2013. Systemet er databasert og består av tre hoveddeler; Dokumentasjon (sikrer at alle tilsatte har tilgang til relevant informasjon som, lover og forskrifter, styrende dokumenter, prosedyrer og dokumentasjon), avvik (innmelding og håndtering av avvik i forhold til gjeldende prosedyrer m.m.) og risikostyring (risikovurdering er et forebyggende tiltak med vurdering av risiko og om nødvendig gjennomføre tiltak for å redusere risikoen).

3. **Deltakelse i prosjektet: Sammen om en bedre kommune:** Grong kommune har fått gode signaler på at søknaden vil bli prioritert for 2013. Vi har også meldt vår interesse i å bli vurdert for deltakelse i et innovasjonsnettverk. Grong har tidligere vist at vi har evne til å tenke utviklingsorientert og innovativt, og tror at deltakelse i et slikt nettverk kan trigge denne evnen ytterligere. Målsettingene med prosjektet er som følger:

- Redusere sykefraværet til et lavt nivå, gjennomsnittlig 5 % for hele organisasjonen.
- Skape et godt arbeidsmiljø som bidrar til trivsel, motivasjon, stolthet, kreativitet og effektivitet.
- Bygge et godt omdømme for Grong kommune som organisasjon og arbeidssted.
- Vi skal ha fornøyde medarbeidere og fornøyde brukere
- Skape en kultur for utvikling, innovasjon, raushet, initiativ og engasjement.

Tiltak for arbeidet:

- Skape gode prosesser der alle ansatte bidrar til å skape tiltak.
- ”Kultur for livet” prosjektet har vist at sang og musikk har gitt positive ringvirkninger for avdelinga. Erfaringene fra dette prosjektet er gode erfaringer å ha med i det videre omdømmearbeidet.
- Tiltak med fokus på arbeidshelse og arbeidsglede. Skape og arrangere ting sammen for få fram den gode ”vi-følelsen”.
- Tiltakene bør bli til i samarbeid med ansatte, arbeidstakerorganisasjonene og politikerne. Etter deres ønske og behov.
- Rullering av ansatte og hospitering kan for eksempel være et tiltak i prosjektet. Da får man innsikt i hva andre avdelinger jobber med, skaper en ”vi-følelse”, får prøve noe nytt, dele det som fungerer mellom avdelingene i kommunen.

4. **Organisasjonsutvikling:** Det vil være behov for en gjennomgang og vurdering av organiseringen innenfor ulike fagområder i 2013. Flere av planene er omfattende og vil kreve mye av administrasjonen, tillitsvalgte, ansatte og de enkelte involverte ledere.

Organisasjonsplaner som er aktuelle er:

- Oppfølging og omstilling i henhold til budsjett for 2013
- Teknisk (interkommunal løsning innenfor ulike tekniske fagområder)
- Kommunens boligforvaltning
- Stabsfunksjonene Servicekontor, IT og informasjon
- Stabsfunksjonen Økonomi
- Helse
-

5. **Rullering av Kommuneplanens samfunnsdel:** Forrige plan var gjeldende frem til 2009 og videreført for hele valgperioden 2007 – 2011. Gjennom prosessen får nytt kommunestyre en god anledning til å sette nye visjoner/mål for valgperioden.

De generelle felles utviklingstiltak i 2013 er meget omfattende og arbeidskrevende. Dette har gjort at rådmannen har informert avdelingslederne at avdelingene må beregne og bruke mye arbeidstid på gjennomføringen av disse i 2013. Dette gjør også at det er manet til mer forsiktighet i forhold til å komme opp med mange avdelingsvise utviklingspunkter kommende år.

Utfordringene fra 2014 som er synliggjort i økonomiplanen, og tvinger organisasjonen inn i en meget omfattende omstillingsprosess. Oppstart beregnes til februar 2013.

4 Selvkost

For at selvkost skal kunne benyttes som prinsipp - gjelder i de tilfeller underskudd skal dekkes på disse tjenestene - , må kommunestyre fatte prinsippvedtak om egenbetaling ut i fra selvkost forut for inntektsåret.

Retura MNA er Grong kommunes renovasjonsselskap for husholdningsavfall. Renovasjonsgebyret skal samsvare med kostnadene for tjenesten.

Grong kommunestyre vedtar at tjenester innenfor vann, avløp renovasjon og feiing i 2013 fullt ut skal dekkes av brukerne.

Definisjon av selvkost er den merkostnad som kommunen påføres med å produsere en bestemt vare eller tjeneste.

Kommunen kan framføre ett overskudd fra selvkosttjenesten til et senere år (innenfor et 3-5 års perspektiv). I praksis må dette skje gjennom et bundet selvkostfond. Selvkostfondets funksjon er å håndtere svingninger i inntekter og kostnader slik at gebyrer kan holdes stabile.

Investeringskostnadene må fordeles jevnt over investeringsperiodens levetid. Investeringer i anleggsmidler kan dermed ikke finansieres direkte av selvkostfondet.

For de fleste tjenester hvor selvkostprinsippet er gjort gjeldende, er det ikke forutsatt at inntektene for det enkelte år maksimalt kan tilsvare års kostnader for kommunen. I stedet er det forutsatt at inntektene over noen år – 3-5 år – ikke skal overstige kostnadene for året samlet. En slik forståelse kan dels være motivert ut ifra behovet for en nødvendig fleksibilitet i forhold til endringer på inntekts –og kostnadssiden, f.eks som følge av investeringer (økt nivå på kapital kostnadene), som de fleste kommunene opplever.

Ett annet motiv vil være behov for en viss stabilitet i nivået på gebyrer til tross for planlagt kostnadsvariasjon mellom regnskapsår. Slike behov vil mest hensiktsmessig løses gjennom hvordan selve selvkostprinsippet praktiseres, ikke gjennom hvordan selvkost beregnes. Dette innebærer at selvkostkalkylene kun beregner kostnader for igangsatte aktiviteter.

Dersom kommunen planlegger å igangsette økt aktivitet innenfor tjenesten de nærmeste år, skal slike planlagte kostnader holdes utenom gebyrgrunnlaget. Hvis det er ønskelig å øke gebyret for å ta høyde for slike planlagte kostnader, kan dette skje ved at beregningsperioden settes lengre enn 1 år. Kommunen kan dermed framføre et overskudd fra selvkosttjenesten til et senere år (innenfor et 3-5 års perspektiv). I praksis vil dette måtte skje gjennom et bundet selvkostfond dersom regnskapet skal være fullstendig.

Et selvkostfond er et akkumulert overskudd som er oppstått i selvkostregnskapet. Dette innebærer at det må foretas en etterkalkyle (regnskap) etter hvert regnskapsår.

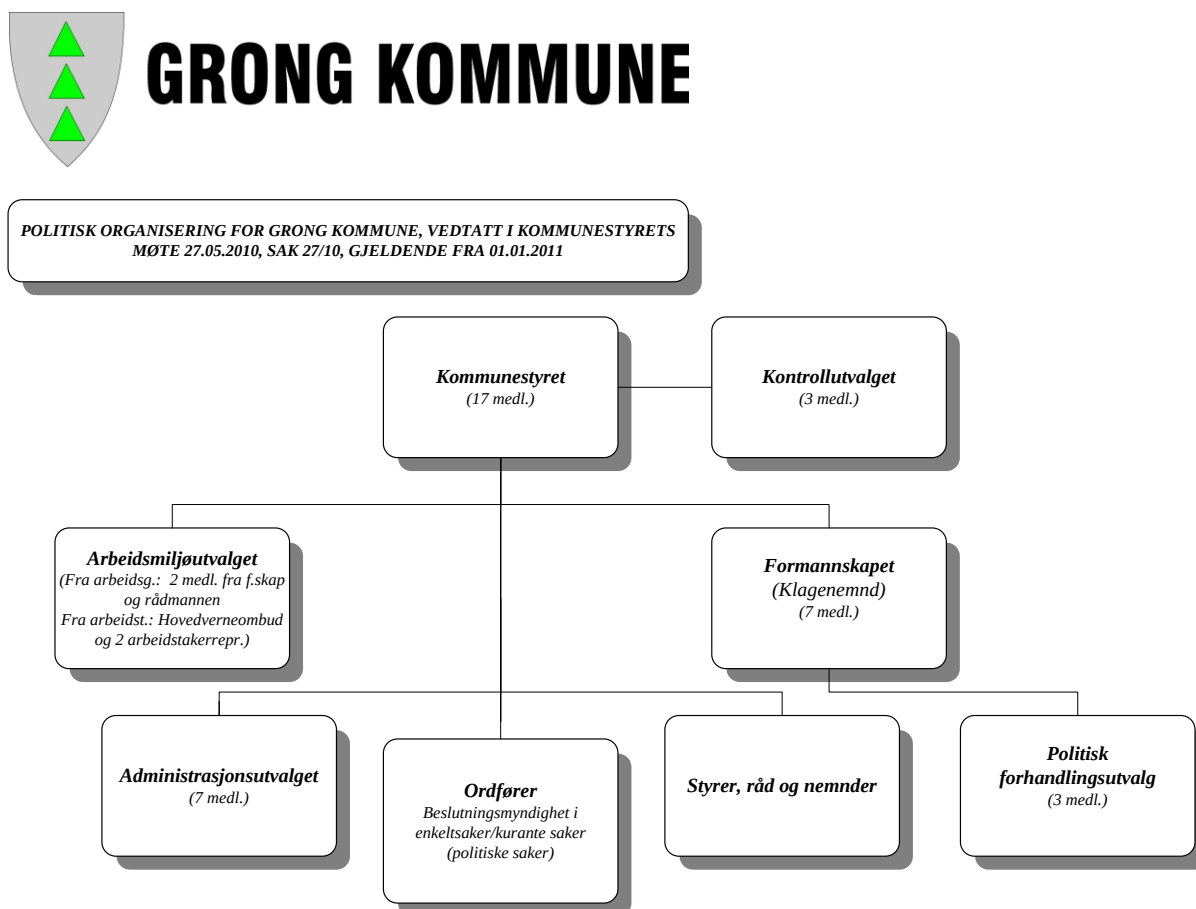
Ved regnskapsavslutningen for 2011 hadde vi selvkostfond både for kloakk, slam og renovasjon. Disse var på hhv. kr 88.000,-, 49.000,- og 105.000,-.

For de øvrige tjenestene som, vann og feiing foreligger det underdekning som skal dekkes inn i løpet av selvkostperioden.

5 Organisering

5.1 Politisk organisering

Grong kommune har nå følgende politiske organisering:

Figur 1 Organisasjonsplan Grong kommune

5.1.1 Politisk ledelse

Kommunestyret og formannskapet ledes av ordfører Skjalg Arne Åkerøy.

Ledere for utvalg og råd er:

Utvalg / råd / nemnd:	Leder
Kontrollutvalg	Turid Gartland
Eldreråd	Jorunn Klinkenberg
Eiendomsskatt, sakkyndig nemnd	Jon Strand
Eiendomsskatt, sakkyndig ankenemnd	Odd Fuglum
Råd for funksjonshemmede	Bente Gunn Søråsen

Det politiske systemet i Grong kommune organisert etter formannskapsmodellen, med kommunestyre og formannskap. Fra 1.1.2011 overtok formannskapet arbeidsområdene for hovedutvalg for helse og oppvekst og hovedutvalg for utvikling. De 2 hovedutvalgene ble samtidig nedlagt.

Kommunestyret har følgende sammensetning:

Kommunestyrets sammensetning	2011-2015
Totalt	17
Senterpartiet	7
Arbeiderpartiet	7
Sosialistisk venstreparti	1
Høyre	2

Formannskapet har 7 medlemmer fra starten av ny valgperiode høsten 2011.

5.1.2 Interkommunalt samarbeid

- IKT Indre Namdal IKS
- MNA
- IKS Namdal rehabilitering – Høylandet
- Vertskommune for Indre Namdal barnevern og PPT
- Indre Namdal regionråd
- KomRev Trøndelag IKS
- KomSek Trøndelag IKS
- Regional veterinærtjeneste
- Folkehelse (Namsskogan, Høylandet , Snåsa og Grong)
- Legetjenesten i Grong/Namsskogan
- Legevaktsamarbeid i Indre Namdal
- Legevaktordningen i Namdal (LINA)
- Brann- og redningstjenesten

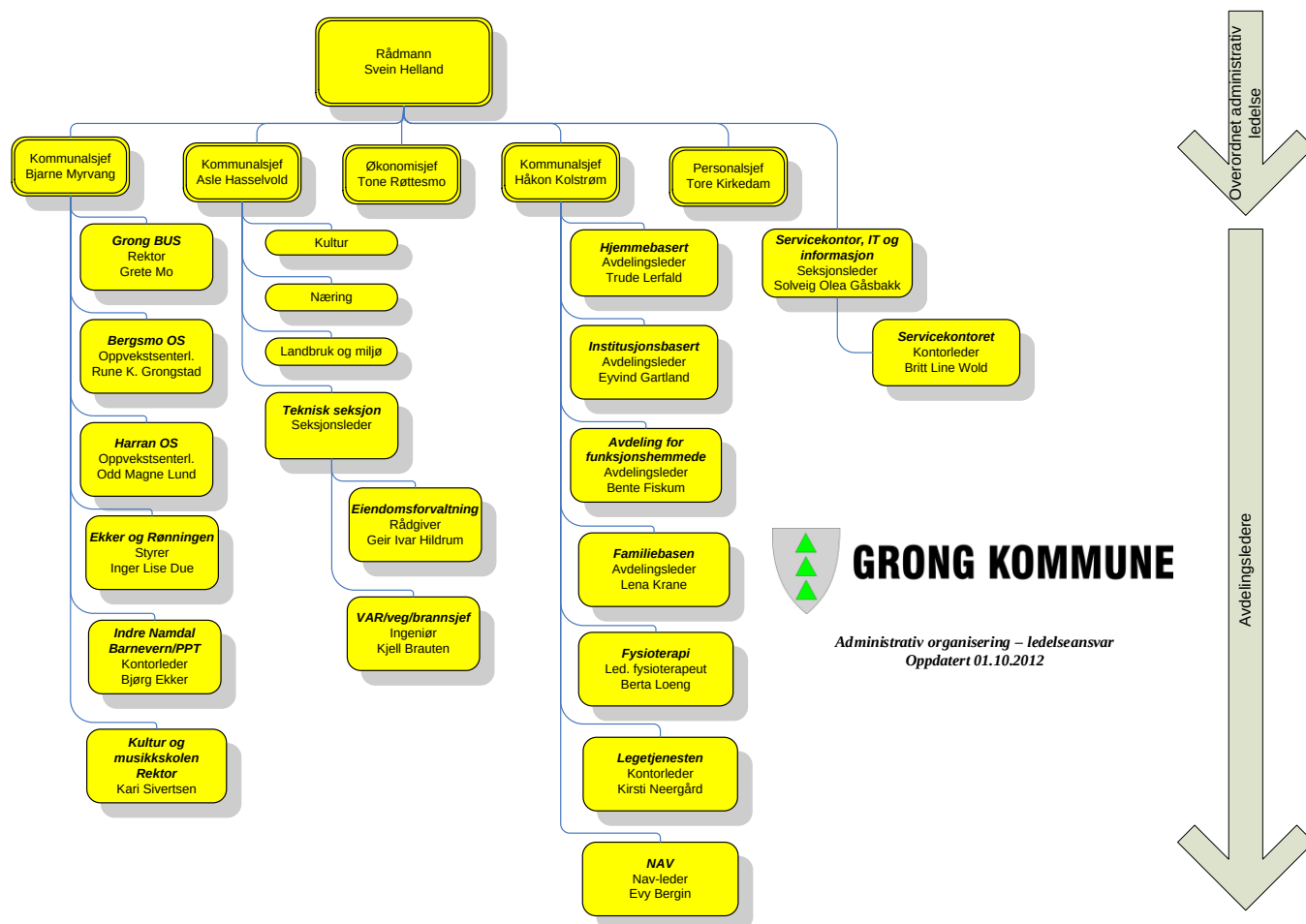
Det er håp om å få avklart etableringen av interkommunalt samarbeid innefor deler av teknisk sektor samt kommuneoverlege innen utgangen av 2012.

I tillegg foreligger flere avtaler vedr kjøp og salg av tjenester eksempelvis oppmåling, byggesaksbehandling og jordmor.

5.2 Administrativ organisering

Organisasjonskart:

Figur 2 Administrativ organisering i Grong kommune

Rådmannens ledergruppe består nå av:

- Rådmann
- 3 kommunalsjefer
- Personalsjef (rådmannens stedfortreder)
- Økonomisjef

Nivå 2:

- Avdelingsledere/enhetsledere
- Stab og støttefunksjoner

6 Befolkningsutvikling

6.1 Innledning

Befolkningsvekst og sammensetningen av kommunens befolkning er svært avgjørende når rammetilskudd skal beregnes. Hvordan utviklingen blir fremover er viktig ut fra to hensyn, både med tanke på rammetilskuddet, men også med tanke på hvordan en skal dimensjonere tjenestene fremover.

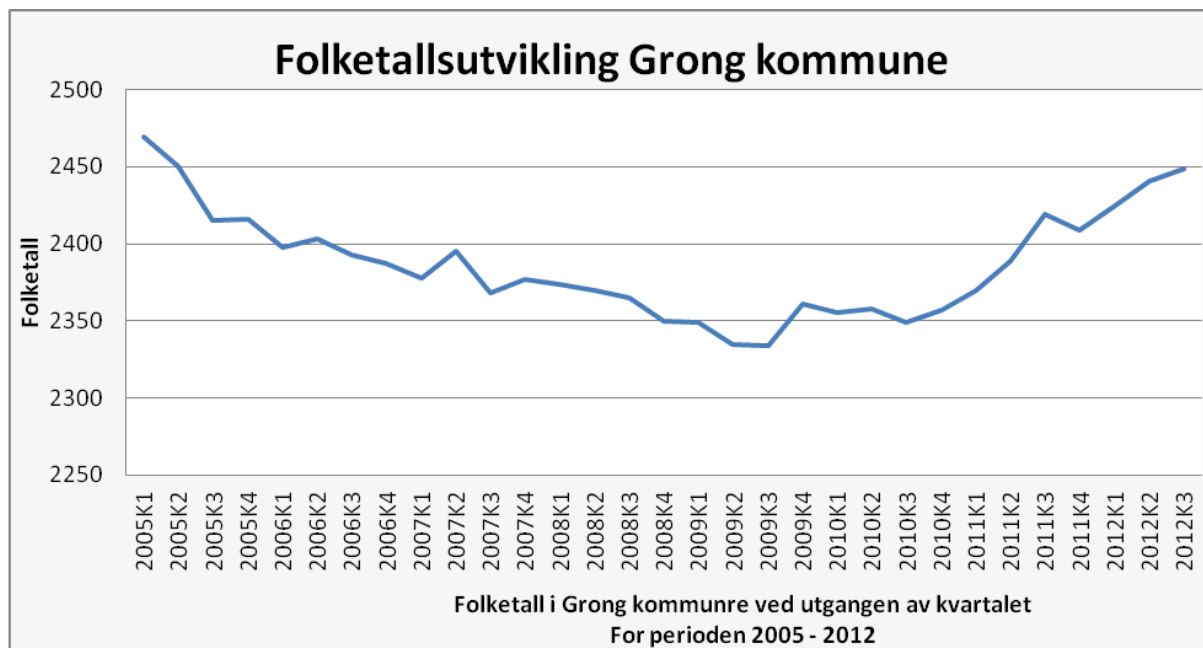
6.2 Befolkningsutvikling 2007-2012 og prognose 2013-2016

Pr 1. januar 2012 var det registrert 2409 personer tilhørende Grong kommune. Dette er en økning på 52 personer fra 2011. Tabellen nedenfor faktisk befolkningsutvikling 2007 – 2012 og prognose 2013 – 2016(middels nasjonal vekst)

	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-66 år	67-79 år	80-89 år	90 år og over	Sum	Prog. i forrig øk.plan periode
2007	150	324	125	1335	279	149	25	2387	
2008	138	329	128	1345	264	145	28	2377	
2009	140	334	116	1332	266	134	28	2350	
2010	128	328	132	1340	267	138	28	2361	
2011	123	315	142	1344	262	146	25	2357	
2012	151	281	158	1365	276	151	27	2409	2342
2013	155	275	172	1388	273	138	27	2428	2349
2014	163	269	155	1415	273	140	29	2444	2354
2015	169	270	139	1446	272	134	30	2460	2358
2016	172	273	127	1467	283	135	31	2488	

Kilde: SSB, folketall pr. 1. januar (middels nasjonal vekst – MMMM)

Prognosen viser en befolkningsøkning i hele perioden. Barn 0-5 år øker, mens barn i skolepliktig alder viser en nedgang frem til 2014 for så å øke litt. Ungdom i alderen 16-19 år viser størst nedgang i perioden, på totalt sett 31 personer. Gruppen eldre over 80 år viser også en nedgang på 12 personer i tidsrommet 2012 - 2016, mens gruppen 67-79 viser en økning på 7 stk.

Etter prognosen over skal folketallet øke med 19 personer i løpet av 2012. De siste tall som foreligger fra SSB viser at kommunen har pr 1. oktober 2012 har 2 449 innbyggere altså en økning på hele 40 innbyggere. Dette er gledelige tall. Befolkningstallene er dog viktige å se i et lengre perspektiv, men kommunen er inne i en positiv trend.

Landet for øvrig viser en befolkningsvekst i hele perioden.

7 Rammebetingelser

7.1 Generelle forutsetninger

Det første som gjøres i budsjettprosessen er å utarbeide såkalt "**konsekvensjustert budsjett**". Dette består i å videreføre driftsbudsjettet, med utgangspunkt i revidert budsjett for 2012, med "dagens drift". Her legges inn de korrigeringer som følger av kjente vedtak, lønnsøkninger, prisstigning o.l. På denne måte framkommer driftsresultatet i økonomiplanperioden dersom det ikke foretas endringer i drifta.

Driftsbudsjettet videreføres i **faste priser** i økonomiplanperioden. En videreføring av dagens nivå uten bruk av diverse fond viste grovt anslått underskudd i drift på hhv. kr 18,7 mill i 2013, samt en markant forverring utover i økonomiplanperioden.

Det ble ut fra dette straks satt i gang en prosess på det enkelte rammeområdet for å få balansert driftsbudsjettet i 2013, samt forsøke å skaffe rom for ny tiltak i perioden. Det ble videre konkludert med å anbefale å bruke i overkant av 2 millioner fra fond i 2013 for å oppnå balanse. Kap 17 og 18 omhandler en del av de forholdene som er gjort og skal gjøres for å bringe budsjett og økonomiplan i balanse fremover.

7.2 Lønnsbudsjettering

Lønn er budsjettet med kjent årslønn etter at sentrale forhandlinger gjennomført våren 2012. Det er videre lagt inn som en pott under reserverte tilleggsbevilgninger de beløp som ventes å skulle gis i lokale forhandlinger nå i høst til kap. 3.4.1, 3.4.2, 4 og 5. Det er til sammen lagt inn kr 1.900.000,-, som skal fordeles ut på de enkelte ansvarsområdene på nyåret.

Når det gjelder lønnsøkninger som kommer i 2013 så har en i budsjettet ikke klart å legge inn reserver som skal dekke disse. Det blir derfor opp til den enkelte avdeling/rammeområder å dekke inn i lønnsoppgjøret for 2013. Dette vil da blir som et effektiviseringskrav. Alternativet har vært å legge inn ytterligere "nedskjæringstiltak" i budsjettforslaget. Nå vil avdelingene få mer tid på seg til å finne de rette tiltakene.

Dette er en metode som er benyttet de siste år, og som har fungert bra til nå. Målet må dog være å komme på et aktivitetsnivå fremover som gjør at forventet lønnsøkning kan legges inn i budsjettforslaget som fremmes på høsten. En ekstra utfordring for 2013 er at vi allerede i budsjettforslaget har tatt høyde for forventet sykepengerefusjon. Tidligere år har det vist seg at det enkelte rammeområdet har hatt en del merinntekter på sykepenge sett i forhold til vikarlønn, og at differanse der har vært med på å gjøre det enklere å få regulert inn lønnsøkningen. Denne "merinntekten" er nå lagt inn i budsjettet for 2013 og vil følgelig ikke kunne benyttes til lønnsøkningen i 2013.

Samlede lønnsutgifter og sosiale utgifter er vist i oppstillingen "Økonomisk oversikt drift" som er innarbeidet i budsjetteftet.

7.3 Sosiale kostnader

Sosiale kostnader er lagt inn med følgende satser:

- ❖ Pensjon
 - KLP 16,51% på fellesordningen
 - KLP 19,1% på sykepleierordningen

- Statens pensjonskasse 11,31%
- ❖ Arbeidsgiveravgift 5,1%
- ❖ Avsetning til feriepenger 12%.

7.4 Pensjon

Pensjonsinnskudd:

Etter nye forskrifter om regnskapsføring av pensjonspremie, som ble gjort gjeldende fra og med året 2002, er det ikke det beløpet som kommunen faktisk *innbetaler* i pensjonspremie som skal utgiftsføres, men en *beregnet pensjonskostnad*. Ved beregning av pensjonskostnaden brukes historiske tall fra de 10 siste årene som grunnlag. Tanken er at dette skal jevne ut det beløpet som kommunene utgiftsfører hvert år, slik at en unngår at de store svingningene i premiebeløpene som har vært de siste årene påvirker regnskapsresultatet i så stor grad.

Differansen mellom betalt premie og beregnet pensjonskostnad utgiftsføres/inntektsføres, avhengig om betalt premie er mindre eller større enn beregnet kostnad.

Dette premieavviket kunne tidligere fordeles over 15 år, enten det var et inntektsbeløp som skulle føres til utgift eller et utgiftsbeløp som skulle føres til inntekt. Regelverket er nå endret slik at denne fordelingen f.o.m 2012 skal skje utover 10 år i stedet for 15.

For KLP (Kommunal Landspensjonskasse) er det foretatt anslag som munner ut i et antatt premiesats på 19,1 % (av pensjonsgivende lønn) for sykepleier og 16,51 % for fellesordningen som belastes på rammene. Dette er en nedgang fra 2012 da satsene var på hhv.21,85% og 20,75%. For SPK (Statens pensjonskasse) er det budsjettert med en premiesats på 11,31%.

Premieinnbetalingene sees opp mot premieavviket, noe som tilsier at det samlet sett for 2013 ikke er store endringer i netto utgiftsføring. Altså lavere budsjettert pensjonskostnader på det enkelte ansvaret i forhold til 2012, spises opp av lavere inntektsføring av premieavvik på ansvar 6800.

Under ansvar 6800 er det budsjettert premieavvik med amortisering ut fra anslag både fra KLP og Statens Pensjonskasse.

	Premieavvik	Amortisering
KLP, Fellesordningen, positivt premieavvik som inntektsføres	-2 876 000	1 125 000
KLP, Sykepleierordningen, positivt premieavvik som inntektsføres	-1 009 000	455 000
KLP, Folkevalgtordningen, negativt premieavvik som inntektsføres	-131 000	46 000
Sum KLP		
SPK, negativt premieavvik som utgiftsføres	384 000	-57 000
Sum premieavvik inntektsføres i 2013, amortiseringen utg.føres	-3 632 000	1 569 000

I tillegg kommer arbeidsgiveravgift av disse beløpene.

Egenkapitalinnskudd:

Det er antydnet at det i 2013 må innbetales egenkapitalinnskudd til KLP på 584' kr. Dette er lagt inn i investeringsbudsjettet, finansiert med driftsmidler.

7.5 Arbeidsmiljø og utviklingen av tilstedeværelse

Grong kommune har i 2011 vedtatt ny Arbeidsgiverstrategi for perioden 2011 og frem mot 2020 og er retningsgivende for Grong kommunes nærvarsarbeid. Målene i Arbeidsgiverstrategien er som følger:

1. Grong kommunes arbeidsgiverstrategi skal til enhver tid være avklart, gjort tydelig og akseptert på alle nivå.
2. Grong kommunes medarbeidere skal være kompetente og skal oppleve seg sett og verdsatt ut fra at de selvstendig bruker sin kompetanse til å gi gode tjenester.
3. Grong kommune vil være en tydelig, åpen, forutsigbar og nyskapende organisasjon med stolte medarbeidere, som inspirerer og engasjerer

I Arbeidsgiverstrategien kap. 8, står det videre:

Etablere mestrende medarbeidere og helsefremmende arbeidsplasser er viktig for Grong kommune. Kommunen skal i sin arbeidsgiverstrategi ha stor fokus på tilrettelegging av arbeidsinnhold, arbeidsmiljø, arbeidsplass og rasjonell ressursbruk på en slik måte at det fremmer helse og forebygger sykdom. Like viktig vil det være å fremheve det ansvar hver enkelt ansatt har for utvikling av egen helse.

Organisasjonen skal ha fokus på hele mennesket; det friske som styrker, potensialer, positiv helse, velbefinnende, livssituasjon/livsfase og samtidig tap, lidelser, sykdom. Samtalen mellom leder og medarbeider er et viktig verktøy i denne sammenheng. Inkluderende holdninger er viktig på alle nivå, slik at man ser mangfoldet som en ressurs.

I kap. 8 IA og HMS i Arbeidsgiverstrategien, fremgår det flere konkrete tiltak som vi har arbeidet med i 2012 og som vi skal fortsette med i 2013. Dette er bl.a.:

- Fokus på små og store handlinger som gir økt arbeidsglede
- Etablere kultur for en hovedregel som vektlegger nærvær, også når en er syk
- Medvirkning

Fokus på disse områdene har resultert i en egen handlingsplan: Nærvarsarbeid - Handlingsplan for Grong kommune 2012 - 2015. I 2012 har vi lagt stor vekt på dialog og medvirkning på alle nivåer, med krav om gjennomføring av medarbeidersamtaler og struktur på avdelingsmøter/andre samarbeidsmøter. Et særskilt fokus på dette må også videreføres i 2013. Vi må arbeide mer på hver enkelt avdeling og med hver enkelt ansatt om mulighetene og motivasjonen for tilstedeværelse ved sykdom. Dette kan ha fokus både i medarbeidersamtaler, avdelingsmøter og med en aktiv dialog mellom helsepersonell, arbeidstaker og leder.

Videre har vi søkt på og har god tro på at vi blir med på prosjektet "Sammen om en bedre kommune". Målsettingene med prosjektet er som følger:

- Redusere sykefraværet til et lavt nivå, gjennomsnittlig 5 % for hele organisasjonen.
- Skape et godt arbeidsmiljø som bidrar til trivsel, motivasjon, stolthet, kreativitet og effektivitet.
- Bygge et godt omdømme for Grong kommune som organisasjon og arbeidssted.
- Vi skal ha fornøyde medarbeidere og fornøyde brukere
- Skape en kultur for utvikling, innovasjon, raushet, initiativ og engasjement.

Gjennom dette prosjektet kan Grong kommune få tildelt en del ressurser over en treårsperiode. Dette gir oss muligheter til å tenke nytt og utradisjonelt i forhold til valg av tiltak for å nå de målene vi har satt oss.

Partene i IA-sammenheng (arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjonene og myndighetene) er enige om at:

- Partssamarbeidet virker når det er en gjensidig forståelse for roller og ansvar hos ledere, tillitsvalgte og verneombud
- Sats på mellomlederne fordi de er nøkkelpersoner i arbeidet med arbeidsmiljø og sykefravær
- Forankre arbeidsmiljø- og IA-arbeidet i alle ledd i organisasjonen og sørg for at alle ansatte blir involvert
- Et godt tilpasset HMS- og IA-arbeid hjelper leder å holde fokus på arbeidsmiljøet og medarbeiderne
- Mestring av arbeid og jobbutførelse forutsetter tilstrekkelig kompetanse
- Fokuser på arbeidsmiljø og IA-arbeid og søk bistand hos organisasjonene og myndighetene

Ut fra vårt arbeid de siste årene, mener jeg at disse prinsipper er godt innarbeidet i organisasjonen. Imidlertid er det viktig å ha særskilt fokus på enkelte områder, og enkelte av ovennevnte områder.

Grong kommune har gjennom IA-arbeidet hatt fokus på å forebygge langtidsfraværet, jfr. våre målsettinger nedfelt ved oppstarten av IA-avtalen. Hovedmålet ble justert gjennom arbeidet med Arbeidsgiverstrategien, og er for perioden 2011 - 2020:

- ❑ Skape et godt arbeidsmiljø, som bidrar til trivsel, motivasjon, stolthet, kreativitet og effektivitet.
- ❑ Sikre at sykefraværet fortsatt reduseres og holdes på et lavt nivå, gjennomsnittlig 5 % innen år 2020 for hele organisasjonen.

Tiltak:

- ❑ Klargjøre arbeidsoppgaver, ansvarsforhold og rutiner for å trygge arbeidstakerne, og for å kunne yte god service ovenfor andre institusjoner, bedrifter og privatpersoner.
- ❑ Dokumentasjon av HMS-arbeidet.
- ❑ Legge til rette for økt helsebringende aktivitet for alle arbeidstakere ved gjensidig forpliktelse.
- ❑ Sette større fokus på "De gode eksemplene".
- ❑ Dialog om og synliggjøre verdigrunnlaget og lederprinsippene som skaper identitet og stolthet.
- ❑ Felles bidrag til å skape en kultur for god omgangstone som fører til at hver og en blir sett og hørt og føler at de er betydningsfulle.
- ❑ Legge til rette for alternative arbeidsoppgaver for sykemeldte/aktivt sykemeldt

De siste årene har hver enkelt avdelingsleder, gjennom aktivt IA-arbeid, arbeidet målbevisst med sykefraværet og fulgt godt opp sykmeldte i henhold til vedtatte retningslinjer/rutiner. Sykefraværsutfordringen har vært tema på flere mellomlederforum.

Med bakgrunn i fraværsutviklingen i 2012, er det viktig at ny Arbeidsgiverstrategi og konkret handlingsplan for økt nærvær blir fulgt opp med gode prosesser på hver enkelt avdeling. Hver enkelt

avdelingsleder vil i denne prosessen være nøkkelpersoner i arbeidet med arbeidsmiljø og sykefravær på sin avdeling.

Å nå målene/delmålene i Arbeidsgiverstrategien vil være en krevende prosess, hvor fokus i 2012 fortsatt vil være å prioritere tid til ledelse og dialog med ansatte for å nå målene/delmålene i strategien. Dette skal også gjenspeiles i handlingsplanene for 2013, med fokus på interne drifts- og organiseringstiltak – se felles driftstiltak.

Ledelsen på hver enkelt avdeling er viktig i dette arbeidet og for å nå målsettingene, er det viktig at arbeidet med utvikling av helsefremmende arbeidsplasser prioriteres sterkt i 2013. Det er flere bidragsytere i denne prosessen, som ledelsen kan få viktige innspill og faglige råd fra, blant annet ansatte, verneombud, tillitsvalgte, bedriftshelsetjenesten, Friskgården, NAV og Arbeidslivstjenesten. Gode prosesser gir gode resultater.

7.6 Skatt, rammetilskudd og inntektsutjevning

7.6.1 Rådmannens forslag til budsjett for 2013 er basert på Stoltenberg-regjeringens forslag til statsbudsjett.

Vedrørende det konkrete innhold i statsbudsjettforslaget vises til internettside <http://www.regjeringen.no/>. På KS sin hjemmeside finnes det også mye informasjon vedr statsbudsjettet og rammevilkårene for kommuneøkonomien. Gå inn på <http://www.ks.no> - under fanen økonomi og overskriftene kommuneøkonomi og nasjonaløkonomi. Det finnes også en internettside som gir svært god beskrivelse av den enkelte kommunes frie inntekter. Denne finnes på <http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/kampanjer/grontheft/frie-inntekter-2013.html?id=703583>

Regjeringens hovedprioriteringer i forslaget til statsbudsjett for 2013 er:

- kommuneøkonomi
- helse og omsorg
- barn og unge
- samfunnsikkerhet og beredskap
- samferdsel
- forskning og høyere utdanning
- et arbeidsliv for alle
- klima og miljø
- bistand
- kulturløftet
- en mer effektiv stat

Når det gjelder kommuneøkonomien mer spesielt fremgår følgende av statsbudsjettets hovedprioriteringer; Kommunesektoren har fått et betydelig økonomisk løft under denne Regjeringen. Fra 2005 til 2012 anslås realveksten i de samlede inntektene til kommunesektoren til om lag 61 mrd. kroner. Det tilsvarer en årlig gjennomsnittlig realvekst på 2,7 pst. Om lag halvparten av inntektsveksten har kommet som frie inntekter.

Inntektsveksten har vært en forutsetning for utbygging av det kommunale tjenestetilbudet. Den gjennomsnittlige aktivitetsveksten i kommunesektoren i perioden 2005-2011 var på 2,8 pst. per år. I denne perioden økte sysselsettingen i kommunesektoren med nesten 64 000 personer. Parallelt med sysselsettingsveksten har det vært en betydelig vekst i kommunesektorens investeringer.

Kommunesektoren forvalter en betydelig del av samfunnets ressurser. De samlede inntektene utgjør om lag 18 pst. av BNP for Fastlands-Norge. Rundt 19 pst. av de sysselsatte i landet er ansatt i kommunal sektor. For at innbyggerne skal kunne tilbys tjenester av høy kvalitet, er det viktig at kommunesektoren forvalter ressursene på best mulig måte. Arbeidet med omstilling og effektivisering av den kommunale virksomheten må fortsatt prioriteres. Kommuner og fylkeskommuner må ha god økonomistyring og tilpasse sitt aktivitetsnivå til inntektsrammene.

I Kommuneproposisjonen 2013 ble det signalisert en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter fra 2012 til 2013 på mellom 5 og 6 mrd. kroner. Det ble lagt opp til at mellom 4 og 5 mrd. kroner av denne veksten skulle komme som frie inntekter. Regjeringen legger opp til en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter på 6,8 mrd. kroner i 2013, tilsvarende en realvekst på 1,8 pst. Regjeringens budsjettforslag innebærer dermed en realvekst i samlede inntekter som er høyere enn varslet i Kommuneproposisjonen 2013. Av den samlede veksten er 5 mrd. kroner frie inntekter, tilsvarende en realvekst på 1,7 pst. Veksten er regnet fra anslått inntektsnivå for kommunesektoren i 2012 i Revidert nasjonalbudsjett 2012. Regjeringens budsjettforslag legger til rette for en fortsatt vekst i det kommunale tjenestetilbudet.

I tillegg til tjenestetilbudet som veksten i frie inntekter gir grunnlag for, foreslås det enkelte særskilt prioriterte tiltak. Følgende kan tjene som eksempler.

Regjeringen foreslår å øke rammetilskuddet til kommunene med til sammen 435 mill. kroner for å dekke kommunenes merutgifter til nominell videreføring av maksimalpris i barnehage og til opptrapping av minimumstilskuddet til ikke-kommunale barnehager.

Øremerkede midler til det kommunale barnevernet foreslås økt med 205 mill. kroner i 2013, i hovedsak til opprettelse av nye stillinger.

Innen skolesektoren foreslår Regjeringen 157 mill. kroner til en fireårig tilskuddsordning som et forsøk med flere lærere på ungdomstrinnet. Videre foreslås kommunenes rammetilskudd økt med 72 mill. kroner til kulturskole i skolefritidsordningen og 66 mill. kroner til valgfag for elever på 9. trinn. Regjeringen foreslår at det innenfor rentekompensasjonsordningene for skole- og svømmeanlegg og transporttiltak i fylkene kan gis tilsagn om kompensasjon for renteutgifter knyttet til investeringer på hhv. 1 og 2 mrd. kroner i 2013.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til belønningsordningen for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk i byområdene med 262 mill. kroner.

Innenfor helse- og omsorgssektoren foreslår Regjeringen blant annet ytterligere 270 mill. kroner til videre oppbygging av et øyeblikkelig hjelp-tilbud i kommunal regi, å øke tilskuddet til dagaktivitetstilbud for personer med demens med 100 mill. kroner og å gi investeringstilskudd til ytterligere 1 750 omsorgsboliger og sykehjemsplasser.

KS skriver følgende om hovedtrekkene i forslaget til statsbudsjett:

Veksten i kommunesektorens frie inntekter for 2013 er på 5 milliarder kroner. Dette tilsvarer de økte kostnadene kommunesektoren får på grunn av endringer i befolkningssammensetningen, økte pensjonskostnader og andre automatiske kostnadsøkninger.

- Vi er fornøyde med at Regjeringen sørger for at veksten i de frie inntektene dekker kostnadsøkningene, slik at vi slipper alvorlige kutt i tjenestetilbudet. Men det er samtidig viktig å understreke at dette budsjettet ikke gir rom for store nye satsinger i vår sektor, sier Helgesen.

De samlede inntektene for kommunesektoren øker med 6,8 milliarder kroner i Regjeringens budsjettforslag, 800 millioner kroner ut over det som var varslet i kommuneproposisjonen. Beløpet skal dekke de økte kostnadene kommunesektoren får på grunn av vekst i regelstyrte ordninger, samt nye tiltak som Regjeringen har varslet.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag's beregninger i forhold til statsbudsjettet;

Beregninger foretatt av økonomirådgiver hos fylkesmannen i Nord Trøndelag viser at 10 av fylkets kommuner vil ha nedgang i realveksten i de frie inntektene (rammetilskudd og skatt) fra 2012 – 2013. Grong kommune er en av disse, hvor vår nedgang i realveksten for 2013 er på 0,7%. (samme tall for forrige periode var en nedgang for 5 av fylkets kommuner inkl. Grong). For vår kommune skyldes dette i hovedsak nedgangen i INGAR ordningen som er en viktig del av inntektssystemet (nærmere beskrevet nedenfor). Kostnadsnøknele ble endret i 2011 noe som medførte tap for Grong kommune.

For detaljert informasjon om det foreliggende forslag til statsbudsjett vises til ovennevnte nettsteder.

7.6.2 Skatt og rammetilskudd

Ansvar 8000 - Skatt på inntekt og formue

Skatt fra aksjeselskapene beholder staten i sin helhet. Kraftselskapene betaler det som heter naturressursskatt, som fordeles på kommuner og fylkeskommuner. Denne skatten beregnes ut fra produsert kraftmengde over et gjennomsnitt på 7 år. Naturressursskatten til kommunen utgjør for tiden 1,3 øre pr. produsert kWh.

Den kommunale selskapsskatten er avviklet fra 2009. Overskuddsskatten for selskap og andre etterskuddspliktige skatteyttere entydig tilfaller staten.

Kommunen får en andel av personskatten som nå utgjør ca. 40 %. Størrelsen på den kommunale inntektsskatten og formuesskatten for personlige skattytere bestemmes i statsbudsjettet hvert år. For 2013 foreslår regjeringen i Statsbudsjettet at den kommunale skatteøren holdes på 11,60 pst.

For 2013 er lagt inn skatteanslag i samsvar med prognosemodellen fra KS. Det er alltid vanskelig å treffe dette korrekt, og det er ganske umulig å treffe eksakt. Det som er et faktum er at det er utviklingen på landsbasis som er avgjørende, som igjen virker på inntektsutjevningen. Her må det ev. foretas korrigeringer i budsjettåret ut fra periodisert budsjett så langt dette er mulig. Skatteanslaget er videreført flatt i økonomiplanperioden.

Ansvar 8200 - Rammetilskudd

Rammetilskuddet er den desidert største inntektskilden for kommunen. Rammetilskudd + formues- og inntektsskatt benevnes som **frie inntekter** i kommunen. Til sammen utgjør de frie inntektene 143,4 mill. kroner i rådmannens forslag til 2013-budsjett. Av dette beløpet utgjør skatt på formue og inntekt 49,5 mill. kr, og rammetilskuddet 93,9 mill. kr. Til sammenligning er beløpene i revidert 2012-budsjett henholdsvis 47,2 mill. kr og 91,7 mill.kr, til sammen 139,0 mill. kroner.

Om inntektssystemet:

Det overordnede formålet med inntektssystemet er å utjevne kommunenes og fylkeskommunenes forutsetninger for å gi et likeverdig tjenestetilbud til sine innbyggere. For å oppnå dette målet tas det ved fordelingen av rammetilskuddet hensyn til strukturelle ulikheter i kommunenes og fylkeskommunenes kostnader (utgiftsutjevning) og ulikheter i skatteinntektene (inntektsutjevning). Det gis også et skjønnstilskudd for å korrigere for forhold som ikke ivaretas godt nok i fordelingsystemet for øvrig. Inntektssystemet inneholder i tillegg virkemidler som utelukkende er begrunnet med regionalpolitiske målsettinger. Det samlede rammetilskuddet for kommunene er delt i fem tilskudd for kommunene. Det samlede rammetilskuddet utbetales i ti terminer gjennom året.

Fordelinga av hele rammetilskudds-potten er nokså komplisert. Rammetilskuddet består av følgende deler for Grong:

- Innbyggertilskudd / utgiftsutjevning
- (Nord-Norge- og) Namdalstilskudd (Nytt f.o.m. 2009)
- Småkommunetilskudd
- Skjønnstilskudd
- Overgangsordninger (Inntektsgarantitilskudd fra 2009)

Innbyggertilskudd / utgiftsutjevning:

Omfordelingen som følge av utgifts- og inntektsutjevning gjøres i *innbyggertilskuddet*.

Utgiftsutjevningen i inntektssystemet er begrunnet med at forhold av demografisk, geografisk og sosial art gir strukturelle kostnadsforskjeller som kommunene og fylkeskommunene i liten grad kan påvirke. For at kommunesektoren skal kunne gi et likeverdig tjenestetilbud til sine innbyggere må det tas hensyn til slike strukturelle kostnadsforskjeller ved fastlegging av de økonomiske rammene til den enkelte kommune og fylkeskommune. Eksempel på kostnadsforskjeller kan være aldersfordeling eller reiseavstand innen kommunen. Det ble i 2011 gjennomført store forandringer i kostnadsnøkklene noe som virket inn negativt for Grong kommune. Det ble utarbeidet en helt ny kostnadsnøkkel som ga store endringer i utgiftutjevningen. I inntektssystemet er det også nødvendig å foreta inntektsutjevning (av skatteinntektene) for å oppnå en rimelig utjevning av de økonomiske forutsetningene. For 2012 er kostnadsnøkkelene endret noe på nytt, dette ut fra innføring av samhandlingsreformen.

Videre inneholder inntektssystemet noen tilskudd som utelukkende er distriktspolitisk begrunnet. Det gis bla. tilskudd til kommunene og fylkeskommunene i Nord-Norge, *Nord- Norge og Namdalstilskudd*.

Nord-Norge- og Namdalstilskudd:

Nord-Norge- og Namdalstilskuddet er et særskilt regionalpolitisk virkemiddel. Tilskuddet skal bidra til å gi kommuner i Nord-Norge og Namdalen muligheter til å gi et bedre tjenestetilbud enn kommuner ellers i landet. Tilskuddet skal også bidra til å muliggjøre en høy kommunal sysselsetting i områder

med et konjunkturavhengig næringsliv. Fra 2009 er det tidligere Nord-Norge-tilskuddet utvidet til også å gjelde 14 kommuner i Namdalen (Namsos, Namdalseid, Snåsa, Lierne, Røyrvik, Namsskogan, Grong, Høylandet, Overhalla, Fosnes, Flatanger, Vikna, Nærøy og Leka), begrunnet med at de blant annet sliter med fraflytting og i stor grad har de samme utfordringene som kommuner sør i Nordland. Tilskuddet beregnes på grunnlag av en sats per innbygger, som differensieres mellom fylkene. Det er fastsatt en felles sats for alle kommunene innenfor et fylke. Kommunene i Namdalen mottar Nord-Norge- og Namdalstilskudd etter samme sats som Nordland. Til grunn for beregningen av Nord-Norge- og Namdalstilskuddet ligger befolkningstall per 1. januar året før budsjettåret, dvs. 1. januar 2012. Satsene er kun prisjustert i 2013. ***Tilskuddet for 2013 utgjør kr 3.734.000,- en økning på kr 198.000,- fra 2012.***

Småkommunetilskudd:

Småkommunetilskuddet blir i 2013 gitt til kommuner som har færre enn 3 200 innbyggere. For å få småkommunetilskudd må kommunen i tillegg ha en gjennomsnittlig skatteinntekt de siste tre år som er lavere enn 120 prosent av landsgjennomsnittlig skatteinntekt siste tre år. Alle kommuner får tilskudd etter lik sats med unntak av enkelte kommuner i tiltakssonen (dvs. alle kommuner i Finnmark og sju kommuner i Nord-Troms). Disse får tilskudd etter forhøyet sats. Tilskuddet beregnes med utgangspunkt i befolkningstall per 1. januar 2012. Satsene er prisjustert i 2013. ***Tilskuddet for 2013 er på kr 5.161.000,- dvs. en økning på kr 165.000,- fra 2012.***

Skjønnstilskudd:

Skjønnstilskuddet blir brukt til å kompensere kommuner for spesielle lokale forhold som ikke fanges opp i den faste delen av inntektssystemet. Det samlede skjønnstilskuddet for kommuner og fylkeskommuner er satt til 2 684 millioner kroner i 2013. Av dette går 2 175 millioner kroner til kommunene. Tilskuddet skal fordeles av fylkesmannen etter fylkesrammer fastsatt av departementet. Innenfor skjønnsramma er det satt av 400 mill til kommuner som taper mer enn 100 kr pr. innbygger på endringen i inntektssystemet. Disse midlene blir direkte fordelt av departementet. Denne kompensasjonen skal ligge fast til neste revisjon av kostnadsnøklerne.

Fylkesmannen holder også av deler av disse midlene til fordeling til kommunene i løpet av året.

Grong kommune vil motta 2,6 mill i skjønnsmidler fordelt av fylkesmannen i 2013. Dette er kr 400.000,- mer enn i 2012. Av dette gjelder 100.000 arbeidet med vannmiljøplanen.

Videre har Grong kommune mottatt kr 1,1 mill i skjønn utdelt fra KRD pga at vi taper på omlegging av kostnadsnøklerne.

Omfordeling av innbyggertilskudd – Utgiftsutjevning:

Det samlede innbyggertilskuddet fordeles i utgangspunktet med et likt beløp pr. innbygger til alle kommuner etter at det er tatt hensyn til tilskudd som gis en særskilt fordeling.

Forskjellene mellom landets kommuner er til dels store når det gjelder kostnadsstruktur, demografisk sammensetning mv. Både etterspørselen etter kommunale tjenester og kostnadene ved produksjonen vil derfor variere kommunene imellom. Målet med utgiftsutjevningen er å fange opp slike variasjoner. En tar fra de relativt sett lettdrevne kommunene og gir til de relativt sett tungdrevne. Med lettdrevet/tungdrevet menes en kommune som vurdert etter objektive kriterier er rimeligere/dyrere i drift enn gjennomsnittskommunen. Objektive kriterier er forhold som kommunen i prinsippet ikke kan påvirke, for eksempel alderssammensetning og bosettingsmønster.

For å finne ut om en kommune er mer lettdrevet eller tungdrevet enn gjennomsnittet, er det gjort omfattende analyser av hvilke faktorer som har betydning for variasjon i kostnadene ved tjenesteproduksjonen i kommunal sektor.

Det er lagt frem en helt ny kostnadsnøklene f.o.m 2011. Det er nå videre sagt at kostnadsnøkkelen skal vurderes hvert fjerde år. Det er kun gjennomført noen små endringer i 2012 og 2013.

	2013	2012	2011	Før 2011
Innbyggere 0-1 år	0,0054			
Innbyggere 2-5 år	0,1245			
Innbyggere 0-2 år		0,0081	0,0084	
Innbyggere 0-5 år				0,023
Innbyggere 3-5 år		0,0924	0,0934	
Innbyggere 6-15 år	0,2836	0,2864	0,2944	0,316
Innbyggere 16-22 år	0,0205	0,0205	0,0212	
Innbyggere 16-66 år				0,120
Innbyggere 23-66 år	0,0926	0,0922	0,0952	
Innbyggere 0-17 år	0,0021	0,0022		
Innbyggere 18-49 år	0,0055	0,0056		
Innbyggere 50-66 år	0,0068	0,0069		
Innbyggere 67-79 år	0,0496	0,0502	0,0455	0,084
Innbyggere 80-89 år	0,0706	0,0715	0,0692	0,132
Innbyggere 90 år og over	0,0453	0,0459	0,0463	0,049
Basiskriteriet	0,0224	0,0226	0,0233	0,025
Sone	0,0128	0,0129	0,0133	0,010
Nabo	0,0128	0,0129	0,0133	0,011
Reisetid				0,016
Landbrukskriteriet	0,0029	0,0030	0,0031	0,005
Innvandr 6-15 år, ekskl Skandinavia	0,0082	0,0083	0,0085	
Norsk fødte med innvandrerforeldre 6-15 år, ekskl Skandinavia	0,0009	0,0009	0,0009	
Flyktninger uten integreringstilskudd	0,0046	0,0039	0,0040	
Dødlighetskriteriet	0,0438	0,0444	0,0458	0,025
Barn 0-15 år med enslig forsørger	0,0110	0,0112	0,0115	
Lavinntektskriteriet	0,0059	0,0060		
Skilte og separerte				0,038
Fattige			0,0062	
Innvandrere				0,005
Arbeidsledighet				0,010
Uføre 18-49 år	0,0045	0,0038	0,0039	
Opphopningsindeks	0,0135	0,0115	0,0119	
Urbanitetskriteriet	0,0172	0,0148	0,0153	0,041
Psykisk utviklingshemmede 16 år og over	0,0439	0,0445	0,0460	0,062
PU under 16 år				0,003
Ikke-gifte over 67 år	0,0416	0,0422	0,0435	0,025
Barn 1.2 år uten kontantstøtte	0,0291	0,0570	0,0575	
Innbyggere med høyere utdanning	0,0184	0,0182	0,0184	
Kostnadsindeks	1,000	1,000	1,000	1,000

Ut fra kostnadsnøklene og kriteriedataene (antall innbyggere i vedkommende aldersgruppe osv.) beregnes utgiftsbehovet til hver enkelt kommune. Det har altså ingen betydning hvor mye utgifter den enkelte kommune har. Dersom summen av beregnet utgiftsbehov for en kommune er over landsgjennomsnittet, får kommunen et tillegg til innbyggertilskuddet. Dersom summen av beregnet utgiftsbehov for en kommune er under landsgjennomsnittet, får kommunen et fradrag i innbyggertilskuddet. Hele utgiftsutjevningen vil altså balansere. **Inntektssystemets beregninger viser at Grong i 2013 har et beregnet utgiftsbehov som ligger 16,73% over landsgjennomsnittet. Samme tall for 2012 var på 17,08%. Denne nedgangen gir oss mindre på utgiftsutjevninga enn vi ville fått med utgiftsbehovs beregningen for 2012. Innbyggertilskuddet er i 2013 på 53.006.000,-. Utgiftsutjevningen gir oss i 2013 kr 19.171.000,-.**

Inntektsgarantitilskudd:

Inntektsgarantitilskuddet (INGAR) skal sikre at ingen kommuner har en beregnet vekst i rammetilskuddet fra et år til det neste som er lavere enn 300 kroner under beregnet vekst på landsbasis, før finansiering av selve ordningen (kroner pr. innbygger). Ordningen finansieres ved et likt trekk per innbygger fra alle landets kommuner. INGAR erstatter overgangsordningen som tidligere var en del av inntektssystemet til kommunene.

Inntektsgarantitilskuddet ser på den totale endringen i rammetilskuddet, i stedet for å se på effekten av hver enkelt innlemming/utlemming i inntektssystemet. Kommuner med lav vekst i rammetilskuddet vil med INGAR motta kompensasjon uavhengig av om den lave veksten skyldes innlemming av øremerkede tilskudd, systemendringer, oppgaveendringer, nedgang i befolkningstallet, endringer i distriktpolitiske tilskudd, endring i kriteriedata eller andre forhold.

Endringer i inntektsutjevning trekk/tilskudd som følge av endret inntektsutjevning og endringer i rammetilskuddet som følge av endret selskapsskatt skal ikke kompenseres gjennom inntektsgarantitilskuddet. Endringer i skjønnstilskuddet, veksttilskuddet eller saker med særskilt

fordeling vil heller ikke kompenseres gjennom INGAR, siden dette er tilskudd som gis til spesielle formål eller i en tidsavgrenset periode.

Inntektsgarantitilskuddet for 2013 blir beregnet med utgangspunkt i rammetilskuddet til kommunene etter revidert nasjonalbudsjett 2012. Dette rammetilskuddet blir korrigert for skjønnstilskudd i 2012, saker med særskilt fordeling i 2012, og inngående/utgående fordeling av tilskudd som innlemmes i / trekkes ut av inntektssystemet i 2013. Rammetilskuddet til kommunene i 2013 blir tilsvarende korrigert for skjønnstilskudd i 2013, saker med særskilt fordeling i 2013 og veksttilskuddet i 2013. Deretter blir den korrigerte veksten fra 2012 til 2013 beregnet, på landsbasis og for hver enkelt kommune. Den korrigerte veksten på landsbasis var fra 2012 til 2013 var på landsbasis på 635,- kroner per innbygger. Dersom en kommune har en korrigert vekst i rammetilskuddet som er lavere enn 335,- kroner per innbygger, får kommunen inntektsgarantitilskudd tilsvarende differansen mellom egen vekst i rammetilskuddet, og en vekst på 335,- kroner per innbygger. I tillegg må alle kommuner være med på å finansiere INGAR, gjennom et trekk i innbyggertilskuddet.

Grong kommune er for 2013 tildelt kr 1,486' gjennom INGAR ordningen. Dette er en nedgang på hele kr 2.714' fra 2012. Beregningen av INGAR for årene som kommer er veldig kompliserte/usikre. KS prognosemodell inneholder likevel et forsøk på en slik beregning. I økonomiplan perioden har vi lagt inn de tall som fremgår av prognosemodellen. Disse tilsier en reduksjon i frie midler på kr 841.000,- for 2014 og ytterligere 718.000,- i 2015.

Skatteutjevningen:

Skatteutjevningen skal delvis utjevne forskjeller i skatteinntekter mellom kommunene.. Skatteutjevningen for kommunene omfatter inntekts- og formuesskatt fra personlige skattytere, naturressursskatt fra kraftforetak. For 2009 har utjevningsgraden blitt trappet opp, og i 2011 er målet om 60% nådd i symmetrisk utjevning. Det betyr at kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet blir kompensert med 60% av differansen mellom egen skatteinngang og landssnittet. Kommuner med skatteinntekt under 90% av landssnittet blir i tillegg kompensert for 35% av differansen mellom egne skatteinntekter og 90 % av landssnittet. Finansieringen skjer ved at kommuner med skatteinngang over landssnittet blir trekt 60% av differansen mellom egen skatteinngang og landssnittet. Finansieringen av tilleggskompensasjonen skjer ved at hver kommune trekkes med et likt beløp pr. innbygger.

Skatteutjevningen blir for hver kommunen beregnet fortløpende 10 ganger i året etter hvert som skatteinngangen ligger klar. Trekk eller tillegg i skatteutjevningen blir avregnet mot kommunens utbetaling av rammetilskuddet.

Grong kommune har en skatteandel som ligger under 90 % av landsgjennomsnittet og vil således få overført midler gjennom skatteutjevningen.

Samlet rammetilskudd i 2013

Det budsjetteres rammetilskudd i samsvar med forslag til statsbudsjett framlagt i oktober 2012, Samlet beregning for rammetilskudd og skatt er slik, hvor prognosemodellen fra KS er brukt som grunnlag:

1000 kr	2011	2012	2013
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	44 876	49 898	53 006
Utgiftsutjevning	19 728	18 202	19 171
Overgangsordninger/INGAR (fra 2009)	3 229	4 200	1 486
Saker med særskilt fordeling	701	554	0
Tilskudd Namdalskommunene/Hovedstadstilskudd	3 431	3 536	3 734
Småkommunetilskudd	4 839	4 996	5 161
Ordinært skjønn	1 900	2 200	2 600
Skjønn – tap endringer av inntektssystemet	1 100	1 100	1 100

1000 kr	2011	2012	2013
Sum rammetilsk uten selskapsskatt	79 854	84 686	86 258
Selskapsskatt	0	0	0
Sum rammetilsk. ekskl inntektsutj.	79 854	84 686	86 258
"Bykletekket" (anslag)	-1	0	0
Netto inntektsutjevning	5 362	5 716	7 623
Sum rammetilskudd	85 215	90 402	93 881
Rammetilskudd - endring i %	25,0	6,1	2,4
Skatt på formue og inntekt	45 155	46 493	49 530
Skatteinntekter - endring i %	-4,55	2,96	4,82
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	130 400	136 900	143 400

I økonomiplanperioden er rammetilskuddet i utgangspunktet videreført flatt. Det er derimot tatt hensyn til endringene i forhold til INGAR ordningen, jfr. nedgangen som er beskrevet i punktet ovenfor om inntektsgarantitilskuddet.

7.6.3 Innlemming og avvikling av øremerkede tilskudd i rammetilskudd

I det samlede rammetilskuddet til kommunen for 2011 ble det gjort en rekke korrigeringer på grunn av endringer i oppgavefordelinger mellom forvaltningsnivå, regelendringer, innlemming av øremerkede tilskudd osv. Den største endringene var at driftstilskuddet til barnehager ble innlemmet i rammetilskuddet. Tildelingen av skjønnsmidler barnehager ble avsluttet. Dette medførte i 2011 et tap for Grong kommune. I 2012 var den største endringen samhandlingsreformen - kommunal medfinansiering hvor Grong kommune ble tildelt 3.238'.

I 2013 er det kun gjennomført små innlemminger/endringer. Kommunalt rusarbeide og driftstilskudd barnehage er innlemmet. I tillegg er det gjennomført noen korreksjoner bla. helårsvirkning innføring av valgfag 8. trinn, innføring valgfag 9. trinn, innføring av gratis kulturskoletilbud i skole/sfo, overføring av overformynderiet til fylkesmannen, nominell videreføring av foreldrebetaling i barnehager, helårsvirkning omlegging kontantstøtteordningen osv.

7.7 Momskompensasjon fra investeringsprosjekt

Momskompensasjon fra investeringsprosjekter skal jfr. regelverket inntektsføres i driftsregnskapet. Dette har sammenheng med at kommunen fikk et trekk i rammetilskuddet(i drift) ved innføring av mva.komp ordningen. Regelverket er nå under endring slik at det skjer en omlegging som etterhvert vil tilsi at mva.komp vedrørende investeringer skal føres i investeringsregnskapet og således benyttes til finansiering av disse. Omleggingen skjer gradvis slik at i for 2013 skal 80% overføres til investering og f.o.m 2014 skal all mva.kompensasjon vedrørende investering nyttes til finansiering av disse.

På ramme 8, ansvar 8400, regnskapsføres bare det som gjelder mva-kompensasjon av investeringer.

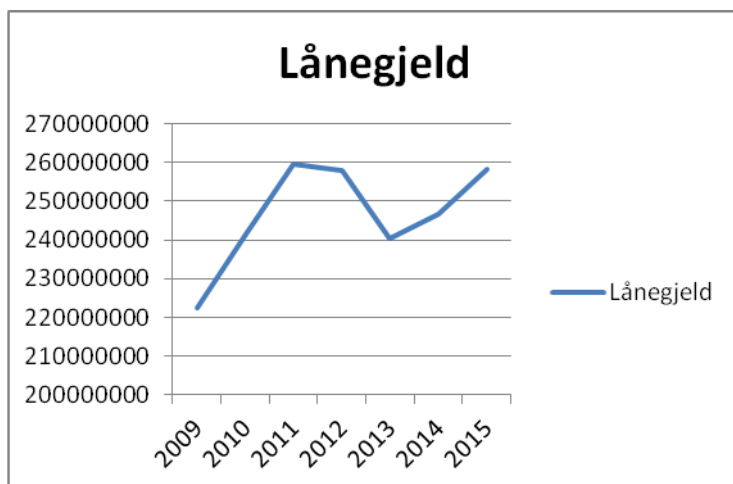
Nedenfor vises en oversikt over inntektsført momskompensasjon for investeringer i 2013 (på bakgrunn av prioriterte investeringsprosjekt), samt hvor mye som brukes til å finansiere investeringer:

	2013
Momskompensasjon investeringer	8 314 000
Til finansiering av investeringer	6 252 000
Netto til finansiering av ordinær drift	2 000 000

7.8 Kapitalkostnader

7.8.1 Utvikling i lånegjeld

Utviklingen i lånegjelden viser en økning fra 2009 frem til 2012 før den så er på tur nedover. Økningen i lånegjeld i økonomiplanperioden vil i all hovedsak skyldes utbygging, ombygging og renovering på sykeheimen. I tillegg vil det bli gjennomført noen mindre investeringer på vei og vann, samt utbedring av Sagmo bru. Alle enkelteinvesteringer i 2013 med unntak av regionalt kulturbygg er tenkt finansiert med bruk av fond samt ubrukte lånemidler. Noe som dermed ikke vil påvirke budsjettet i form av økte renter og avdrag i 2013. Utbyggingen av Regionalt kulturbygg vil derimot medføre en økt lånegjeld på hhv. 19,1 million sluttet av 2013 og 25 mill i slutten 2014. Det er budsjettet med spillemidler på totalt kr 10 millioner til dette prosjektet. Det er usikkert når disse vil bli utbetalt. Tanken er å benytte disse midlene til nedbetaling av gjeld tatt opp som en forskuttering for å finansiere kulturbyggprosjektet.

7.8.2 Renteforutsetninger

Renta har i 2012 gått jevnt og trutt nedover. Våre lån i kommunalbanken hadde ved inngangen til 2012 et rentenivå på 3,15%. Dette har i løpet av perioden blitt redusert til 2,35%. KLP Kommunekreditt ligger 0,6% over. Hvordan utviklingen vil bli fremover er usikkert. De fleste spådommer tilsier at renta vil holde seg lav også i 2013. Vi har ut fra dette lagt som en forutsetning at rentenivået i 2012 blir som det er pr. i dag. I og med at vi har alle våre lån på flytende rente i dag har vi lagt inn en sikkerhetsmargin i form av en foreslått avsetning på kr 500.000,- til rentereguleringsfond. Slik situasjonen er nå vil en renteøkning på 0,5% gi oss økte utgifter på i overkant av 1,3 millioner. Ved utgangen av 2012 har vi forhåpentligvis klart å bygge opp et rentereguleringsfond på kr 3,3 millioner.

Når det gjelder kommunens innlån i forbindelse med etableringslån i husbanken så er de aller fleste av disse knyttet opp mot en fastrenteavtale på 5 år til 2,089% rente.

Kommunes finansreglement tilser at det er opp til administrasjon og vurdere hvorvidt kommunens innlån skal knyttes opp mot fast eller flytende rente. Dette er en kontinuerlig vurdering slik situasjonen er i dag.

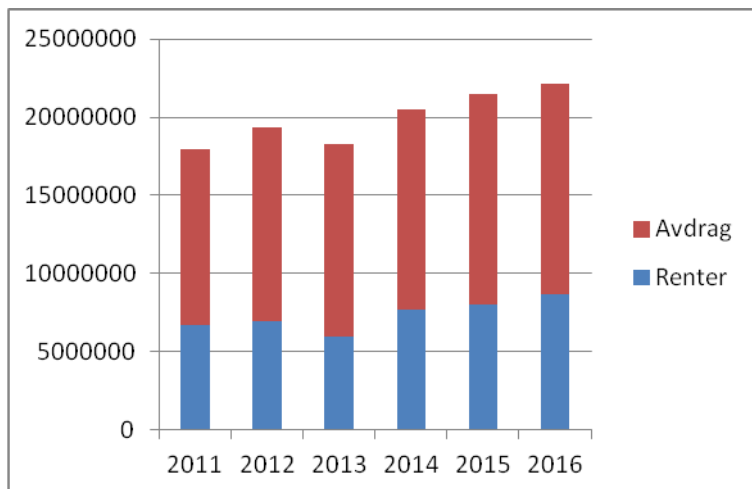
7.8.3 Utvikling i avdrag og rentekostnader

Avdrag:

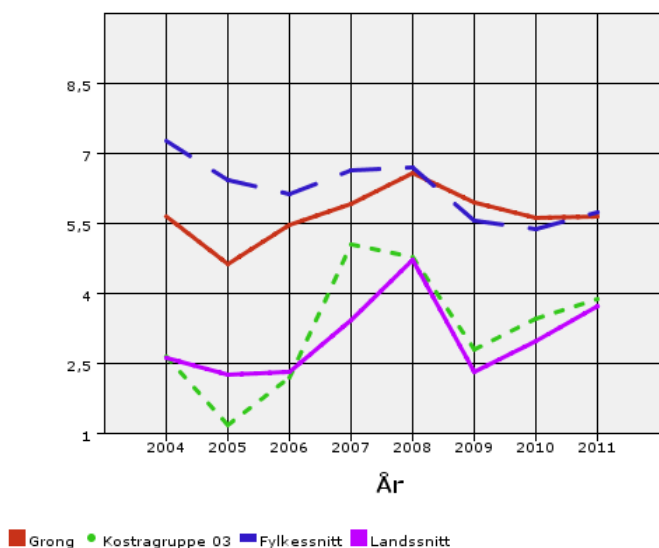
Årlige avdrag vil i perioden vil øke fra 12,4 mill i 2012 til 13,4 mill i 2016. Kommunen ligger innenfor grensen for minste tillatte avdrag. Ved utgangen av 2011 betalte vi omkring 3 mill mer i avdrag enn grensen for minste tillatte avdrag.

Rentekostnader:

Rentekostnadene vil i økonomiplanperioden reduseres fra 6,9 i 2012 til 6 mill i 2013, for deretter å stige til 8,7 mill på topp i 2016. Det er lagt inn en forutsetning om at renta holdes på dagens nivå i 2013, for så å økes til 3% i 2014 og 2015, og til 3,5% i 2016.

7.8.4 Netto renter og avdrag i prosent av brutto driftsinntekter.

Figuren ovenfor er hentet fra kostratallene ved utgangen av 2011. Denne viser hvor stor andel av kommunens brutto driftsinntekter (dvs. skatt, rammetilskudd, alle overføringer, e-skatt, salgsinntekter osv) som går med til å betale renter og avdrag (netto). Figuren viser samme tall for kostragruppe 3, for landsnittet og for fylkessnittet.

Det fremgår av figuren at Grong kommune i 2011 lå langt høyere enn landet og kostragruppen. Vi lå også like under fylkessnittet. Dette tilsier bla. at utviklingen i innlånsrenta er svært viktig for vår kommune.

7.9 Flyktninger

Under ansvar 8500 regnskapsføres følgende:

Vertskommunetilskudd, som kommunen får i forbindelse med den rollen Grong har som vertskommune for flyktningemottaket i Grong. Det budsjetteres med 1.200.000 kr i 2013. Dette

tilskuddet skal dekke kommunens gjennomsnittlige utgifter til helse, barnevern, tolk og administrasjon i forbindelse med at det drives mottak i kommunen. Grunnsatsen var i 2012 på kr 434.700 pr kommune, en sats pr ordinær plass på kr 4.660,- Sats pr plass for enslige mindreårige er kr 12.320,-. Disse satsene er pr. nå ikke klare for 2013 slik at vi har tatt utgangspunkt i samme nivå som 2012.

Integreringstilskuddet, er et tilskudd som kommunen får for bosetting av flyktninger. Tilskuddet utbetales pr. bosatt med et beløp som avtrappes over 5 år.

Det er ikke budsjettert med noen ny bosetting av flyktninger i økonomiplanperioden.

Enslige mindreårige flyktninger.

Formannskapet vedtok i oktober 2009 og bosette 7 enslige mindreårige flyktninger i 2009. Bosettingen av enslige mindreårige økte med 7 i 2010, 5 i 2011 og 5 i 2012. For 2013 er det vedtatt og bosette ytterligere 5 enslige mindreårige flyktninger. Bosettingen gir både integreringstilskudd og særtilskudd til kommunen. Tilskuddene gir i 2012 kr 156.500,- i integreringstilskudd pr. enslig mindreårig samt et særtilskudd på 123.144,- pr person. Det er disse satsene som er lagt til grunn for 2013 også. Integreringstilskuddet reduseres utover perioden, mens særtilskuddet holdes på samme beløp i hele perioden.

I tillegg til disse bosettingene kommer også enkelte familiegjenforeninger. For disse mottas det integreringstilskudd i 3 år.

Totalt er det budsjettert med vertskommune- og integreringstilskudd ;

	2013	2014	2015	2016
Vertskommunetilskudd	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Integreringstilskudd	10 156 000	6 863 000	4 115 000	1 940 000
Særtilskudd	2 790 000	1 903 000	1 268 000	888 000
SUM	14 145 000	9 966 000	6 583 000	4 028 000

7.10 Lønn – og sosiale utgifter

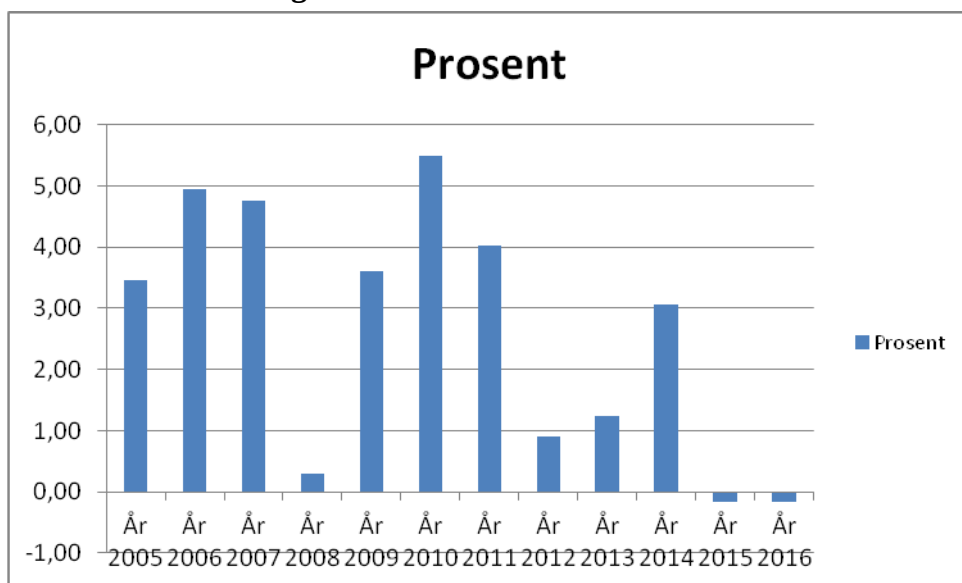
For Grong kommune så ser en at veksten på de frie inntektene ikke er nok til å dekke lønns- og prisstigningen. Kommunens nominelle vekst i frie inntekter er beregnet til 2,6 %, mens deflator (lønns- og prisstigning vektet sammen til et gjennomsnitt) ligger på 3,3 %. Dette tilsier en nedgang i realveksten på 0,7 % for vår del. Lønnsoppgjøret for 2013 er et mellomoppgjørs år. Det er usikkert hvor stor lønns- og prisstigningen vil bli, men enkelte prognoser tilsier likevel en lønnsvekst på omkring 4%.

Det er i budsjettet for 2013 tatt utgangspunkt i ny lønn pr 1.1.2013, etter at både det sentrale og det lokale oppgjøret er lagt inn, for alle ansatte. Det er derimot ikke funnet rom for å foreta noen avsetning i forhold til forventet lønnsøkning i forbindelse med lønnsoppgjøret i 2013. Det er således lagt inn en forutsetning om at lønnsøkningen i 2013 vil måtte dekkes ved innsparing/omstilling innenfor den enkelte driftsramme. Dette kan synes å bli en tøff prosess i 2013 da det allerede er gjort en del nedskjæringer på områdene for å få budsjettet for 2013 i havn. I tillegg må en merke seg det som er beskrevet tidligere i forhold til økt budsjettering av sykepengerefusjon, noe som medfører at tidligere års reserver i forhold til sykepenger/vikarlønn allerede er tatt inn i utgangsbudsjettet for 2013.

7.11 Netto driftsresultat

Det er fra sentrale myndigheter tidligere gitt uttrykk for at det forventes at kommunen planmessig styrer sin økonomi mot en driftsmargin på minst 3% av driftsinntektene. Det er dette resultatmålet som best uttrykker utviklingen i kommunens økonomi over tid.

Netto driftsresultat egen kommune

Kommunen har i de siste årene med unntak av 2008 kommet ut med et netto driftsresultat som tilfredstiller sentrale myndigheters mål. Ser en perioden fremover ser en helt klart en forverring i den økonomiske situasjonen. Dette til tross for at kommunen frem tom. 2016 har lagt inn en forutsetning om innsparing på nærmere 18 millioner. Denne innsparingen ligger inne i beregningen av netto driftsresultat slik at når målet er nådd vil ikke dette påvirke netto driftsresultat i noen grad. Dersom den overordnede målsettingen om 3% netto driftsresultat skal nås i 2013 må det hentes inn nesten 5 millioner i tillegg til lønnsøkningen som vil komme i 2013.

7.12 Eiendomsskatt

Fra og med 2010 har kommunestyret vedtatt at det skal innkreves eiendomsskatt av alle eiendommer i hele kommunen, såkalt generell eiendomsskatt. Tidligere var det bare såkalte verker og bruk som ble

belagt med eiendomsskatt. Eiendomsskatt beregnes ut fra en antatt (omsetnings)verdi av hvert enkelt objekt, mens kraftverkene verdi beregnes av skatteetaten.

For år 2013 fastsettes eiendomsskattegrunnlaget fra siste skatteligningen for kraftverkene det vil si for 2011. For Grongs vedkommende gjelder det de fire kraftverkene i Namsen; Åsmulfoss, Aunfoss, Øvre Fiskumfoss og Nedre Fiskumfoss, samt det private kraftverket Knutfoss Kraft AS. Beskatningen av kraftverkene er en omfattende og komplisert prosedyre og er nå lagt til sentralskattekontoret for storbedrifter i Moss. Det er det enkelte verks beregnede formuesverdi som er takstgrunnlaget i utgangspunktet. Men for at dette ikke skal slå uheldig ut, er det fastsatt en minimumsverdi basert på 7 års gjennomsnittlig kraftproduksjon. Det er videre satt makstak ved denne skattleggingen. For 2012 ble det vedtatt å heve denne maksimumsverdien med 5%, noe som utgjør ca 450.000,- for vår del. Det er videre vedtatt en ytterligere økning for 2013 med 11%. For 2012 ble det utskrevet og innbetalt eiendomsskatt på til sammen vel 9,6 mill.kr. for disse kraftverkene. Eiendomsskatten utgjorde 7 0/00 av taksverdi. For 2013 er eiendomsskatten økt til nesten 10,6 millioner.

Hvordan utskrivningen av eiendomsskatt på alle eiendommene i kommunen vil falle ut avhenger av to ting: Takstgrunnlaget og skattesatsen. Eiendomsskattinntekten er budsjettet til totalt kr 15.217.000,- for 2013. Næring samt verker og bruk skattelegges etter en sats på 7 promille, mens øvrige eiendommer skattelegges ut fra 4 promille. Det er ikke foreslått endringer i skattesats.

7.13 Konsesjonsavgifter

Konsesjonsavgiftene skal være en kompensasjon til kommuner som stiller naturressurser til disposisjon for kraftproduksjon. Først og fremst skal det kompenseres for inngrep som er gjort i forbindelse med vasskraftutbygging i form av regulering av sjøer og vassdrag. Videre skal det kompenseres for at vassføringa vil variere mye i ikke utbygde elvestrekninger i regulerte vassdrag. Grongs konsesjonsavgifter skriver seg fra reguleringskonsesjoner i Namsenvassdraget og Bangsjøene

Av de avgiftene som er beregnet for hver konsesjon, får den enkelte kommune en andel som delvis fastsettes ved skjønn.

Konsesjonsavgiftene beregnes av den kraftøkning som skyldes reguleringer og overføringer. For hver konsesjon er det fastsatt en sats pr. naturhestekraft (1 naturhestekraft = 0,6 kW).

Konsesjonsavgiftene skal avsettes til kraftfond. Bruken av midler fra kraftfondet er regulert i vedtekter fastsatt av kommunestyret og godkjent av fylkesmannen. I henhold til vedtektene kan kraftfondet kun brukes til næringsformål samt til avdrag på lån til utbyggingsformål. Hvor mye som inntektsføres fra kraftfond til dekning av avdrag på lån får dermed betydning for budsjetttrammene.

Nivået i budsjettet for 2013 er videreført flatt i økonomiplanperioden

7.14 Konsesjonskraftinntektene

Konsesjonskraftinntektene skal være en kompensasjon til de kommuner som får ulempene ved vassdragsutbygginger. Ordningen ble innført i 1984. Den går ut på at i de kommuner hvor det produseres kraft skal kommunen kunne ta ut en viss mengde kraft til selvkost. Kommunen kan da enten selge krafta videre eller bruke den selv. Uttaket er begrenset til 10 % av kraftproduksjonen i kommunen, men kan ikke utgjøre mer enn det totale forbruket i kommunen regnet i kWh. Grong kommune hadde i årevis en gjenkjøpsavtale med NTE vedrørende kommunens konsesjonskraft. Fra og med 2006 har Grong kommune sammen med de tre andre kommunene (Namsskogan, Lierne og Røyrvik) solgt konsesjonskraftmengden på det åpne kraftmarkedet. De fire kommunene i Indre Namdal har stått sammen om salgsavtalen i flere år nå og det er foretatt samme prosedyre for kommende år.

Grong kommune har en konsesjonskraftmengde på knapt 13 GWh (= 12,1 millioner kWh i Namsen og 0,26 GWh i Bogna og 0,48 GWh i Kolsvik). 10,7 GWh av denne kraftmengden kommer fra

konsesjoner som er gitt før 1959, og da fastsettes prisen på konsesjonskraft individuelt og beregnes for det enkelte kraftverk. For konsesjoner gitt etter 1959 fastsetter Olje- og energidepartementet prisen på konsesjonskraften. For 2012 oppnådde vi en "bruttopris" på 36,15 øre/kWh. Herfra kommer selvkost og innmatingskostnader som NTE selv beregner. For konsesjoner etter 10.04.1959 fastsetter Departementet hva selvkosten skal være. For konsesjoner gitt før 10.04.1959 beregnes selvkost for hvert enkelt kraftverk. Konsesjonskrafta for 2013 er nå solgt til Ishavskraft for 28,96 øre pr. Kwh. Dette er en nedgang fra 36,15 øre i 2012, noe som utgjør kr 870.000,- i netto reduksjon konsesjonskraftinntekter for 2013.

I økonomiplanperioden er budsjettet for 2013 videreført flatt.

7.15 Disposisjonsfond og kapitalfond

Beholdningen på disposisjonsfondet har variert fra år til år, stort sett er et regnskapsresultatet som påvirker dette fondet, da en i gode tider kan sette av til fond og omvendt.

	2007	2008	2009	2010	2011
Disposisjonsfond uten rentefond	7.466.000	1.541.000	3.376.000	10.182.809	11.080.000

Utviklingen av fondet i 2012 ut fra revidert budsjett pr. oktober.

Inngående balanse disposisjonsfond: 11.080.000

Budsjettert bruk av fond i investering 1.100.000

Budsjettert bruk av fond i drift 2.279.000

Anslag dispfond ved utg. 2012 7,7 millioner.

Det er i tillegg avsatt på pensjonsfond kr 12.042.000,-.

Rentereguleringsfondet vil etter budsjettert avsetning i 2012 bli på kr 3.300.000,-

Det er viktig å merke seg at budsjettert avsetning for 2012 avhenger helt av regnskapsresultatet ved utgangen av året.

8 Administrasjon og fellestjenester

8.1 Beskrivelse av område

Området omfatter:

Sentraladministrasjon, bestående av:

Rådmann, og rådmannens stab, herunder to kommunalsjefer og personalsjef. (I tillegg: Kommunalsjef helse og omsorg som regnskapsmessig er plassert under ansvar 3000)
Seksjonsleder.
IT-konsulent.
Informasjonskonsulent.
Økonomisjef, regnskap, lønn og skatt
Servicekontor.

8.2 Status, utfordringer og utviklingstiltak

8.2.1 Nåsituasjon

Rådmannens har følgende ansvarsområder:

Iverksetting av politiske vedtak.
Ledelse av sentraladministrasjonen
Overordnet administrativ ledelse av alle kommunal virksomhet.
Forberede overordnet planlegging, regnskap og årsberetning.
Fatte administrative vedtak etter fullmakt i delegasjonsreglement og andre delegerte områder.
Overordnet utviklings- og informasjonsarbeid inkl. omdømmebygging.

Andre hovedarbeidsområder:

Interne tjenester, sekretariat for folkevalgte organer, servicekontor, sentralbord, bevilningssaker.
Regnskap, fakturering, lønn og skatt, kommunal eiendomsskatt

Personalressurser 2012		
	Årsverk	Ansatte
Rådmann, kommunalsjefer og personalsjef 1)	4,00	4
Seksjonsleder	1,00	1
Stab forøvrig, inkl. IT-konsulent og informasjonskonsulent	2,00	3
Servicekontor, inkl. 0,60 hjemmel for arbeid for IN Trafikk 2)	5,10	7
Økonomisjef, regnskap, lønn og skatt 3)	3,82	5
Kantinedrift	0,60	1
Sum	16,52	22

1) Kommunalsjef helse og omsorg inngår ikke i de 4 årsverk, men er budsjettet under ansvar 3000.

2) En av de ansatte ved regnskap har i tillegg 0,28 årsverk fordelt regnskapsmessig på VAR-områdene

3) En av de ansatte ved servicekontoret har i tillegg 0,5 årsverk fordelt regnskapsmessig på VAR-områdene

I tillegg er lønn for hovedtillitsvalgt lagt inn under ansvar 1101, med 50 % hjemmel. Regnskapsmessig plassering er en følge av Kostra-forskriften.

Alle stillinger i ledelsen er nå besatt. Mange utbyggings- og store utviklingsoppgaver krever kontinuerlig oppfølging. Store planoppgaver er igangsatt og skal følges opp. Dette går ut over andre lederoppgaver.

Bemanningen på økonomiseksjonene er stabil og driften går sin vante gang. Det er gjort avtale med Lindorff som står innfordring både av kommunale krav og formidlingslån noe som har lettet arbeidssituasjonen ved økonomikontoret. Dette ser også ut til å gi bedre resultater rent innfordringsmessig. Skatteoppkreverfunksjonen var under vurdering i forhold til sammenslåing evt. kjøp av tjenester i 2012, men det ble konkludert med å la driften gå som nå inntil videre. Tjenester vedr. arbeidsgiverkontrollen kjøpes av Inn-Trøndelag skatteoppkreverkontor.

Nyopprettet stilling som seksjonsleder ble besatt i oktober 2012. Seksjonlederen har overtatt lederfunksjonen fra rådmannen vedr områdene IKT, informasjon samt servicekontoret. I tillegg er oppgavene bl.a. ; rutine- og kvalitetsutvikling, omdømmebygging og beredskapsarbeid.

Servicekontoret har i 2011 måttet ha fokus på den løpende drift. Det er dog satt i gang utviklingsprosjekter. Det største er arbeidet med innføringen av elektronisk arkiv. Arbeidsmengden med skysstasjonen er økende. Arbeidet med politisk sekretariat ble lettere etter endringen i politisk struktur fra årsskiftet. Det arbeides kontinuerlig med serviceutvikling og utvikling av arbeidsmiljøet.

Fast stilling som informasjonsrådgiver har bedret informasjonsarbeidet. Behovet for løpende informasjon er stort både internt og eksternt. Kommunen ligger langt framme i bruk av sosiale media som facebook og twitter. Kommunes hjemmeside og Grongportalen er under stadig utvikling. Kapasitetsmessig vil en dog på 50% stilling kun rekke det viktigste.

Innenfor IKT- området er det de senere år investert i mye nytt utstyr. Driften er i all hovedsak stabil. Utviklingsarbeidet skjer mye i samarbeid med de øvrige IN- kommunene gjennom IKT Indre Namdal IKS, og egen handlingsplan er utarbeidet. Flere internkurs for de ansatte er gjennomført .

8.4.2 Hovedutfordringer

For ledelsen er en hovedutfordring å få frigjort tid til ledelse og strategisk arbeid.. En annen utfordring er å utvikle tjenesteproduksjonen innenfor de rammer som stilles til disposisjon gjennomføre kontinuerlige omstillingsprosesser. Videre ta initiativ og følge opp plan-, utbyggings- og utviklingsoppgaver.

For økonomiseksjonen, servicekontoret samt IKT og informasjonsområdet vil utfordringen være kapasitetsmessig å klare driftsoppgavene samtidig som det skal drives utviklingsarbeid innenfor fagområdene.

Utviklingstiltakene er også i 2013 omfattende og krevende med flere ressurskrevende fellestiltak.

8.4.3 Utviklingstiltak

Servicekontoret

- Innføring av papirløse møter for kommunestyret samt opplæring
- Gjennomføring av fullelektronisk emnearkiv
- Info. skjerm i servicekontoret.(vise aktivitet)
- Serviceutvikling (bevistgjøring/tryggere i rollene)
- Utvikle/lage/få inn rutiner for arbeid/oppgaver i servicekontoret
- Gjennomføre sikkerhetsdag
- Minske sårbarheten på de ulike områdene feks. politisk sekretariat

IKT

- Etablere elektronisk autorisasjonssystem, oversikt autorisasjoner
- Lage/utarbeide rutiner for IKT område bacuprutine for GBU, rutinebeskrivelse ved fravær, installasjon, feilsøk, rutiner for felles prosedyrer på IKT området

- Se på/utvikle intranett løsning for Grong kommune for god kommunikasjon med ansatte (tilhører også info)
- Kurs i Cisco trådløs kontroll

Informasjon

- Lage/utarbeide rutiner/retningslinjer for bruk sosiale media, Mini Nytt, Grong.no, Tjenestekatalogen,
- Forbedre profilering av Grong kommune
- Ny portalløsning for Grong kommunes hjemmeside i 2013
- Mer bruk av video i kommunikasjonsarbeidet
- Sammen om en bedre kommune - omdømme/identitets arbeid i Grong kommune

Økonomi

- Utarbeide skriftlige rutiner på behandling av lønnsbilag.
- Utarbeide skriftlige rutiner på alle prosesser omkring utfakturering. Fom mottak av fakturagrunnlag inn på kommunekassen, til innfordring via Lindorff.
- Utarbeide skriftlige rutiner vedrørende behandling av inngående fakturaer. Hva gjør vi hvis bilaget ikke er godt nok for regnskapsføring og utbetaling bla.?
- Legge om innfordringsstrategien i hht. DTI i skatteregnskapet. (DebitorTilpassetInnfordring)
- Lage rutiner i skatteregnskapet.
- Ta i bruk diverse rapporter i Lindorff ang. løsningsgrader på innfordringen osv. Få opp et system for aktiv bruk av disse for å kunne følge utviklingen på innfordringssiden.

Generelt for alle områdene er å gjennomføre prosesser med tanke på å fornye, utvikle og forbedre de systemer og tjenester som finnes.

9 Oppvekst og familie

9.1 Beskrivelse av området

Området omfatter:

Fagområdet består av følgende:

- Barnehage (4)
- Grunnskole, inkl. SFO (3)
- Musikk- og kulturskole (1)
- Indre Namdal barnevern og PPT (1)
- Voksenopplæring/undervisning flyktninger (1)

Det er til sammen ca. 109 årsverk innen nevnte fagområder.

Forskrifter, lover og læreplaner (skolene) for de ulike områdene gir nærmere overordnede føringer. I tillegg blir kommunale vedtak fulgt opp, bl.a. årlige utviklingstiltak.

Kommunalsjef for oppvekst har overordnet oppfølgings- og ledelsesansvar innenfor oppvekst og familie, underlagt rådmannen.

9.2 Status, utfordringer og utviklingstiltak

9.2.1 Nåsituasjon

Tjenesteproduksjon	Omfang 2012
4 kommunale barnehager Ingen private barnehager	115 barn i de kommunale barnehagene.
Grunnskole 6 – 15 år	287 elever fordelt på 3 skoler
Skolefritidsordning	59 barn, som utgjør ca. 58 % av elevtallet på 1.-4. trinn
Musikk- og kulturskolen	95 elever og også 95 elevplasser. I tillegg 11 elever på kortkurs i forming.
Indre Namdal barnevern og PPT	<u>Barnevern:</u> 64 aktive saker (Grong) pr. nov. 2012, inkl. 23 enslige mindreårige. <u>PPT:</u> 48 aktive saker (Grong) pr. nov. 2012.
Voksenopplæringa	Undervisning i norsk og samf.fag fremmedspråklige: 73 elever inkl. 10 enslige mindreårige.

Personalressurser 2012		
	Årsverk	Ansatte
Barnehage	32,93	40
Grunnskole	50,22	74
Skolefritidsordningen	3,40	13
Musikk- og kulturskolen	2,17	8
Indre Namdal barnevern	7,35	9
PPT	5,00	7
Voksenopplæringa	7,58	10
Sum	108,65	161

Barnehage:

Stortinget har lovfestet retten til barnehageplass. Grong kommune har full barnehagedekning, - alle som ønsker barnehagetilbud får barnehageplass. Pr. november er det litt ledig kapasitet i sentrumsbarnehagene, mens barnehagen på Bergsmo har 2 ledige plasser. Barnehagen i Harran har imidlertid for første gang på flere år ingen ledig kapasitet. Kommunen bestreber også å være fleksibel for dekke ulike ønsker om oppholdstid ut over kommunalt vedtatte tilbud.

Kommunen har gode lokaler til barnehagedriften, med flere nye lokaler. Kommunen har imidlertid ikke tilstrekkelig romkapasitet til å ta inn stort flere barn enn de som allerede har barnehageplass nå.

Personalet er godt faglig kvalifisert, med tilstrekkelig tilgang på utdannede førskolelærere. Ansatte i barnehagene deltar i felles kompetansehevingstiltak i Indre Namdal, og utvalgte barnehager deltar også i det interkommunale prosjektet "Tidlig innsats" etter Kvello-modellen.

Sykefraværet ved Ekker og Rønningen barnehager er noe høyere enn gjennomsnittet for kommunen. Årene 2010 og 2011 var det et samarbeid med Friskgården i Grong, hvor målet var å redusere sykefraværet ved de to barnehagene. Resultatet så langt viser at oppfølgingsarbeidet må fortsette også innværende barnehageår.

Noen av barnehagene har hatt problemer med å skaffe vikarer ved sykdom og annet fravær fra faste ansatte. Dette gjelder særlig Ekker og Rønningen barnehager, og det til tross for ordninger med fast vikar.

Grunnskole:

Både i kommunens kommuneplan og i sektorens egne planer er det lagt vekt på at kommunen skal være en god arena for læring. Opplæringslovens § 13-10 slår fast at kommunene skal ha et forsvarlig system for oppfølging av Kunnskapsløftet.

Grong kommune deltar i et felles skolenettverk med de andre IN-kommunene og kommunene i Midtre Namdal, med en felles prosjektleder i skoleutvikling. Dette har gitt gode resultater i forhold til gode tilbud innen etter- og videreutdanning. Hovedsatsinga nå er kompetanseheving innenfor lesing og regning. I tillegg vil det bli prioritert å starte rekrutteringa av nye skoleledere, bl.a. gjennom deltakelse på regionens lederutdanning for skoleledere (samarbeid med HINT og oppstart i 2013). Ny Giv-kompetanse vil også fortsatt bli prioritert

Skolene i kommunen deltar også i forskjellige prosjekt som har betydning for gode skoleresultater. Dette er bl.a. interkommunale prosjekter som er et resultat av det interkommunale samarbeidet innenfor skolesektoren.

Grunnskoleelevene i Grong kommune oppnår gode faglige resultater. Det viser bl.a. de nasjonale prøvene samt eksamensresultater. Resultatene vil naturlig nok variere noe fra år til år, men jevnt over de siste årene gjør elevene fra Grong det meget bra.

Elevundersøkelsen sier noe om læringsmiljøet på skolene. Her er det elevene selv som gir svar. Elevundersøkelsen viser at elevene i kommunen trives på skolen.

Det er flyktningemottak i Grong kommune, og i tillegg har kommunen bosatt flyktninger de siste årene. Det har medført flere nye minoritetsspråklige elever, først og fremst ved GBU, men også ved de to andre skolene. Det har vært satt inn ekstra ressurser for å kunne gi tilpasset undervisning til denne elevgruppen.

Elevtallet i kommunen minker, fra 329 elever skoleåret 2010/11, 288 elever skoleåret 2011/12, 287 elever skoleåret 2012/13 til 256 elever skoleåret 2015/16. Nedgangen er særlig merkbar for Bergsmo Oppvekstsenter, men også Harran Oppvekstsenter får færre elever fremover. Dette betyr selvsagt at begge oppvekstsentrene avgir færre elever til ungdomsskolen, slik at GBU også vil merke nedgangen. Dette er en utfordring som må tas på alvor i tiden fremover.

Musikk - og kulturskolen:

Musikk- og kulturskolen er også et lovpålagt område, og har som mål å gi et opplæringstilbud til elever som ønsker et tilbud innen musikk og annen kultur. Skoleåret 2012/13 er det 95 elever, som er en nedgang på 13 elever sammenlignet med forrige skoleår. Alle som søker får et tilbud. I tillegg til instrumentopplæring gis det kortere kurs for i alt 11 elever innenfor formingsområdet.

Indre Namdal barnevern og PPT:

Felles barneverntjeneste for kommunene i Indre Namdal med Grong som vertskommune ble etablert fra 1. april 2006. IN-kommunene har hatt egen interkommunal PPT-tjeneste siden midten av 1990-tallet. Fra 1. januar 2009 er barnevern og PPT samorganisert i en felles enhet kalt Indre Namdal barne- vern og PPT, med felles administrativ leder og fagledere for henholdsvis barnevern og PPT.

Det er et mål å vektlegge tidlig forebyggende innsats, og IN-kommunene har gått sammen om prosjektet ”Tidlig innsats etter Kvello-modellen”. Dette er et samarbeidsprosjekt som ledes av barnevern og PPT, hvor barnehagene er fokus. Prosjektet har fått betydelige eksterne midler i form av skjønnsmidler. I begynnelsen av prosjektperioden var utvalgte barnehager deltakere, men nå på 3. året er alle barnehagene i Grong og IN forøvrig deltakere.

Barnevern:

Etter noen år med vakanser har barneverntjenesten nå opptil full bemanning, og har klart å redusere fristoversittelser for meldinger og undersøkelser til null. Antall saker i Grong har imidlertid vært økende. Flere saker medfører økte utgifter.

Stortingets vedtak om å øke ressursene til barnevern medførte at barneverntjenesten har fått økt stillingsressursen med i underkant av 1 stilling fom 2011.

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT):

Økende oppmeldinger til PPT har medført ventelister. Bl.a. på denne bakgrunn vedtok IN-kommunene i 2010 å styrke tjenesten med å opprette en ny midlertidig fagstilling gjeldende ut skoleåret 2010/11. Stillingen ble imidlertid videreført i 2011 og er blitt fast stilling fom 01.01.12. Dette resulterte at ventelisten ble kortet ned. Fom høsten 2012 har imidlertid tjenesten hatt 1,45 stillingsressurs i vakanse, bl.a. som følge av at fagleder sluttet. Dermed er PPT høsten 2012 på ny i en situasjon med økende ventelister og reduksjon av totalaktiviteten. For å bøte på situasjonen kjøper tjenesten enkelte tjenester både fra tidligere ansatte og fra nabokommuner. Faglederstillingen pluss 50% fagstilling er lyst ledig, og målet er at full bemanning er på plass fra januar 2013.

Voksenopplæringa:

Voksenopplæringa gir undervisning i norsk og samfunnsfag til voksne flyktninger. I tillegg får enslige mindreårige flyktninger også slik undervisning det første skoleåret de bor i kommunen. 2. skoleår har kommunen de siste 2 årene kjøpt grunnskoleundervisning til enslige mindreårige av Namdals Folkehøgskole. Dette opphørte imidlertid fom inneværende skoleår, slik at kommunens voksenopplæring nå har undervisningsansvaret for enslige mindreårige også 2. skoleåret de bor i kommunen.

Norskundervisninga for innvandrere har en statlig finansieringsordning med en kommunal egenandel. Pr. november 2012 er det 76 elever ved voksenopplæringa, inkl. 9 enslige mindreårige.

9.2.2 Hovedutfordringer

I kommende økonomiplanperiode med bl.a. stillingsreduksjoner vurderes den største utfordring å være i størst mulig grad å opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet innefor tjenesteområdet.

Barnehagene:

- Stillingsreduksjoner medfører at kortere åpningstid må vurderes.
- Tilstrekkelig kapasitet vedr. barnehagelokaler dersom flere enn nå søker barnehageplass.
- Redusere sykefraværet ved barnehagene på Ekker og Rønningen.
- Det er ei utfordring å skaffe vikarer i barnehagene.
- Gi et godt tilbud til stadig flere fremmedspråklige barn i barnehagene.

Skolene:

- Vurdere organisering og kostnadseffektiv drift av skolene pga nedgang i elevtallet.
- Følge opp et helhetlig forsvarlig system for oppfølging av Kunnskapsløftet, jfr. krav i Opplæringslovens § 13 – 10 og også kap. 9A i forhold til elevenes skolemiljø.
- Vektlegge god læring på et faglig høyt nivå. Ansatte må gis gode muligheter til relevant etter- og videreutdanning slik at elevene fortsatt leverer gode faglige resultater.
- Bedre undervisningen for fremmedspråklige elever
- Vektlegge IKT som grunnleggende ferdighet i skolen.
- Innkjøpt felles IKT-løsning for skolene i IN for ca. 1 år siden fungerer fremdeles ikke, og dette gir skolene store utfordringer.

Musikk- og kulturskolen:

- Musikk- og kulturskolen har behov for bedre undervisningsrom. I forbindelse med planlegging og evt. utbygging av nytt kulturbygg skal skolen være en aktiv bidragsyter, særlig i forhold til undervisningslokaler.

Indre Namdal barnevern og PPT:

- Videreføre arbeid med tidlig innsats etter "Kvello-modellen" etter at prosjektperioden er avsluttet pr. 31.12.12.

Barnevern:

- Fortsatt jobbe med å stabilisere bemanninga slik at alle stillingshjemler er besatt, og tilrettelegge slik at det er attraktivt å arbeide i tjenesten.
- Følge opp statens fortsatte satsing på barnevern, bl.a. i forhold til bemanning.
- Skaffe tiltakspersoner som skal veilede familier
- Skaffe tilstrekkelig med tilsynsførere

PPT:

- Fortsatt arbeide med å stabilisere bemanninga slik at alle stillingshjemler er besatt, og tilrettelegge slik at det er attraktivt å arbeide i tjenesten.
- Fortsatt vektlegge å få ned/fjerne venteliste på meldte saker.
- Bedre logopedkompetanse, både i Grong og ellers i IN.

Voksenopplæringa:

- Nåværende undervisningslokaler oppleves som utilstrekkelige, både kapasitets- og kvalitetsmessig. En minus er også at lokalene ikke er samlet, men spredt i sentrumsområdet.
- Flere på kvalifiseringsprogram inkl. norskopplæring blir snart ferdige med sitt program, og det medfører at flere ønsker grunnskolekompetanse for å kunne ta videre utdanning. Dette blir en utfordring å organisere.
- Vektlegge best mulig kvalifisering til videregående skole for enslige mindreårige flyktninger.

9.2.3 Utviklingstiltak

- Lese- og regneferdighetene skal fortsatt prioriteres i skolene, og prestasjonsmålene i skolenes utviklingsmål skal nås.
- Hver skole skal definere en skriftlig konkret vurderingskultur som sikrer god kvalitet på vurderingsarbeidet ihht Forskrift til Opplæringsloven, kap. 3 "Individuell vurdering."
- PALS ved Bergsmo og Harran Oppvekstsentre og ROA ved GBU skal gjennom felles samarbeidsteam utarbeide en felles strategi for PALS-arbeidet i Grong-skolene.
- Opplæringslovens § 9A "Elevenes skolemiljø" skal følges aktivt opp. Bl.a. skal alle skolene i løpet av 2013 fremme minst 3 forebyggende saker i skolenes skolemiljøutvalg.
- Felles skoleløsning innenfor IKT i Indre Namdal skal implementeres i skolene.
- Skolene skal starte arbeidet med etablering av Ungt entreprenørskap sitt program "Vårt lokalsamfunn" i 5. klassene.
- Det er et mål at hver skole skal ha minst 1 elevbedrift.
- Alle ansatte i barnehagene skal få grunnleggende IT-opplæring i 2013.
- Det skal settes i gang minst 2 konkrete nærværstiltak for ansatte ved Ekker og Rønningen barnehager for å redusere sykefraværet.
- Det skal foretas en organisasjonsgjennomgang av organiseringen av Ekker og Rønningen barnehager.
- Musikk- og kulturskolen skal være en aktiv bidragsyter i forbindelse med planlegging og evt. bygging av nytt kulturbygg, særlig i forhold til undervisningslokaler.
- Det skal utarbeides en utviklingsplan for voksenopplæringa, hvor behovet for undervisningslokaler også blir vurdert.
- Voksenopplæringa skal innarbeides i Grong kommunes kvalitetssystem for oppfølging av opplæringsloven.
- Legge til rette for at flere som er ferdig på kvalifiseringsprogrammet får mulighet til å skaffe seg grunnskolekompetanse.
- Barnehagene, skolene og PPT skal delta på interkommunalt leseutviklingsprosjekt for barn i barnehager og skolene.
- PPT skal delta i prosjektet "Henvisningsrett for PPT til BUP og HABU", arrangert av Helse Nord-Trøndelag.
- Barneverntjenesten skal i samarbeid med Høgskolen i Nord-Trøndelag gjennomføre et konkret kompetanseopplegg for å utvikle barneverntjenestens faglige ståsted. Opplegget skal gjennomføres i form av veiledning, refleksjon og kurs.
- Det skal foretas en gjennomgang av organisering inkl. arbeidsfordeling og ansvar i barnevernet og PPT.
- **Oppfølging av manifest mot mobbing:** Utarbeide en egen tiltaksplan for 2013.
- **Oppvekstplan:** Utarbeide en ny Oppvekstplan

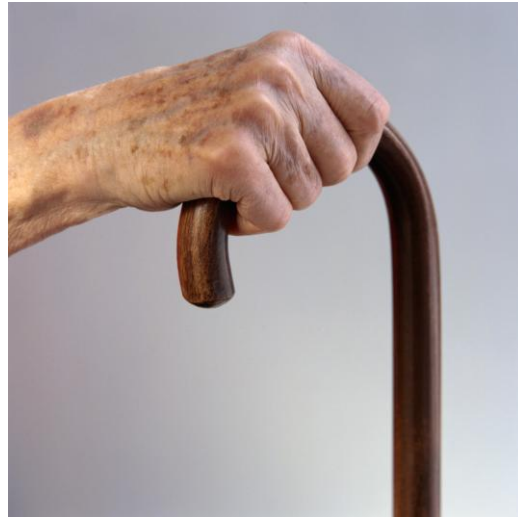
10 Helse og omsorg

10.1 Beskrivelse av området

Helse- omsorg- og velferdstjenestene skal sikre innbyggerne nødvendig bistand og bidra til at Grong kommune gir et helhetlig tilbud. Inkludert i dette bildet er også den tjeneste som er nødvendig for å sikre at tilflyttere får en god start på sin bosetting i kommunen.

Helsetjenestene skal være både behandlende og forebyggende. Den forebyggende siden av kommunens tjenestetilbud blir viktigere i framtiden. Særlig med tanke på at trykket på helse og omsorgstjenester er økende, noe som bør motivere for å iverksette gode forebyggende tiltak for å lette trykket på tjenestene.

Videre skal alle avdelingene innenfor helse, omsorg og velferd ha et nært og faglig godt samarbeide med andre avdelinger og andrelinjetjenestene i tråd med de anbefalinger som er gitt i stortingsmelding om samhandlingsreformen og i omsorgsplan 2015.

Samhandlingsreformen ble innført fra og med 1. januar 2012. I løpet av året har det blitt inngått en rekke avtaler mellom helseforetak og Grong kommune relatert til de målsettinger som ligger i reformen og som følge av pålegg i nye helse og omsorgslover. Erfaringene så langt er at man har hatt hovedfokus på inn- og utskrivning av pasienter fra/til sykehus. Det er imidlertid iverksatt tiltak som skal bidra til at alle avtalene overføres til det praktiske liv. Blant annet har Administrativt Samarbeidsutvalg (ASU) mellom kommunene og helseforetaket tatt initiativ for å lage en plan for implementering av planene hos partene, og en informasjonsstrategi for befolkningen for øvrig. Dette arbeidet startet høsten 2012.

10.2 Status, utfordringer og utviklingstiltak

Helse- og omsorgsfeltet har fram mot 2015 flere sentrale føringer som må legges til grunn for virksomheten. Her pekes spesielt på omsorgsplan og demensplan 2015. I tillegg vil konsekvensene av samhandlingsreformen og et behov for økt satsning på helsefremmende og forebyggende arbeid, gis nødvendig prioritet de kommende årene.

10.2.1 Nå-situasjonen

Fagområdet er organisert i tre hoveddeler, en for helse, en for pleie og omsorg og en for NAV (kommunal del). Lederansvaret for disse avdelingene ble samlet hos en kommunalsjef våren 2012. Erfaringene så langt er gode, man ser klare samarbeidsbehov mellom avdelingene for å komme fram

til tverrfaglige løsninger på utfordringer knyttet både til helse og velferdssiden. Mange av brukerne har kontakt med alle avdelingene og man har nå bedre muligheter for å se tingene i en sammenheng.

Fagområde	Oppgaver
Legetjeneste (Helse)	Fastlegeordning, legevakt, tilsyn sykeheim, oppgaver i henhold til lover og forskrifter
Familiebase (Helse)	Psykisk helseteam, ungdomsteam, helsesøster, boenhet for enslige mindreårige flyktninger
Fysioterapitjeneste (Helse)	Behandlende tilbud, koordinerende enhet som skal behandler søknad om Individuell Plan, støttekontakt
Hjemmebasert omsorg (Pleie/omsorg)	Hjemmesykepleie, hjemmehjelp, trygghetsalarm, annen hjelp til eldre og funksjonshemmede
Institusjonsbasert omsorg (Pleie/omsorg)	Lang- og korttidsopphold på sykeheim, rehabiliteringsopphold, avlastningsopphold, oppfølging av pasienter som utskrives fra sykehusene, kjøkken og vaskeri med tjenestetilbud til inneliggende og hjemmeboende brukere.
Avdeling for funksjonshemmede (Pleie/omsorg)	Tilpasset botilbud, praktisk bistand til å mestre dagliglivet, dagtilbud til funksjonshemmede.
NAV/Velferd (NAV/Velferd)	Kommunale tjenester som ligger i NAV kontoret er lov om sosiale tjenester i NAV(økonomisk sosialhjelp, råd og veiledning, gjeldsrådgivning, kvalifiseringprogrammet, midlertidig bolig og IP), rus, flyktningetjenesten og husbankordningene startlån og tilskudd.

Personalressurser 2012

	Årsverk	Ansatte
Ansvar 3000 Administrasjon Pleie og omsorg	1,20	2
Ansvar 3101 Institusjonsbasert omsorg (inkl lærling og adm)	42,73	70
Ansvar 3102 Rehabiliteringsavdelingen	0,90	1
Ansvar 3103 Kjøkken og vaskeri	6,28	9
Ansvar 3200 Harran Bo og Servicesenter	2,93	6
Ansvar 3201 Hjemmesykepleie	9,18	13
Ansvar 3202 Hjemmehjelp	4,88	8
Ansvar 3700 Avdeling for funksjonshemmede	12,65	21
Ansvar 3501 Frisklivssentral	0,5	1
Ansvar 3701 Avlastning funksjonshemmede	2,05	4
Ansvar 3702 Omsorgslønn, avlastning og støttekontakter	2,91	9
NAV området (var ikke med på ramme 3 i 2012)	3,30	5
Ansvar 3400 Legekontor (inkl. 2 årsverk i Namsskogan)	10,25	12
Ansvar 3500 Fysioterapi (ansatte på kommunale vilkår)	1,00	2
Ansvar 3600 Psykisk helseteam	3,20	5
Ansvar 3630 Helsestasjon og tiltak flyktninger	1,30	2
Ansvar 3633 Enslige mindreårige flyktninger	4,87	11
Ansvar 3636 MOT	0,20	2
Ansvar 3637 YES	1,75	5
Ansvar 3638 Boligsosialt arbeid for ungdom	0,50	1
Ansvar 3639 Ungdomsenheten	0,95	2

Sum årsverk innen helse, omsorg og velferd

113,53

191

Noen ansatte jobber på flere avdelinger. Innen fysioterapi er det i tillegg driftsavtaler som utgjør totalt 2,0 årsverk.

Rammeområdet har fått redusert antall årsverk med 0,72 sammenlignet med 2012. I tillegg til dette er det foreslått en nedleggelse av HBSS fom. 1. mai, noe som vil medføre ytterligere reduksjoner i antall ansatte fra dette tidspunktet. Hovedårsaken til denne nedgangen er at man har redusert bemanning på avdeling for funksjonshemmede på grunn av færre ressurskrevende brukere. Hjemmesykepleien har fått økt sin ressurs i 2012 med 0,65 årsverk på grunn av økt press på tjenestene. For de andre avdelingene er det bare mindre justeringer.

Grong Sykeheim

Sykeheimen har også i 2012 hatt stort press på plasser. Det har nesten hele året vært et jevnt overbelegg på 2- 3 plasser, og i enkelte perioder har overbelegget vært helt oppe i 5 - 6 plasser. Dette medfører store utfordringer for personalet på sykeheimen, Det må tas hensyn til at det pågår en renovering og påbygging av sykeheimen med de begrensninger dette medfører.

Det foreligger ingen undersøkelser på hva som er årsak til det økte presset på pleie og omsorgstjenestene. Men det pekes fra fagavdelingene på at vi mangler tilbud knyttet til det å hindre innleggelser på sykeheim og økt bruk av hjemmesykepleie. Man tenker her spesielt på at det må satses med økt forebyggende aktiviteter slik at folk kan bo lengre hjemme og klare seg selv i egen bolig. Dersom man ønsker en slik omprioritering av innsatsen må dette skje via en omstilling over noen år, som igjen vil kreve ytterligere ressurser som for eksempel ambulerende nattevakt, økt satsing på hjemmerehabilitering, dagtilbud på helsetunet, etc.

En annen årsak kan være at den eldre del av befolkningen faktisk har fått et større behov for bistand. Mange av de som blir innlagt på korttidsplasser har helt klare indikasjoner som har behov for medisinsk behandling som må gjøres under faglig forsvarlige forhold. Det at sykehusene skriver ut pasienter tidligere til kommunalt hjelpeapparat medfører også at den medisinske behandlingen øker i omfang. Vi er usikre på om antall pasienter fra sykehusene faktisk har økt i 2012, men de som utskrives har andre behov enn tidligere. Dette medfører igjen behov for økt innsats/ressurs for å gi et godt faglig tilbud.

Hjemmebasert omsorg

Kommunestyret bevilget en økning på ressursen til hjemmebasert omsorg med en 65 % stilling fra sommeren 2012. Behovet for økt ressurs kommer av at oppgavene øker, antall brukere har økt jevnt de siste årene, og man merker at sykehusets utskrivingspraksis får følger for hjemmesykepleietjenester. Antall demente øker jevnt, og vi har utfordringer med å gi disse et fullverdig tilbud. Det er ønskelig at man i nær framtid kan gi demente et dagtilbud.

Det er oppnevnt et eget demensteam som har som oppgave å koordinere innsatsen på dette området. I tillegg har alle som jobber innenfor pleie og omsorg fått tilbud om å delta på demensopplæring via "Demensomsorgens ABC". Det satses tungt for å øke kompetansen på området. Demensteamet har blant annet ønske om å utvikle pårørendeopplæringen, kanskje i samarbeid med andre kommuner i regionen. De er også opptatt av at det etableres dagtilbud for demente.

Harran Bo- og Servicesenter foreslås nedlagt når de beboerne som tilhører Grong sykeheim blir flyttet tilbake innen 1. mai 2013. Det er gjennomført en vurdering av behovet for senteret sett opp mot kommunens økonomiske situasjon og ut fra dette foreslås det å legge ned HBSS fom 1. mai 2013. De beboerne som vil bli berørt av nedleggelsen vil få andre tilbud slik at de får dekket sine behov for oppfølging fra pleie- og omsorgstjenesten.

Nedleggingen vil medføre reduserte utgifter på netto kr 1.159.000,- for perioden mai - desember 2013.

Dette er fordelt med kr 950.000,- på ansvar 3200 Pleie og omsorg Harran BBS og kr 209.000,- på ansvar 4130 Eiendomsdrift Harran BSS.

For 2014 vil det bli ytterligere en innsparing på kr 464.000,- på ansvar 3200 Pleie og omsorg Harran BSS, og ca 270' på ansvar 4130 Eiendomsdrift Harran BSS. Det siste litt avhengig av hva bygget vil bli benyttet til i fremtiden.

Fysioterapi, forebygging og rehabilitering

Tidligere utskrivning fra sykehus som medfører en lengre rehabiliteringsperiode i kommunen medfører økt behov for fysioterapi. En dreining av tjenestetilbudene i retning av forebygging, helsefremming og rehabilitering vil også på sikt øke behovet for fysioterapitjenester, stikkord her er frisklivssentral, tidlig innsats og hverdagsrehabilitering.

Beregninger har vist at plassbehovet på sykeheimen fram mot 2025 vil være rimelig stabilt når man kun tar hensyn til den eldre del av befolkningen. Men samhandlingsreformen kommer til å forutsette økte oppgaver i kommunene. Dette vil igjen påvirke trykket på sykeheimsplasser. Den pågående utbyggingen av Grong sykeheim vil gi oss muligheter for å tilfredsstille plassbehovet både for den generelle delen av sykeheimstilbudet og ikke minst for de nye oppgavene som reformen fører med seg. Men målet med reformen var jo å redusere antall sykehusinnleggelser - det kan bare oppnås med en grundig satsing på forebyggende arbeid.

Grong kommune har også fullt ut benyttet sine plasser på Namdal rehabilitering, Høylandet. Erfaringene etter den økte bruken av plassene er gode, men det er fortsatt behov for å ha egne rehabiliteringsplasser på sykeheimen. Per i dag har vi 5 korttidsplasser, hvorav 2 skal ha et rehabiliteringstilbud. Disse plassene blir i økende grad benyttet av faste brukere som har behov for et fast rehabiliteringsopphold med forhåndsbestemte intervaller. Selv om vi ikke har særlig ventetid på rehabiliteringsplasser, kan man ikke se bort fra at en økning av antall dagplasser med rehabiliteringstiltak kunne medført at eldre i større grad hadde klart seg i egen bolig over lengre tid.

Kommunen har en koordinerende enhet for habiliterings- og rehabiliteringsvirksomhet. Denne enheten har et overordnet ansvar for arbeidet med individuell plan, og for oppnevning, opplæring og veiledning av koordinator etter §§ 7-1 og 7-2. Denne enheten er i dag etablert under fysikalsk avdeling og fungerer godt i Grong kommune.

Legekantoret

Legekantoret har i 2012 vært preget av at vi har hatt leger ute i permisjon og at det i tillegg har vært en ledig stilling som skulle dekke behovet i Namsskogan kommune. Nå har vi løst disse utfordringene med utstrakt innleie av vikarer. Innleie av vikarer virker fint inn på å løse de daglige løpende oppgavene, men det er gir lite rom for langsiktig tenking innenfor legetjenesten. Vi ser derfor fram til at man i løpet av 2013 sannsynligvis vil få en mer stabil legesituasjon ved at permisjoner løper ut og fast ansatte leger er tilbake i stillingene sine.

Lokalitetene til legekantoret har, på tross av litt oppussing i 2011, stort renoveringsbehov. Det er fortsatt viktig å ha fokus på ideen om en samlokalisering av helsetilbudet i kommunen i et "Helsehus", jf. Kommuneplanens handlingsdel med tiltak. Avklaringer relatert til samhandlingsreformen må dog foretas før det er mulig å gå videre på å se på et evt. romprogram og innhold i et helsehus.

Familiebasen

På familiebasen har vi sett et økende behov for helsesøstertjenester i 2012. En av hovedårsakene til dette er at Hero Mottak sa opp avtalen om en felles løsning på helsesøstersiden hvor Grong kommune ga et tilskudd til en 50% stilling. Vi har prøvd å dekke opp dette tilbudet ved å legge ansvaret på flere

fagavdelinger, men fortsatt er det behov for en bedre samordning av helsetilbudet til Hero Mottak. Det er ønskelig å øke stillingsressursen innenfor dette området. Legetjenesten har uttrykt bekymring for at en manglende oppfølging kan medføre økt smittefare. Vi vil forsøke å legge tilrette et bedre tilbud i 2013 ved omprioritering av oppgaver på legekontoet.

De psykososiale tjenestene har jevnt over et høyt arbeidspress. Det har herfra blitt satset en del på å få systematisert demensteamets arbeide som en del av alderspsykiatrien.

Helsestasjonens tilbud fungerer tilfredsstillende.

Boenhet for enslige mindreårige flyktinger (BEEM)

Boenhet for enslige mindreårige flyktinger (BEEM) har mottatt 5 nye beboere i 2012. Alle disse blir integrert etter "Grong modellen". Samarbeidsavtalen med folkehøgskolen ble sagt opp til høstsemesteret 2012. Det har derfor vært nødvendig å foreta en omstrukturering av tilbudet til BEEM i løpet av året. Dette medførte ekstra kostnader for familiebasen. Forøvrig har vi fått gode tilbakemeldinger på det tilbudet vi gir til målgruppen.

Folkehelsetilbud og Frisklivssentral

Når det gjelder helsefremmende arbeid har Grong i deler av 2012 hatt tilbud både fra folkehelsekoordinator (i fellesskap med Snåsa, Høylandet og Namsskogan) og frisklivssentral. Tall fra HUNT-undersøkelsene viser at det er et markant behov for forebyggende helsearbeid, da blant annet overvekt, fedme, diabetes og rus har økt markant de siste 20 årene, og dette er tilstander som ofte fører til økt sykdom. På regionalt basis er det gitt statlig tilskudd til å ansette en felles rus- og kriminalitetsforebyggende koordinator i en prosjektperiode. Etter at prosjektperioden er over var det forutsatt at koordinatoren skulle over i fast stilling fordelt på alle kommuner. Den økonomiske situasjonen i kommunen gir ikke mulighet for en slik forlengelse.

En frisklivssentral kan være et tilbud i det helsefremmende og forebyggende arbeidet. Vi har lagt inn en videreføring av frisklivssentralen i de første månedene av 2013. I løpet av denne perioden er det foreslått å foreta en gjennomgang av hele det forebyggende tilbudet i kommunen for å se om det finnes muligheter for samlokalisering og en bedre felles innsats på området. Slik det er i dag er innsatsen på det forebyggende arbeidet spredt på flere avdelinger i kommunen. I tillegg finnes det aktører på privat basis som driver innenfor samme område.

Ungdomssatsingen

Grong kommune har over tid satset mye ressurser på våre ungdommer, både i stillingsressurser og attraktive tiltak for ungdommen. Familiebasen spiller en sentral rolle i dette arbeidet. Vi har nå kommet til et punkt hvor det er på tide å videreutvikle ungdomssatsingen. Spesielt har vi for eksempel drøftet hvordan man kan oppnå å finne gode forebyggende løsninger som hindrer at ungdommer kommer ut av løp på videregående skole. Det er bekymringsfullt at det bor ungdommer i kommunen som ikke har noen tilbud i det hele tatt. Det må satses videre innenfor dette feltet for å gi ungdommer et godt utgangspunkt for et framtidig liv. Vi bør snarest iverksette et prosjekt som har som formål å finne gode forebyggende løsninger og samtidig gi råd for å løse de utfordringene vi allerede har i dag. I løpet av året har det kommet mange gode tilbakemeldinger på innsatsen fra de som arbeider opp mot ungdommene, dette gjelder også fra ungdommene selv, både de som kommer fra Grong og andre deler av landet/verden.

Jordmor

Jordmortjenesten kjøpes for tiden av Namsskogan kommune med 30 % stillingsressurs. Denne praksis har vi fulgt over en tid og er fornøyd med ordningen.

Nav/Velferd

På NAV området ser en at det kan være behov for å ha en gjennomgang av integrerings og bosettingsarbeidet i kommunen, med tanke på videre bosetting. Kommunestyret anbefalt at det iverksettes et prosjekt på dette området. Men ut i fra at kommunestyret ikke gikk inn for nye bosettinger i 2013 kan dette prosjektet bli utfordrende å gjennomføre. En økt bosetting ville gitt finansieringsmuligheter til prosjektet.

NAV har jevnlig utviklet arbeidet med integreringsprogrammet, for å sikre overgange til arbeid eller utdanning. Gjennom en styrking av ressursene på dette området har det vært mulig å sikre bedre råd og veiledning på dette området. Utfordringene framover blir å sikre tilgangen på arbeidsplasser, og kartlegge eventuelle andre utfordringer i integreringsarbeidet i kommunen. Det vil bli lagt fram en sak for kommunestyret tidlig i 2013 om et prosjekt rettet mot integrerings- og bosettingsarbeidet i kommunene.

I 2012 har kommunen påbegynt arbeidet med å legge til rette for arbeid for sosialhjelp. Det er behov for å fortsette med dette arbeidet framover for å sikre god gjennomføring og samarbeid med andre avdelinger i kommunen.

NAV og fylkeskommunen (oppfølgingstjenesten) har underskrevet en samarbeidsavtale for å hindre frafall fra videregående skole (NyGiv satsingen), og jobber også tett opp mot denne gruppen. Det er viktig å få videreutviklet samarbeidet mellom familiebasen, NAV og oppfølgingstjenesten.

Avdeling For funksjonshemmede

Ved avdeling for funksjonshemmede er det jobbet mye med å få et dagtilbud tilrettelagt for våre brukere til å fungere. Det er satt inn en ressursgruppe av ansatte som har hatt et spesielt fokus på dette. De har utarbeidet planer slik at det skal være forutsigbart både for brukere og ansatte hvilke oppgaver som skal utføres på de enkelte dagene. Det er imidlertid utfordringer knyttet til det å finne arbeidsoppgaver som brukerne kan mestre.

Denne gruppa har jobbet godt - vi har nå et godt tilrettelagt dagtilbud på 4 timer 4 dager i uka.

10.2.2 Hovedutfordringer

Det er flere store utfordringer innenfor helse- og omsorgsfeltet. Spesielt nevnes arbeidet med demensplanen 2015 og iverksetting av lokale tiltak for å oppfylle sentrale mål. Et tiltak i denne sammenheng er den pågående opplæring av alle ansatte innenfor pleie og omsorg gjennom "Demensomsorgens ABC" som har pågått i hele 2012 og fortsetter i 2013.

En stor hovedutfordring er å starte med et systematisk forebyggende helsearbeid. Forannevnte beskrivelser av trykket på pleie og omsorgstjenester og at det i HUNT undersøkelser stadig avdekkes større behov for å forebygge må tas på alvor. Vi er nødt til å begynne med et arbeid i den andre enden av behandlingsskalaen for å redusere innleggelser på sykeheimer og sykehus. Det har liten hensikt å starte med de som allerede har behov for tjenestene, men tilbudene må rette seg mot de som kan få et framtidig behov for helsetjenester. Forslaget om å foreta en gjennomgang av hvilke tilbud som finnes i kommunen, og hvordan man best kan få disse til å virke i et samspill kan være første steg på veien.

En annen viktig hovedutfordring er å sikre en god rekruttering av fagfolk til alle områder av helse og omsorg. Vi ser framtidige utfordringer på at flere arbeidstakere oppnår pensjonsrettigheter og at det er behov for rekruttering. Vi må tilrettelegge for at fagområdene skal bli så attraktive at vi får søkere til fagstillingene. Dette kan gjøres ved å bygge omdømme, bolyst og gjøre arbeidsoppgavene faglig utfordrende.

Helse og omsorgsplanen med underliggende planer skal utarbeides i 2013. Dette vil kreve en gjennomgang av flere områder for å koordinere innsatsen i tiltaksdelene. Vi ønsker å utarbeide en felles plan for hele området der dette er mulig, i stedet for å ha særskilte planer.

Vi ser også store utfordringer i en framtidig samhandlingsmodell med andrelinjetjenesten. Samhandlingsutfordringene gjelder for hele Namdalsregionen og åpner for økt samarbeid over kommunegrenser i hele Namdalen og i vår egen region. Nye samarbeids- og tjenesteavtaler skal legges til grunn for det videre samhandlingsarbeidet. Vi må ha fokus på at det åpnes for muligheter til å etablere egne lokale helsetilbud som kan finansieres gjennom samhandlingsmidlene. Fram mot 2016 må det arbeides aktivt med å etablere øyeblikkelig hjelp tilbud i kommunen, gjerne i samarbeide med andre kommuner i vår region.

I Nasjonale mål for helse og omsorgstilbudet 2012 står det: "Gjennom samhandlingsreformen skal vi forebygge mer, behandle tidligere og samhandle bedre. Det skal legges mer vekt på helsefremmende og forebyggende arbeid, på habilitering og rehabilitering, på brukerinnsflytelse, på avtalte behandlingsforløp og forpliktende samarbeidsavtaler mellom kommuner og sykehus.

Samhandlingsreformen forutsetter at kommunene skal jobbe aktivt på det forebyggende planet for å redusere antall innleggelser på sykehusene. For å få dette til må det satses tungt på forebyggende helsearbeid. Det er ikke gitt noen statsstøtte til det forebyggende arbeidet, men det er forventet at kommunene, med god planlegging av sitt helsetilbud, kan ta imot inneliggende pasienter tidligere og dermed spare på medfinansieringsordningen. De innsparte midlene kan deretter brukes til forebyggende og helsefremmende arbeid. Det ble satset effektivt på å ta imot utskrivningsklare pasienter i 2012 - vi klarte dette uten å betale noe som helst for overliggere. Noe av overskuddet av dette arbeidet gikk til å øke ressursen på hjemmebasert omsorg fra 1. juni 2012, som følge av økt press på tjenestene. Vi hadde ønsket at man også kunne avsatt noe til forebyggende og helsefremmende tiltak, som for eksempel å forlenge folkehelsekoordinatorstillingen og frisklivssentralen ut året 2013. Det blir en utfordring å videreføre det arbeidet som disse allerede har startet i 2012. Dagens situasjon med stort press på helse og omsorgstjenester tilsier at det er et markant behov for å intensivere arbeide innenfor det forebyggende området.

På generelt grunnlag er det også i 2013 viktig å ha fokus på at kvaliteten i tjenestetilbudet opprettholdes og eventuell bedres der det er nødvendig. De økonomiske utfordringene framover tvinger fram en ny gjennomgang av hele organisasjonen og tilbudene for å gjøre disse så effektive som mulig. I forbindelse med at vi er inne i et sømløst samarbeid med helseforetaket, er det av stor

betydning at vi kan vise til et godt utbygd helsetilbud med god og forsvarlig kvalitet på tjenestene. Det vil gi trygghet til våre innbyggere når de i framtiden må belage seg på å få mer av helsetjenesten i egen kommune.

Ved avdeling for funksjonshemmede får vi tilskudd fra staten som delvis skal dekke utgifter for ressurskrevende brukere. Det er brukere som av ulike årsaker har behov for spesiell tett oppfølging. I 2012 har behovet for ressurskrevende tjenester blitt redusert, dette medfører mindre statstilskuddet. Vi har, som følge av dette, redusert bemanningen med godt over 1 årsverk.

10.2.3 Utviklingstiltak

Handlingsplan for helse, omsorg og velferdsområdet for 2013 (Ramme 3)

- Organisering/innflytting i nye sykeheimsavdelinger - utarbeide driftsplaner for de enkelte avdelingene.
- Utrede muligheter for flere dagtilbud til eldre og funksjonshemmede
- Utrede etablering av Øyeblikkelig hjelp tilbudet lokalt/regionalt
- Utarbeide Helse og omsorgsplan 2013 - 2016
- Videreføre kompetanseutvikling innenfor demensomsorgen (Demensomsorgens ABC)
- Utarbeide en kreftplan
- Videreutvikle "Arbeid for sosial hjelp" i henhold til lov om sosiale tjenester i NAV § 20.
- Igangsette forsøk med " Inn på Tunet" som en del av integreringsarbeidet
- Gjennomgang av forebyggende helsearbeid med tanke på en felles organisering/ledelse
- Implementere avtaler knyttet til samhandlingsreformen i organisasjonen
- Sluttstille arbeidet med integreringsplanen og implementere den i organisasjonen
- Videreutvikle arbeidet med kvalifiseringsprogrammet gjennom jevnlig gjennomgang av aktuelle brukere i samarbeidsmøter internt og eksternt»

11 Næring, miljø, kultur og teknisk

11.1 Beskrivelse av fagområde

Innenfor ramme 4 er det en rekke ulike tjenesteområder. Nedenfor er det lagt en oversikt med 14 ulike tjenesteområder. Det er til sammen 44,45 årsverk/ 76 personer innen disse områdene. Lover og forskrifter gir sammen med kommunale planer føringer for aktiviteten ved de ulike områdene.

Rammen ledes av kommunalsjef som har det overordnede oppfølgings- og ledelsesansvar, underlagt rådmannen.

11.2 Status, utfordringer og utviklingstiltak

11.2.1 Nåsituasjon

Tjenesteområde	Beskrivelse
Jordbruk	• Forvaltning av lovsaker med tilhørende forskrifter • Forvaltning av virkemiddelordninger • Initiering og deltakelse i utviklingstiltak • Veiledning og informasjon
Skogbruk	• Forvaltning av lovsaker med tilhørende forskrifter • Forvaltning av virkemiddelordninger • Initiering og deltakelse i utviklingstiltak • Veiledning og informasjon • Grong kommune utfører bestyrelse av Gusli skog
Næring	• Forvaltning av virkemiddelordninger • Initiering og deltakelse i utviklingstiltak • Veiledning og informasjon
Miljø	• Forvaltning av lovsaker med tilhørende forskrifter • Forvaltning av virkemiddelordninger • Initiering og deltakelse i utviklingstiltak • Veiledning og informasjon • Sekretær for Namsen vannområde
Kultur	• Legge til rette for et bredt og allsidig kulturliv • Forvaltning av virkemiddelordninger • Veiledning og informasjon • Sekretær for ulike nemnder • Bibliotek • Grong bygdemuseum
Teknisk infrastruktur (vei, vann og avløp)	• Fremføring av rent vann • Mottak og rensing av avløpsvann • Innsamling og mottak av avfall • Bygging og drift av kommunale veger, plasser, parker, idrettsanlegg og friområder.
Arealplanlegging	• Utarbeide og saksbehandle kommunale og private regulerings- og kommuneplaner • Saksbehandling, oppfølging og tilsynsansvar i forhold til naturskader
Byggesaksbehandling	• Håndtere og sikre god saksbehandling av søknader, tilsynsansvar og myndighetsutøvelse.
Oppmåling/ matrikkelarbeider	• Gjennomføre forretning i hht. Matrikkelloven • Oppfølging Geodataplan for NT
Ledningskartlegging	• Måle inn og utarbeide ledningskart for vann- og avløpsledninger
GIS	• Kvalitetssikre kartdelen av private reguleringsplaner • Utarbeide kartdelen av kommunale

	regulerings- og kommuneplaner • Vedlikeholde/ utvikle kartbaser/ GIS systemer
Bygg og eiendom	• Forvaltning, drift og vedlikehold av bygg og anlegg • Utvikling, nybygging, utleie og salg • Etter avtale forvalte boligene til Grong boligstiftelse og Grong Boligbygg
Prosjektledelse	• Lede utbyggingsprosjekter
Brann og redning	• Ha et brann- og redningsvesen inklusive feiing som kan ivareta pålagte oppgaver i hht. lover og forskrifter

Personalressurser 2012		
	Årsverk	Ansatte
Jordbruk	1,7	2
Skogbruk	1,0	1
Næring	1,5	2
Miljø	1	1
Hovedbibliotek	1,3	2
Bibliotekfilial	0,2	1
Kulturkontoret	1	1
Teknisk seksjon *	36,6	46
Sum	43,3	56

*I tillegg har brannvesenet 20 mann i beredskap (totalt 45 %) pluss en feier (70 %). I tillegg forvalter rammeområdet bla. traktor, vegskrape, lastebil, arbeidsbilder, brannbil, tankbil, redningsbil og feiebil. I 2012 hadde seksjonen til sammen 3 ansatte/ årsverk inne på midlertidige ansettelser.

Jordbruk

Jordbruket i Grong har mange dyktige og flinke gårdbrukere som forvalter sine ressurser på en framtidsrettet måte. Det viktigste for landbruksforvaltningen er å støtte opp under og bidra med en konstruktiv veiledning opp mot eierne av landbrukseiendommer. Nye eiere av landbrukseiendommer trenger noe mer veiledning enn før. Oppfølging av bo- og driveplikt, inklusive jordleieavtaler krever mer ressurser enn tidligere. Selv om antall aktive bruk går noe ned, vil de gårdbrukerne som blir igjen, bli stadig mer profesjonelle bedriftsledere og kreve en noe annen form for veiledning enn før. Det er en tendens til at størrelsen og produksjonen på hvert enkelt gårdsbruk øker.

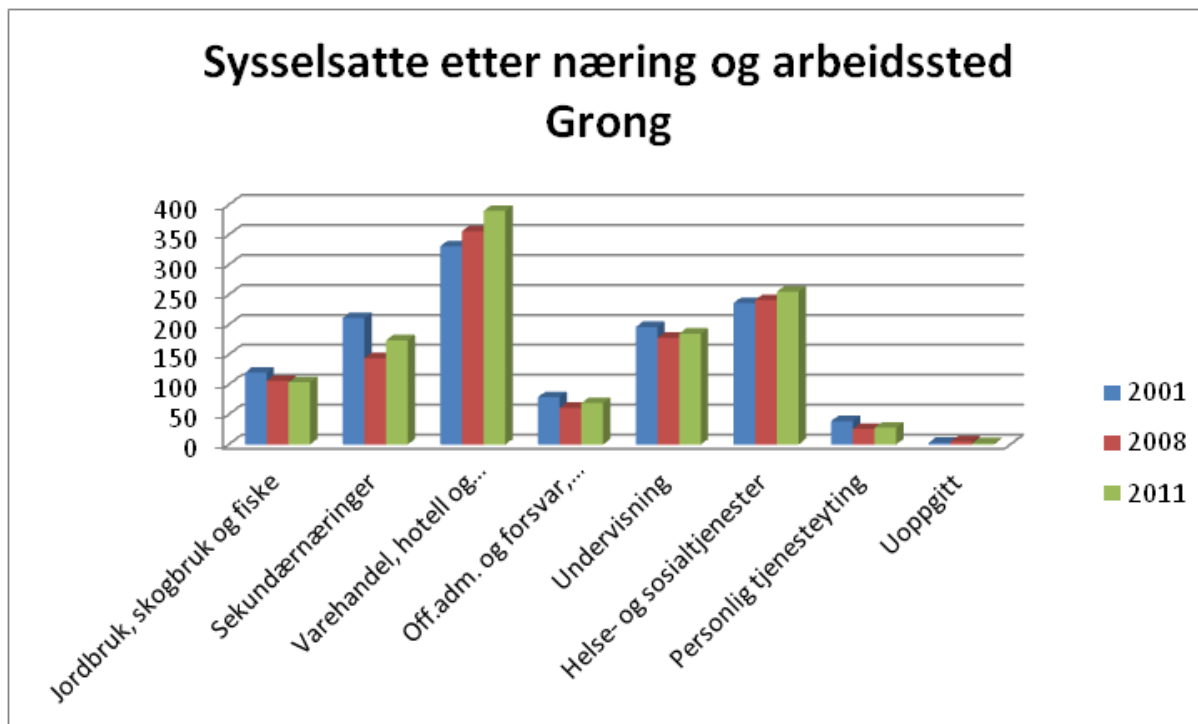
Skogbruk

Etter mange 10-år med høy skogbruksvirksomhet er vi nå inne i en periode med naturlig redusert avvirking, og hvor investeringer i framtidsskogen i form av veier og veivedlikehold, foryngelse og ungskogpleie stadig går ned. Med nye driftsformer og nye generasjoner skogeiere forsvinner skogkompetansen blant skogeiere, med den følge at tiltak som fremmer ressursoppbygging og verdiskaping i framtidsskogen forsømmes. Samtidig er det samlede veiledningsapparatet for skogbruket kraftig bygget ned. Parallelt med dette blir både næringa og kommunens oppgaver mot denne stadig mer påvirket av forhold utenfra, både mht. miljøhensyn, og mht. oppfølging av juridiske og økonomiske virkemidler. I de store foryngelsesarealene som ble etablert i de første 10-årene etter 1950 er det ferd med å bygges opp formidable nye skogressurser, som nærmer seg tidspunkt for avvirking. En må forberede seg på å håndtere denne nye situasjonen. Gårdsskogbruket lider under mangelen av oppdaterte skogbruksplaner.

Næring

I små distriktskommuner som Grong, er kommunen en viktig utviklingsaktør blant annet fordi man ofte mangler store private aktører som tar et slikt ansvar. Derfor har Grong kommune fokus på utviklingsprosjekter som har ulike innganger som skal skape næringsutvikling i Grong. To av prosjektene som det skal arbeides med i 2013 er bolyst-prosjektet og KiIN-prosjektet.

Nedenfor ser dere en statistikk som viser utvikling av arbeidsplasser i Grong kommune, sortert på ulike typer næringer.

Miljø

Miljø- og miljøledelse

Grong kommune har lenge vært en kommune med stor aktivitet innenfor energi- og miljøarbeid og har vært ISO 14001-miljøsertifisert i perioden 2008-2011. Pga ressursituasjonen og prioritering av andre arbeidsoppgaver, så er arbeidet med resertifisering utsatt. Kommunen skal bidra til å miljøsertifisere bedrifter som Miljøfyrtårn.

Hjortevilt

Grong storvald har en tildeling på 750 elg fordelt på den treårige planperioden 2010-2012, og det felles over 200 elg i Grong per år. Det blir påkjørt omkring 50-70 elg i Grong hvert år. Kommunen har ikke en ettersøksgruppe for kommunale ettersøk under ordinær hjorteviltjakt, og det må arbeides for å få til dette.

Rovviltforvaltning

Med en økende rovviltstamme er det en økende jakt på rovvilt generelt i regionen i regi av de kommunale skadefellingslagene. Det har tidligere vært gjort forebyggende tiltak mot rovdyrtaap som har fungert bra. Både jakt og forebyggende tiltak støttes med midler fra Fylkesmannen (Forsknings-, Kunnskaps-, og tilretteleggingsmidler).

Vann- og fiskeforvaltning

Namsen ligger over gytebestandsmålet og er i god stand sammenlignet med mange andre elver rundt om i landet. Det er likevel en stor trussel med all oppdrettslaksen som går opp i elvene og mengden lakselus trass i behandling av oppdrettslaksen. Som sekretariat i Namsen vannområde, så bidrar Grong kommune i planprosessen fram mot forvaltningsplanen for vannområdet.

Kultur

I 2007 fikk vi kulturloven der kommunene plikter å sørge for økonomiske, organisatoriske og informerende virkemiddel og tiltak som fremmer og legger til rette for en bred kulturvirksomhet. I tillegg til kulturloven er bibliotekloven, kulturvernloven, plan og bygningsloven, filmloven, friluftslivsloven, kommuneplanens samfunnsdel, kommunedelplan for anlegg og områder for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet som ligger i bunnen for aktiviteten vår.

Kommunalteknikk/Brannvesen

Vann- overvann, avløpsanlegg, slam og renovasjon er ivaretatt iht. lover, forskrifter og kommunens leveringsvilkår. Disse områdene har tilfredsstillende ressursituasjon. Ressurs situasjonen er en utfordring i forhold til å opprettholde standard på infrastruktur innen veg, plasser, grønt og gatelys. Godkjent brannordning. Feieordning som fungerer.

Det vil i tiden fremover jobbes med en felles utredning i forhold til å etablere en felles ordning for hele Namdalen beredskap, forebygging og informasjon på brann samt feiing.

Arbeidet med ledningskartlegging har nå pågått i tre år og en håper å bli ferdig med hoveddelen av ledningene i løpet av 2014. Med dette vil saksbehandlingen innenfor sektoren forenkles.

Eiendom

Enkelte gamle bygg er nedslitt, dette gjelder både formålsbygg og utleiebygg. For nyere bygg er det økende slitasje, mangelfullt vedlikehold og begrensende midler til renovering som medfører forringelse av bygningskapitalen og større årskostnader på sikt.

Utleie og salg har positiv utvikling og økende etterspørsel.

Det må jo også sies at i de senere år er det gjennomført mange vedlikeholdsprosjekter på kommunens bygg.

Plan, byggesak, oppmåling og GIS

Kommuneplanens arealdel er gammel samt at noen gamle reguleringsplaner er utdaterte. Dette medfører en del dispensasjonsbehandling og mindre god håndtering av intensjonen med utvikling i kommunen. Ny vedtatt kommunedelplan, sammen med oppheving av reguleringsplaner i sentrumsområdet, har bedret situasjonen.

Byggesaksbehandlingen lider noe under de samme utfordringene som nevnt over. Ellers er kommunen godt à jour med oppgavene. Det er over tid jobbet med å få opp et bedre veiledningssystem med mottakskontroller og elektroniske skjema. Dette begynner nå å komme på plass og det forventes over tid at søknadene med dette blir bedre/ mer komplette og at da saksbehandlingen vil gå lettere.

Når det gjelder tilsyn så vil en forsøke å prioritere dette høyere fremover.

Arbeid etter matrikkellov ble i 2012 prioritert opp gjennom en midlertidig ansettelse. Med dette har en fått unna mange gamle saker og en nærmer seg nå å være à jour. Det vil bli viktig å holde trykket opp også i årene fremover.

GIS-arbeid (Geografiske Informasjons Systemer – eller kart på dataform) i kommunen har de senere år blitt prioritert høyere. Og nå ved innkjøp av nytt GIS-system vil mange av tjenestene bli tilgjengelige både for innbyggere og saksbehandlere. Dette arbeidet vil videreføres inn i 2013.

Når det gjelder naturskader så er tiltak i gang og de prioriteres etter NVE's råd.

Interkommunalt samarbeid innenfor tekniske tjenesteområder

For på best mulig måte å ivareta de oppgaver og den myndighet som kommunene er gitt, blir det i løpet av 2012 lagt frem forslag om å inngå avtaler om vertskommunesamarbeid etter kommunelovens § 28-1b for drift av følgende tekniske tjenester i kommunene i Indre Namdal:

- Plan, inklusive digitalt planregister
- GIS/ kart, matrikkelarbeid og oppmåling
- Byggetilsyn
- Byggesaksbehandling (for kommunene Røyrvik og Snåsa)

Avtalens formål er å regulere samarbeidet mellom Grong kommune som vertskommune og kommunene Snåsa, Lierne, Røyrvik, Namsskogan og Høylandet som samarbeidende kommuner om utførelse av ulike tekniske tjenester. Og samarbeidet har til hensikt å styrke kompetansen innen ulike tekniske tjenester til det beste for brukerne. Et større og mer robust fagmiljø skal bidra til:

- En åpen og tilgjengelig tjeneste for brukere og samarbeidspartnere
- God kompetanse og godt samarbeid med andre hjelpeinstanser
- Rask og effektiv saksbehandling

11.2.2 Hovedutfordringer

Jordbruk

Den største utfordringa jordbruket i Grong har, er nedgangen i antall aktive gårdbrukere (som søker produksjonstilskudd). Dette truer bosetting, direkte og indirekte sysselsetting, samt generell næringsutvikling, da jordbruket står for en relativt stor del av sysselsettinga i kommunen. Vi står nå i fare for at ledige jordbruksarealer ikke blir brukt, dette vil føre til gjengroing og er en trussel mot et åpent kulturlandskap og biologisk mangfold. Beitenæringene er dessuten sterkt presset i forhold til rovdyrproblematikken. Mange av gårdbrukerne står i tillegg snart ovenfor et generasjonsskifte. Veivalgsprosjektet for landbruket i Indre Namdal - "Hvor går IN-bonden", er et virkemiddel for å motivere og bevare et aktivt jordbruksmiljø i regionen.

Skogbruk

Skogbruk er en særstilling hva angår langsiktighet, da produksjonen foregår i et 100-årsperspektiv. I tillegg til å være forvaltningsmyndighet har kommunen en rolle i å være veileder og pådriver for ønsket utvikling. Utfordringen er å få kommunens 200 skogeiere til å forvalte sine skogressurser på en måte som er "gavnlig" for både skogen, kommunen og for samfunnet. Erfaringsmessig er personlig veiledning og oppfølging det tiltak som har størst effekt, i kombinasjon med økonomiske virkemidler. Kapasitet både til veiledning og til tilstrekkelig kontroll og oppfølging av foryngelsesplikten vil bli en utfordring. Det må derfor samtidig søkes alternative og nye måter å gjøre veiledningsarbeidet på. Aktiv deltakelse i prosjektet Skognæringa i Indre Namdal vil være et ledd i kommunens pådriverarbeid.

I de store foryngelsesarealene som ble etablert i de første 10-årene etter 1950 er det ferd med å bygges opp formidable nye skogressurser. Dette vil i løpet av kort tid kreve omfattende tilpassninger og tiltak i form av tynninger og veibygging i disse områdene. En må forberede seg på å håndtere denne nye situasjonen. Å komme i posisjon for oppdatering av skogbruksplanene for gårdsskog vil være viktig i denne sammenheng; gjeldene planer er fra 1993.

Næring

Skape flere arbeidsplasser gjennom vekst i eksisterende næringsliv og nyetableringer

Det har vært en lav økning av antall arbeidsplasser innenfor privat næringsliv de siste 5 årene. Derfor er en av hovedutfordringene til fagområdet næring å arbeide aktivt og bidra til å skape vekst i privat sektor.

Det vil her være viktig å:

- Utnytte KiIN-prosjektet til knoppskyting og utvikling av eksisterende næringsliv
- Utnytte mulighetsområdene bedre (som for eksempel Grong skisenter).

- E6-utbygginga i Harran gir muligheter for utvikling av eksisterende bedrifter i Harran samt gir mulighet for knoppskyting av nye.

Jobbe med omdømme og attraktivitet

Etter hvert som folk bosetter seg der de mener de får det gode liv blir omdømmet til et sted stadig viktigere. Derfor blir følgende områder viktige for Grong i 2013:

- Gjennomføre tiltak i omdømmeprojektet
- Stedsutvikling

Miljø

Miljø- og miljøledelse

Det må være et mål om å resertifisere kommunen igjen, men dette er avhengig av økonomiske og personalmessige ressurser. Kommunen har vedtatt å bidra til å sertifisere bedrifter som miljøfyrtårn. Det er viktig å videreføre fokus på ulovlige søppelplasser og farlige bygninger.

Fallvilt

Når det gjelder viltpåkørsler langs vei og jernbane er Grong en av de mest utsatte kommunene i Nord-Trøndelag. Det er en utfordring å bedre denne situasjonen gjennom gode forebyggende tiltak, og godt og konstruktivt samarbeid både med Jernbaneverket og Statens vegvesen. Fallvilt er en stor utgiftspost både for kommunen og i samfunnsøkonomisk forstand. Kommunen bør få etablert en ettersøksgruppe for kommunale ettersøk under ordinær hjorteviltjakt.

Rovviltforvaltning

Det er en utfordring med den økende rovviltstammen i Grong. Selv om det er svært få store saueiere igjen i kommunen, så er det viktig å arbeide frem flere gode forebyggende tiltak for å forhindre rovdyrtpap, og for å få tatt ut skadevoldere på skadefelling.

Vann og forurensning

Som følge av EU's vanddirektiv og Vannforskriften, så skal vanntilstanden i alle vann og vassdrag kartlegges og det skal gjennomføres tiltak for å oppnå god tilstand i alt vann innen 2021. Som sekretariat i Namsen vannområde, så bidrar Grong kommune i planprosessen fram mot forvaltningsplan med tiltaksprogram for vannområdet.

Kultur

Ut i fra den vedtatte kommunedelplanen for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet ser vi at det er behov for at kommunen i større grad legger til rette for anlegg/ områder slik at alle typer brukere kan få anledning til å utøve fysisk aktivitet uansett ståsted i livet. Det forebyggende helsearbeidet er en stor utfordrende oppgave som bør være tverrsektoriell. Dette sees også godt etter hvert gjennom samhandlingsreformen.

Det er også en utfordring å oppfylle kulturloven – at alle innbyggerne skal ha muligheter til å oppleve kunst og kultur. Med svært begrensede midler til rådighet er det vanskelig å kunne gi de innbyggerne som ikke er delaktig i kulturlivet denne muligheten.

Grong folkebibliotek jobber aktivt med å fortsatt høyne utlånsstatistikken på både bøker og AV-media. Dette gjøres ved å ha fokus på en oppdatert samling og et leservennlig bibliotek.

Aktiviteten på Grong bygdamuseum er fremdeles ikke god nok. Dette er i ferd med å bedre seg gjennom den gjennomførte konsolideringa.

Kommunalteknikk/Brannvesen

Opprettholde og kvalitetssikre leveringsstabilitet innen vann- og avløpsområdet.

Utfordring å vedlikeholde infrastrukturen innenfor områdene veier, plasser, grønt og brann.

Utfordring å videreutvikle det interkommunale samarbeidet innenfor de tekniske fagområdene.

Ta inn sideordna/ ekstern infrastruktur ved planer og arbeider av kommunens infrastruktur.

Eiendom

Rangere driftstiltak etter teknisk og kostnadmessig forfall. Prioritere behov etter midler.

Anvende tilstrekkelige ressurser for å sikre bedre kvalitetstall i større driftstiltak, som dermed trykker konklusjon og vedtak.

Flere tiltaksvurderinger ses på som meget nødvendig, så som svømmehall, gymbygget Harran oppvekstsenter og bo- og servicesenter i Harran. Det er et håp om å få realisert restaurering/utbygging samfunnshuset/kulturhuset i den nærmeste fremtiden.

Fokus på kvalitetssikring innen planlegging av nye tiltak og konsekvens for drift og vedlikehold.

Etablere rutiner, og gjennomføre tiltak for å lukke avvik etter branntilsyn og arbeidstilsyn.

Arbeid for å få gjennomført salg eventuelt rehabilitering av gamle boliger.

Plan-, byggesak og oppmåling

Kommuneplanens arealdel er gammel/ utdatert og bør revideres. Kommuneplanens samfunnsdel og arealdel vil bli revidert i 2013/2014. I kommunen er det fortsatt flere utdaterte reguleringsplaner som er utfordrende i forhold til framtidig utvikling. Vi er også avhengig å utarbeide nye reguleringsplaner for nye boligområder før områdene kan klargjøres for bygging. Dette arbeidet er startet for Mediåmarka og Bergsmohaugen. I forhold til oppheving av eldre utdaterte planer ble en del planer opphevet i forbindelse med vedtak av ny kommunedelplan for Grong sentrum. Man vil i forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel vurdere oppheving av eldre reguleringsplaner ellers i kommunen.

11.2.3 Utviklingstiltak

- Videreføre Veivalgsprosjektet for Landbruket i Indre Namdal: "Hvor går IN-bonden?"
- Rullere tiltaksstrategi for SMIL (spesielle miljøtiltak i landbruket).
- Videreføre prosjektet "Skognæringa i IN"
- Sluttstille hovedplan for skogsveier
- Etablere en kommunal ettersøksgruppe under ordinær hjorteviltjakt
- Rullere kommunens energi- og klimaplan (vedtatt i den kommunale planstrategi)
- Arbeide med vannforskriften – delta i utviklingen av vannområde Namsen
- Starte arbeidet med utarbeidelse av en næringsplan (vedtatt i den kommunale planstrategi)
- Delta i prosjektet Kunnskapsbasert regional utvikling i Indre Namdal (KiIN)
 - Mål om minst 1 kompetansemeglingsprosjekt i bedrift i samarbeid med KiIN
 - Mål om å få med minst 2 bedrifter i Fram-light (hvis programmet får finansiering)
 - Mål om å få minst 2 bedrifter med i bedriftsutviklingsprogram i regi av Namdalshagen eller KiIN
- Starte arbeid med etablering av Ungt Entreprenørskap sitt program "Vårt Lokalsamfunn" i 5.klassene
- Starte arbeidet med utarbeidelse av en kulturplan (vedtatt i den kommunale planstrategi)
- Delta i prosjektet kultur og helse (sammen med Grong helse og omsorgstun)
- Videreutvikle biblioteket, oppdatere boksamling, utvikle leservennligheten og trivsel (relatert til flytting til nytt samfunnshus)
- Rullere hovedplan for vann og avløp (vedtatt i den kommunale planstrategi)
- Slutføre registrering av egne eksisterende kabler/ ledninger
- Starte arbeidet med rullering av kommuneplanens arealdel (vedtatt i den kommunale planstrategi)

- Gjennomgå og eventuelt foreslå opphevelse av gamle reguleringsplaner
- Etablere faste rutiner knyttet til tilsyn av etablerte forbyggingsanlegg i og langs Namsen og Sanddøla
- Etablere og ta i bruk verktøy for GIS, planforvaltning og innsyn
- Videreføre arbeidet med tildeling av gateadresser
- Utarbeide vedlikeholdsplaner for skolebygg
- Videreføre arbeidet med sikkerhetsforvaltning i kommunale bygg.
- Gjennomføre tiltak for å lukke avvik etter branntilsyn og arbeidstilsyn.
- Igangsette og gjennomføre prosjektet "Boligetablering i distriktene"

Følgende planer er vedtatt utarbeidet i 2013 ut fra vedtatt planstrategi. Ut fra den store aktiviteten mener rådmannen at utarbeidelse av følgende planer må skyves ut i tid ut fra kapasitetsmessige hensyn:

- Revidering av kommunedelplan Harran
- Utarbeidelse av ny næringsplan
- Utarbeidelse av ny kulturplan
- Utarbeidelse av ny hovedplan for vei
- Revidering av boligsosial handlingsplan
- Utarbeidelse av en vedlikeholdsplan for kommunale bygg
- Rullering av trafikksikkerhetsplan

12 Kirkeformål

Grong kirkelige fellesråd utarbeider et eget budsjettdokument. Det søkes ut fra dette om et tilskudd fra kommunen på kr 2.235.000,- for 2013 i tillegg til tjenesteytingsavtalen på kr 46.000,-.

Grong kirkelige fellesråd mottar årlige driftstilskudd fra kommunen. I tillegg til dette søkes det kommunen om tilskudd til finansiering av ulike investeringsprosjekter. For 2012 var driftstilskuddet på kr 1 950 000,-. Det er i budsjettforslaget lagt inn en økning på 150 000,- slik at tilskuddet for 2013 blir på kr 2.100.000,-, pluss tjenesteytingsavtalen på kr 46.000,-.

I 2010 innvilget kommunen et investeringstilskudd til utbedring av Gløshaug kirke på 1.200.000,-. Det ikke søkt om eller lagt inn midler til investeringsprosjekter i 2013.

12 Politisk styring, kontroll og fellesutgifter

12.1 Beskrivelse av fagområde

Området omfatter:

Politisk virksomhet, herunder ordfører og varaordfører, drift av de politiske utvalg, og avvikling av valg. I tillegg omfatter området utgifter til overformynderi, tilskudd til revisjonsordning, kontrollutvalg og regnskapskontrollørordning. Under området regnskapsføres også premieavvik og premiefond/tilskudd pensjon og hovedbudsjett for reservert tilleggsbevilgning. Mer spesifisert omfatter området følgende:

- Ordfører og varaordfører
- Kommunestyre
- Formannskap
- Kontrollutvalg
- Div. kommunale utvalg; Eldreråd, museumsnemnd, bygdeboknemnd, ungdomsråd, administrasjonsutvalg, arbeidsmiljøutvalg, og diverse politiske utvalg.
- Stortings- og sametingsvalg, kommunestyre- og fylkestingsvalg.
- Kommunalt tilskudd til politiske organisasjoner.
- Overformynderi.
- Vennskapssamarbeid, f.t. Ostrow (Polen).
- Tilskudd til interkommunal revisjon, og til regnskapskontrollørordningen.
- Premieavvik og premiefond/tilskudd pensjonsordning.
- Hovedbudsjett for reserve til tilleggsbevilgninger

12.2 Tjenesteproduksjon

Det foregår begrenset tjenesteproduksjon (utadrettet) innen området. Som det framgår foran er virksomheten i stor grad knyttet til intern virksomhet og enkelte lovpålagte tjenester.

12.3 Ressursinnsats drift

Det er ingen ansatte (administrative stillinger) knyttet til området. Ansatte i stillinger under området **Administrasjon og fellestjenester** utfører de administrative gjøremål knyttet til området. Ordførerens **godtgjørelse** (ikke lønn) tilsvarende hel stilling regnskapsføres innenfor området, samt øvrige godtgjørelser knyttet til politisk virksomhet.

12.4 Status, utfordringer og utviklingstiltak

12.4.1 Nåsituasjon

Den politiske organisering i Grong kommune ble revidert gjennom kommunestyrets vedtak i møte 27. mai 2010, hvor det ble vedtatt å legge ned hovedutvalgene fra 1.1.2011, legge hovedutvalgenes arbeidsområder til formannskapet, og å øke medlemstallet i formannskapet fra 5 til 7. Økt medlemstall i formannskapet er gjennomført fra høsten 2011.

I og med at kommunestyret så sent som fra 1.1.2011 har revidert den politiske organisering er det grunn til å tro at det ikke er aktuelt med omorganisering av betydning av politisk styringsnivå i den aller nærmeste framtid.

Revisjon og sekretariat for kontrollutvalget er ivaretatt gjennom interkommunale selskap (KomRev Trøndelag IKS og KomSek Trøndelag IKS).

12.4.2 Hovedutfordringer

I 2012 har overgang til elektronisk utsendelse av saksdokumenter kommet i gang, noe som vi forventer å bli fullført tidlig i 2013. Dette vil kreve opplæring av de folkevalgte som så langt ikke har gått inn på nyordning (kommunestyret).

Overføring av overformynderiets oppgaver til fylkesmannen ventes iverksatt i løpet av 2013.

13 Investerings tiltak i planperioden

13.1 Følgende nye investerings tiltak er det funnet rom for i perioden.

Brutto tall ligger inne nedenfor.

Ansvar	Prosjekt navn	Investering år / 1000 kr:			
		2013	2014	2015	2016
4100	Renovering av 4-mannsbolig Bergsmo	1 000 000	500 000		
4186	Sikringstiltak Bubekken	454 000			
4170	Boligfelt Bergsmohaugen	1 650 000			
4301	Vannledning Mediåmarka	1 200 000	800 000		
4310	Opparbeiding veg Vårryggen	608 000			
4124	Oppgradering av SD anlegg GBU	363 000			
4111	Nødstrømsaggregat Fjernvarmeanlegget	300 000			
4131	Nødstrømsaggregat GHO	950 000			
4140	Nødstrømsaggregat kommunehuset	469 000			
4131	Oppgradering av kjøleaggregat kjøll og frys GHO	563 000			
4140	Skifte av EL-kjele kommunehuset	188 000			
4313	Nye sittegrupper	250 000			
4131	Inventar og møbler på GHO	750 000			
4301	Skifte blåsemaskiner ved Mediå renseanlegg	400 000			
4170	Boligfelt Grong sentrum	2 640 000	1 320 000		
4170	Stedsutvikling Harran - kommunens andel	4 624 000	3 449 000		
4150	Regionalt kulturbygg	28 750 000	41 250 000		
4311	Gateskilt	250 000			
	SUM	45 409 000	47 319 000		

Det henvises til pkt 14.2 som viser hvilke tiltak som er påbegynt og budsjettert i 2012, og som fortsetter i 2013. Samlet sett gir oversikten i pkt 14.1 og 14.2 en god oversikt over den store aktiviteten som er i kommune for tiden.

Kommunen er i drøftinger og forhandlinger vedrørende to mulige investeringsprosjekter som trolig vil komme opp som egne saker i nærmeste fremtid. Dette gjelder :

- Grunnerverv næringsområde Harran
- Lokaler for PPT/barnevern

13.2 Prosjekter som er påbegynt i 2012, men som fortsetter i 2013.

Prosjektnr	Prosjektnavn	Kostnadsoverslag
7520	Brannverntiltak	375 000
7522	Renovering 2-mannsbolig Sakrimoen	890 000
73*	Renovering og nybygging på sykeheimen, 3 prosjekt	47 000 000
7498	Vann i forbindelse med Sagmo bru	980 000
7319	Sansehage	462 000
7320	Rønningentunet bygg E	4 783 000

Merk at beløpene som fremgår er kostnadsoverslagene for hele prosjektet, det er altså ikke disse beløpene som gjenstår og utgiftsføre i 2013 og utover.

13.3 Endringer i forhold til eksisterende økonomiplan

Følgende endringer er gjort i forhold til eksisterende økonomiplan for 2011 – 2014.

Disse prosjektene er ikke inntatt i ny økonomiplan:

- Vei/fortau boligfelt Grong (må tas opp til ny vurdering i forhold til neste års budsj.arbeid)
- Skifte kloakk Mediåvollan
- Skifte automatikk Mediå renseanlegg

Det er isteden for disse prosjektene lagt inn en del nye prosjekter i 2013 - 2014 som ikke var med i forrige periodes økonomiplan.

Som det fremgår av tallene så er det en stor ubalanse fremover. Dette har gjort at vi har valgt å ikke foreta noen prioritering av investeringsprosjektene i økonomiplanperiode etter 2013 med unntak av de prosjektene som er lagt inn for 2013 og som går over flere år. Administrasjonen skal sammen med formannskapet, som er kommunens økonomiutvalg, foreta en grundig gjennomgang av kommunens økonomiske situasjon i løpet av første halvdel av 2013.

13.4 Oversikt over investeringstiltak som er lagt inn i perioden 2013 – 2016

Prosjekt 7515 Gateskilt							
	Manglende veiadresser skaper hodebry for utrykningskjøretøy og andre som er avhengig av å finne frem ved hjelp av GPS. Kommunene er adressemyndighet og fastsetter offisielle adresser. Offisiell adresse skal tildeles bygninger som brukes til boligformål, fritidsformål, næringsvirksomhet, eller offentlig eller publikumsrettet virksomhet. På samme måte skal ubebygde eiendommer som er planlagt bebygd med bygninger til disse formålene tildeles adresse. Dersom kommunene mener det er formålstjenlig bør offisielle adresser tildeles ubebygde eiendommer og avgrensede områder som tjener et større publikum. Eksempelvis idrettsanlegg, parkeringsanlegg, parker og gravplasser. Stortinget nøyter seg foreløpig med å oppfordre kommunene til frivillig å starte arbeidet med å bygge opp registrene. Kartverket har et mål om at alle landets kommuner skal ha et ensartet adresseregister innen 2015. Det meste av kostnadene går til innkjøp av materiell/montering av gateskilt. Prosjektet finansieres gjennom en overføring fra driftsregnskapet.						
			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
Ansvar 4311 Vei og gatelys							
02512 Materialer vedr nyanlegg veger	0	0	200 000	0	0	0	0
04290 Merdiavgift 25 prosent	0	0	50 000	0	0	0	0
Ansvar 9200 Finansiering							
09700 Overføring fra driftsregnskapet	0	0	-250 000	0	0	0	0
Sum investeringer			250 000	0	0	0	250 000
Sum bruk av driftsmidler			-250 000	0	0	0	-250 000

Prosjekt 7541 Inventar GHØ							
Beskrivelse	Den nye sykeheimen antas å være klar for innflytting til april 2012. Det er i den anledning behov for innkjøp av møbler, inventar og utsmykning til de nye fløyene. Opprinnelig var håpet å få dekket de nødvendige utgifter til inventar og utstyr innenfor rammen av utbyggingsprosjektet. Slik det nå ligger an anses dette ikke mulig. Mange av de møblene som var på den gamle sykeheimen ble innkjøpt i 1980 og er nedslitt. Noe kan imidlertid gjenbruke, men en gjennomgang av lageret viser at det er behov for utskiftninger. Det er foretatt en grundig gjennomgang av alle lokalene i den nye sykeheimen for å finne ut hvor man kan bruke gamle møbler og hvor det er behov for nytt. Arbeidsmetoden har vært å lage en standard som gjelder for alle beboerrom. På den bakgrunn har man sjekket hva som kan gjenbrukes og hva som må kjøpes nytt. Innkjøpet knytter seg til stoler, hvilestoler, bord, nattbord, lampetter, gardiner. Samlet er man kommet fram til et behov på ca 750.000,- inkl. mva. . Dette er foreslått finansiert med kr 630.000 av investeringsfond og kr 120.000 som overføring fra driftsregnskapet (mva.komp).						
			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
Ansvar 3101 Pleie og omsorg							
02000 Inventar og utstyr			600 000	0	0	0	600 000
04290 Merverdiavgift 25 prosent			150 000	0	0	0	150 000
Ansvar 9200 Finansiering							
09480 Bruk av ubundet investeringsfond			-630 000	0	0	0	-630 000
09700 Overføring fra driftsregnskapet			-120 000	0	0	0	-120 000
Sum investeringer			750 000	0	0	0	750 000
Sum fond			-630 000	0	0	0	-630 000
Sum bruk av driftsmidler (mva.komp)			-120 000	0	0	0	-120 000

Prosjekt 7523 Renovering av firemannsbolig Bergsmo							
Beskrivelse	Rehabilitering av 4 enheter både inn og utvendig. Dette innebærer bytte av el anlegg, nytt VVS opplegg, nye vinduer, etterisolering samt nye overflater og ny drenering om nødvendig samt nytt tak. Om ikke tiltaket gjøres vil dette etter hvert bli uforsvarlig å drive utleie av enhetene. En leilighet er påbegynt noe som vil medføre at prosjektets omfang minsker. 2 leiligheter og utvendig (tak og etterisolering og bytte av vinduer i 2013 og 2 leiligheter i 2014. Antatt kostnad inkl. mva er på kr 1.500.00 hvorav 1 mill er lagt inn i 2013 og 500.000 i 2014. Renoveringen medfører økt utleie og bedre standard, noe som igjen øker husleieinntektene.						
			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
Ansvar 4100 Eiendomsdrift Utleieleiligheter							
02315 Tjenester vedr påkostning bygninger/anlegg			602 000	400 000	0	0	1 002 000
02900 Internkjøp av tjenester			248 000	0	0	0	248 000
04290 Merverdiavgift 25 prosent			150 000	100 000	0	0	250 000
Ansvar 9200 Finansiering							
09100 Bruk av ubrukte lånemidler			-840 000	-400 000	0	0	-1 240 000
09700 Overføring fra driftsregnskapet			-160 000	-100 000	0	0	-260 000
Sum investeringer			1 000 000	500 000	0	0	1 500 000
Sum bruk av driftsmidler (mva.komp)			-160 000	-100 000	0	0	-260 000
Sum ubrukte lånemidler			-840 000	-400 000	0	0	-1 240 000
Sum netto fra drift			-35 000	-60 000	-75 000	-75 000	-245 000

Prosjekt 7518 Regionalt kulturhus							
Beskrivelse	Grong er tildelt å få regional kulturhusfunksjon for Indre Namdal når det gjelder musikk. Nord-Trøndelag fylkeskommune er også inneforstått med at det skal bygges et kulturhus i kommunen med regional funksjon, og kommunene i IN har via regionrådet også gitt sin tilslutning til etableringen. Kulturhuset skal fungere som kulturelt møteplass for lokalmiljøet/regionen Standarden på dagens samfunnshus er dårlig og utleien til private arrangement er på et minimum. Lag og foreninger og bla Nord-Trøndelag Teater er også misfornøyd med forholdene. Dersom ikke samfunnshuset skal miste mye av kundegrunnlaget er det viktig at arbeidet starter opp. Vedlikeholdsbehovet ansees prekært og både arbeidstilsyn og el.tilsyn har vært inne med flere pålegg. Spørsmålet er om det i hele tatt er mulig å utsette prosjektet mer, og i så fall hva konsekvensene med det blir. Forprosjektarbeidet er startet og beregnes ferdig i februar 2013. Første del av planleggingen er å vurdere hvilke funksjoner som skal inn i bygget. Så langt i planleggingen er det foreløpig konkludert med følgende funksjoner: Skolelokaler, lokaler til kulturskolen, bibliotek, kino, konsert og teatersal, møterom, gymsal, garderobes, kantine, skolekjøkken, seremonirom, heis, driftsbasis for vaktmestere og renholdere, ungdomsklubb, galleri, øvingsrom/bandrom og svømmehall. Det antas at byggestart kan bli i 2014 dersom kommunestyret prioriterer prosjektet. Samlet energiforbruk for samfunnshus, GBU og svømmehall var i 2011 på kr. 1.100.000. Det forventes ikke en økning i energikostnadene, men økning i personaressursene på kr 400.000 fra driftsstart. Ved å flytte bibliotek og ungdomsklubb inn i et nytt kulturbygg vil en "spare" dagens husleie på ca 250.000. Det er derfor kapitalkostnadene som vil bli den store økonomiske utfordringen. Tilskudd til regionale kulturbygg/møteplasser og formidlingsarenaer kan tildeles med 1/3 av prosjektkostnadene (eks. mva) med et maks tilskudd på 5 mill. kroner. Det bør i tillegg være mulig å få inn eksterne tilskudd til prosjektet. I finansierungsplanen er det lagt inn kr 5 mill. i eksterne tilskudd. Det er også mulig å få spillemidler på en del av arealet, et grovanslag kan være 10 millioner, men er må det kalkuleres med forskottering fra kommunenes side med midlertidig lån.. Det forutsettes også å få rentekompensasjonsmidler vedr skolebygg for en del av skolelokalene, kalkulasjonen tar utgangspunkt i rentekomp. for lån på vel 7 mill. kroner. Da forprosjektarbeidet nettopp er startet, foreligger det ikke noe kostnadsoverslag for prosjektet. Tallene er derfor svært usikre både vedr kostnader og finansiering. Det vises for øvrig til rådmannens kommentar vedr dette prosjektet.						
			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
Ansvar 4150 Eiendomsdrift Grong samfunnshus							
02315 Tjenester vedr påkostning bygninger/anlegg			23 000 000	33 000 000	0	0	56 000 000
04290 Merverdiavgift 25 prosent			5 750 000	8 250 000	0	0	14 000 000
07300 Tilskudd fra Nord-Trøndelag fylkeskommune			-2 000 000	-3 000 000	0	0	- 5 000 000
Eksterne tilskudd				-5 000 000			-5 000 000
Ansvar 9200 Finansiering							
			2013	2014	2015	2016	
09100 Bruk av lån			-19 150 000	-25 000 000	0	0	-44 150 000
09480 Bruk av ubundet investeringsfond			-3 000 000	0	0	0	-3 000 000
09700 Overføring fra driftsregnskapet			-4 600 000	-8 250 000	0	0	-12 850 000
Sum investeringer			28 750 000	41 250 000	0	0	70 000 000
Sum fond			-3 000 000	0	0	0	-3 000 000
Sum bruk av driftsmidler (mva.komp)			-4 600 000	-8 250 000	0	0	-12 850 000
Sum lån			-19 150 000	-25 000 000	0	0	-44 150 000
Sum annet			-2 000 000	-8 000 000	0	0	-10 000 000
Sum renter			0	570 909	1 301 860	1 268 748	3 141 517
Sum rentekomp. fra staten				-149 000	-149 000	-149 000	-447 000
Sum avdrag			0	478 750	1 103 750	1 103 750	2 686 250
Sum netto fra drift					-100 000	-100 000	-200 000
SUM NETTO DRIFTSKONSEKVENSER			0	901 000	2 157 000	2 124 000	5 182 000

Prosjekt 7527 Stedsutvikling Harran							
Beskrivelse	Tiltaket gjelder oppgraderingsarbeidene rundt butikken og kroa i Harran. Gjennomføres i forbindelse med vegvesenets opparbeidelse av miljøgata gjennom Harran. Utføres i 2013 og 2014. Dette prosjektet er et fellesprosjekt hvor kommunen står for gjennomføringen, men vil få refusjon fra de øvrige deltakerne. Den enkelte deltakers andel er som følger; Grong kommune 59,9%, Coop 20,6%, Statens vegvesen 12,5% og Kroa 7%. Når det gjelder mva. vil kommune få momskompensasjon på sin andel av utgiften. Merverdiavgift er derfor kun ført opp med kommunens andel totalen. For den resterende andelen på totalt 40,1% vil det bli ført fradrag for mva. samt fakturert ut med mva. til Coop, Kroa og vegvesenet. Her fremgår altså netto summen av regnearket. Kommunens netto totalutgift beregnes å bli kr 4.337.000,-. Opprustingen gjelder full oppgradering av hele området rundt kroa og Coop'en samt opprusting av den kommunale vegen. Tiltaket består i noe grunnnerverv, utskifting av masser, legging av asfalt og beleggstein, kantstein, beplantning og belysning mv. Grunnerverv for et nytt næringsområde på ca 9 da i sentrum er ikke lagt inn i budsjettet da forhandlingene ikke er avsluttet. Dette må derfor tas opp som egen sak.						
Ansvar			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
02315 Tjenester vedr påkostning bygninger/anlegg			4 025 000	3 000 000	0	0	7 025 000
04290 Merverdiavgift 25 prosent			599 000	449 000	0	0	1 048 000
07000 Ref. fra statens vegvesen			-499 000	-375 000	0	0	-874 000
07700 Refusjon fra private, Coop og Kroa			-1 105 000	-829 000	0	0	-1 934 000
Ansvar 9200 Finansiering							
09100 Bruk av ubrukte lånemidler			-2 541 000	-1 796 000	0	0	-4 337 000
09700 Overføring fra driftsregnskapet			-479 000	-449 000	0	0	-928 000
Sum investeringer			4 624 000	3 449 000	0	0	8 073 000
Sum bruk av driftsmidler (mva.komp)			-479 000	-449 000	0	0	-928 000
Bruk ubrukte lånemidler			-2 541 000	-1 796 000	0	0	-4 337 000
Sum ref. vegvesenet, kroa og coop.			-1 604 000	-1 204 000	0	0	-2 808 000

Prosjekt 7525 Boligfelt Grong Sentrum							
Beskrivelse	Igangsetting og gjennomføring av prosess og nødvendig klargjøring for boligbygging. Overtakelses av grunn og reguleringsarbeid utføres i 2012. Selve reguleringsarbeidet er et driftstiltak med egen kostnad ,men skal gjennomføres en del bruk egne ressurser. Pga begrensa ressurser må en god del kjøpes eksternt Utbyggingsoppstart beregnes i 2013 med første etappe og i 2014 for andre etappe. Estimerte investeringskostnader er for kjøp av grunn og utbygging av nødvendig infrastruktur. Dagens kostnader er lagt til grunn, nåverdien av framtidig inv. er ikke vurdert. Forutsetter salg av 2 tomter hvert år. Salget i 2015 og 2016 skal benyttes til nedbetaling av lån.						
Ansvar			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
02315 Tjenester vedr påkostning bygninger/anlegg			2 400 000	1 200 000	0	0	3 600 000
04290 Merverdiavgift 25 prosent			240 000	120 000	0	0	360 000
06700 Salg av tomter			-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-2 400 000
Ansvar 9200 Finansiering							
09100 Bruk av ubrukte lånemidler			-1 848 000	-600 000	0	0	-2 448 000
09700 Overføring fra driftsregnskapet			-192 000	-120 000	0	0	-312 000
Sum investeringer			2 640 000	1 320 000	0	0	3 960 000
Sum bruk av driftsmidler(mva.komp)			-192 000	-120 000	0	0	-312 000
Sum ubrukte lånemidler			-1 848 000	-600 000	0	0	-2 448 000
Sum annet			-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-2 400 000

Prosjekt 7524 Boligfelt Bergsmohaugen							
Beskrivelse	Prosjektet gjelder opparbeidelse av nytt boligfelt på Bergsmohaugen. Utbygges i 2 etapper, den første i 2013. Planlegges med salg av 2 boligtomter i 2013 og videre 1 ny pr. år. Salgene i 2014 – 2016 skal gå til nedbetaling av lån.						
			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
Ansvar							
02310 Tjenester vedr nybygg bygninger og anlegg			1 500 000	0	0	0	1 500 000
04290 Merverdiavgift 25 prosent			150 000	0	0	0	150 000
06700 Salg av tomter			-360 000	-180 000	-180 000	-180 000	-900 000
Ansvar 9200 Finansiering							
09100 Bruk av ubrukte lånemidler			-1 170 000	0	0	0	-1 170 000
09700 Overføring fra driftsregnskapet			-120 000	0	0	0	-120 000
Sum investeringer			1 650 000	0	0	0	1 650 000
Sum bruk av driftsmidler(mva.komp)			-120 000	0	0	0	-120 000
Sum ubrukte lånemidler			-1 170 000	0	0	0	-1 170 000
Sum annet			-360 000	-180 000	-180 000	-180 000	-900 000

Prosjekt 6801 Egenkapitalinnskudd KLP							
Beskrivelse							
			2013	2014	2015	2016	Totalt
Ansvar 6801 Egenkapitalinnskudd							
05292 Egenkapitalinnskudd			584 000	584 000	584 000	584 000	2 336 000
Ansvar 9200 Finansiering							
09700 Overføring fra driftsregnskapet			-584 000	-584 000	-584 000	-584 000	-2 336 000

Prosjekt 7487 Fornyng av vannledning Mediåmarka							
Beskrivelse	Tiltaket gjelder fornyng av deler av hovedvannledningen gjennom Mediåmarka. Opprinnelig vurdert oppstart var i 2012, men foreslås flyttet til 2013. Dette har sammenheng med at geoteknisk rapport. enda ikke foreligger. Deles i to etapper. Etappe 1 fra flate nede ved Namsen og opp til veggen. Etappe 2 fram til dyrkamarka.						
			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
Ansvar 4301 Vannverk distribusjon							
02311 Tjenester vedr nye tekniske anlegg			1 200 000	800 000	0	0	2000 000
Ansvar 9200 Finansiering							
09100 Bruk av ubrukte lånemidler			-1 200 000	-800 000	0	0	-2 000 000
Sum investeringer			1 200 000	800 000	0	0	2 000 000
Sum ubrukte lånemidler			-1 200 000	-800 000	0	0	-2 000 000

Prosjekt 7532 Sikringstiltak Bubekken/Kvitheimsbekken							
Beskrivelse	Kommunestyret vedtok i sak 61/12 sikringstiltak i Bubekken/Kvitheimbekken. Distriktsandelen til dette prosjektet er 20 %. NVE har utarbeidet detaljplan for forbyggig i nedre deler av Kvitheimsbekken/Bubekken og mot Sanddøla mellom Langnes bru og Duun bru. Forbyggingen er på 600 meter langs Bubekken og 100 meter langs Sanddøla. Forbyggingen vil forhindre videre erosjon. Planen er et av flere tiltak for å sikre bebyggelse i sentrum og veier (E6 og fv. 401). Forbyggingen vil sikre store samfunnsverdier og det er av avgjørende betydning at tiltaket gjennomføres.						
			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
Ansvar 4186 Elveforebygging og grunnundersøkelser							
04700 Diverse tilskudd			454000	0	0	0	100 000
07000 Ref. Statens vegvesen			-75 000				-75 000
07300 Tilskudd fra N-T fylkeskommune			-150 000				-150 000
07700 Ref fra private			-129 000				-129 000
Ansvar 9200 Finansiering							
09100 Bruk av ubrukte lånemidler			-100 000	0	0	0	-100 000
Sum investeringer			454 000	0	0	0	454 000
Sum refusjoner			-354 000				-354 000
Sum ubrukte lånemidler			-100 000	0	0	0	-100 000

Prosjekt 7533 Veg Vårryggen							
Beskrivelse	Bekrivelse: Namsen Auto AS har meldt behov for ny internveg på Vårryggen. I tillegg til at ny veg gir Namsen Auto bedre kommunikasjon mellom sine bygg, vil også veien være positiv for de øvrige bedrifter på næringsområdet. Det bør i forkant av vegutbyggingen utarbeides en vegplan for området. Det anbefales å vente med asfalteringen til 2014 til den nye vegen/ grunnen har stabilisert seg. Bevilgningen til asfalt må da tas opp i forbindelse med budsjettet for 2014. Ut i fra en byggekostand på kr 1700,- + mva per meter og en veglengde på 200 meter er selve byggekostnaden beregnet til kr 340.000,-. Asfaltering på kr 600,- + mva per meter kommer her i tillegg. Utover dette må det legges inn kr 60.000,- til etablering av overvannssystem og kr 30.000 til uforutsett. I forbindelse med etableringen av vegen må det erverves noe areal ned mot det nye bilverkstedet - ut i fra en vegbredde på 8 meter er dette beregnet til å koste opp i mot kr 70.000,-.						
			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
Ansvar 4310 Kommunale veier							
02317 Tjenester vedr påkostning/opprustning veger			500 000	0	0	0	500 000
04290 Merverdiavgift 25 prosent			108 000	0	0	0	108 000
Ansvar 9200 Finansiering							
09100 Bruk av ubrukte lånemidler			-522 000	0	0	0	-522 000
09700 Overføring fra driftsregnskapet			-86 000	0	0	0	-86 000
Sum investeringer			608 000	0	0	0	608 000
Sum bruk av driftsmidler (mva.komp)			-86 000	0	0	0	-86 000
Sum ubrukte lånemidler			-522 000	0	0	0	-522 000

Prosjekt 7534 Nødstrøm fjernvarmeanlegget							
Beskrivelse	I rapporten fra Cowi om vurdering av reservekraft ved kommunale anlegg, er det forutsatt at fjernvarmeanlegget skal forsyne GHO, kommunehuset og Gronghallen med varme. Ved å installere et forholdsvis lite aggregat i fjernvarmeanlegget (30 kVA), vil det kunne tilføre over 1000 kVA til de andre byggene til oppvarming ved strømstans. Det vises til egen kommunestyresak i oktober 2012 for mer opplysninger..						
			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
Ansvar 4111 Fjernvarmeanlegget							
02316 Tjenester vedr påkostning tekniske anlegg			300 000	0	0	0	300 000
Ansvar 9200 Finansiering							
09100 Bruk av ubrukte lånemidler			-300 000	0	0	0	-300 000
Sum investeringer			300 000	0	0	0	300 000
Sum lånemidler			-300 000	0	0	0	-300 000

Prosjekt 7535 Nødstrøm GHO							
Beskrivelse	I en situasjon ved langvarig strømbrudd på vinteren, vil GHO være det viktigste bygget å kunne opprettholde driften i. Ved langvarig strømbrudd vil det trolig være behov for å flytte folk som normalt kan klare seg hjemme til GHO. Nødstrømsanlegg ved GHO vil kunne opprettholde driften, og sikre liv og helse til eksisterende beboere og andre. Kommunens kriseberedskap vil fungere mest effektiv, ved at denne etableres i kommunehuset med tilgjengelig infrastruktur. Et fellesanlegg for GHO og kommunehuset vil gi en besparelse på kr. 170.000,- i forhold til to separate anlegg. Fellesanlegget vil også gi noe mindre driftskostnader. I og med at det er konkludert med at anleggene bør etableres utenfor eksisterende bygningsmasse, vil det være lite hensiktsmessig å bygge to separate anlegg for disse to byggene. Kostnadene her forutsetter varmeleveranse fra fjernvarmeanlegget. Det vises forøvrig til egen sak til kommunestyret i oktober 2012.						
Ansvar 3101 Pleie og omsorg GHO			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
02316 Tjenester vedr påkostning tekniske anlegg			760 000	0	0	0	760 000
04290 Merverdiavgift 25 prosent			190 000	0	0	0	190 000
Ansvar 9200 Finansiering							
09100 Bruk av ubrukte lånemidler			-798 000	0	0	0	0
09700 Overføring fra driftsregnskapet			-152 000	0	0	0	0
Sum investeringer			950 000	0	0	0	950 000
Sum bruk av driftsmidler(mva.komp)			-152 000	0	0	0	-152 000
Sum lånemidler			-798 000	0	0	0	-798 000

Prosjekt 7536 Nødstrøm Kommunehuset							
Beskrivelse	I en situasjon ved langvarig strømbrudd på vinteren, vil GHO være det viktigste bygget å kunne opprettholde driften i. Ved langvarig strømbrudd vil det trolig være behov for å flytte folk som normalt kan klare seg hjemme til GHO. Nødstrømsanlegg ved GHO vil kunne opprettholde driften, og sikre liv og helse til eksisterende beboere og andre. Kommunens kriseberedskap vil fungere mest effektiv, ved at denne etableres i kommunehuset med tilgjengelig infrastruktur. Et fellesanlegg for GHO og kommunehuset vil gi en besparelse på kr. 170.000,- i forhold til to separate anlegg. Fellesanlegget vil også gi noe mindre driftskostnader. I og med at det er konkludert med at anleggene bør etableres utenfor eksisterende bygningsmasse, vil det være lite hensiktsmessig å bygge to separate anlegg for disse to byggene. Kostnadene her forutsetter varmeleveranse fra fjernvarmeanlegget. Det vises til egen sak til kommunestyret i oktober 2012.						
			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
Ansvar 4140 Kommunehuset							
02311 Tjenester vedr nye tekniske anlegg			375 000	0	0	0	375 000
04290 Merverdiavgift 25 prosent			94 000	0	0	0	94 000
Ansvar 9200 Finansiering							
09100 Bruk av ubrukte lånemidler			-394 000	0	0	0	-394 000
09700 Overføring fra driftsregnskapet			-75 000	0	0	0	-75 000
Sum investeringer			469 000	0	0	0	469 000
Sum bruk av driftsmidler (mva.komp)			-75 000	0	0	0	-75 000
Sum ubrukte lånemidler			-394 000	0	0	0	-394 000

Prosjekt 7537 Oppgradering av SD anlegg GBU							
Beskrivelse	Barneskolen ble bygget i 1998, med et moderne varmestyringssystem. Styringen av dette systemet er nå utdatert, og vi kan ikke lenger skaffe deler til dette. Vi står derfor ovenfor en situasjon der vi kan risikere at vitale deler ikke kan erstattes, med den følge at vi ikke klarer å levere varme og ventilasjon i bygget. En oppgradering av systemet er derfor helt nødvendig for å kunne sikre varmeleveranse til bygget. Med nytt system vil vi også kunne koble til SD styring av U-skole og videre utbygging av samfunnshus/kulturbygg til samme styringsplattform.						
			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
Ansvar 4124 Eiendomsdrift GBU							
02316 Tjenester vedr påkostning tekniske anlegg			290 000	0	0	0	290 000
04290 Merverdiavgift 25 prosent			73 000	0	0	0	73 000
Ansvar 9200 Finansiering							
09100 Bruk av ubrukte lånemidler			-305 000	0	0	0	-305 000
09700 Overføring fra driftsregnskapet			-58 000	0	0	0	-58 000
Sum investeringer			363 000	0	0	0	363 000
Sum bruk av driftsmidler(mva.komp)			-58 000	0	0	0	-58 000
Sum ubrukte lånemidler			-305 000	0	0	0	-305 000

Prosjekt 7538 Oppgradering kjøleaggregat Grong helse- og omsorgstun							
Beskrivelse	Ved GHO er det 3 stk kjølerom, 1 stk fryserom, og 1 stk bårerom, som har hver sine kjøleaggregat. Alle anleggene benytter kjølemedium som ble forbudt å bruke fra 1 januar 2010. Forbudet mot bruk av ny HKFK innebærer at man kun har lov til å bruke regenerert eller resirkulert HKFK for etterfylling eller vedlikehold av klimaanlegg og varmepumper. Dette vil si at det finnes svært lite av dette stoffet på markedet i dag. Ved en lekkasje vil det være en risiko for at vi ikke kan få etterfylt. Vi kan da bli uten kjøleanlegg i lang tid. Det haster derfor å bytte ut alle anleggene for å unngå driftstans.						
			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
Ansvar 3101 Pleie og omsorg sykeheimen							
02316 Tjenester vedr påkostning tekniske anlegg	0	0	450 000	0	0	0	450 000
04290 Merverdiavgift 25 prosent	0	0	113 000	0	0	0	113 000
Ansvar 9200 Finansiering							
09480 Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	-473 000	0	0	0	-473 000
09700 Overføring fra driftsregnskapet	0	0	-90 000	0	0	0	-90 000
Sum investeringer			563 000	0	0	0	563 000
Sum fond			-473 000	0	0	0	-473 000
Sum bruk av driftsmidler (mva.komp)			-90 000	0	0	0	-90 000

Prosjekt 7539 Bytte EL-kjel kommunehuset							
Beskrivelse	Kommunehuset har en EI- kjel som sørger for oppvarming av bygget og ventilasjon. Kjelen er fra 1974 . Denne har lekkasje på flere elementer. Lekkasjene kommer av rustangrep og gjør at reparasjon ikke er mulig. kommunehuset utbygd i flere omganger siden 1974, og dette gjør at kjelen ikke har tilstrekkelig kapasitet. Kjelen fungerer som hovedoppvarming fra mai - september, samt som backup ved problemer i fjernvarmeanlegget på vinteren.						
			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
Ansvar 4140 Eiendomsdrift kommunehuset							
02316 Tjenester vedr påkostning tekniske anlegg			150 000	0	0	0	150 000
04290 Merverdiavgift 25 prosent			38 000	0	0	0	38 000
Ansvar 9200 Finansiering							
09480 Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	-158 000	0	0	0	-158 000
09700 Overføring fra driftsregnskapet	0	0	-30 000	0	0	0	-30 000
Sum investeringer			188 000	0	0	0	188 000
Sum fond			-158 000	0	0	0	-158 000
Sum bruk av driftsmidler (mva.komp)			-30 000	0	0	0	-30 000

Prosjekt 7540 Sittegrupper							
Beskrivelse	Prosjektet gjelder kjøp av sittegrupper i sentrumsområdet. Flere benker er ødelagt og tatt bort. Som enn oppfølging av tenkingen i bolystprosjektet er det lagt inn kr 250.000 til anskaffelse av nye benker, og som finansieres av investeringsfond.						
			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
Ansvar 4313 Grøntanlegg							
02000 Inventar og utstyr			200 000	0	0	0	200 000
04290 Merverdiavgift 25 prosent			50 000	0	0	0	50 000
Ansvar 9200 Finansiering							
09480 Bruk av ubundet investeringsfond			-210 000	0	0	0	-210 000
09700 Overføring fra driftsregnskapet			-40 000	0	0	0	-40 000
Sum investeringer			250 000	0	0	0	250 000
Sum fond			-210 000	0	0	0	-210 000
Sum bruk av driftsmidler(mva.komp)			-40 000	0	0	0	-40 000

Prosjekt 7542 Skifte av blåsemaskiner Mediå renseanlegg							
Beskrivelse	Gjelder skifte av 2 blåsemaskiner ved Mediå kloakkrenseanlegg. Dagens 2 maskiner er montert i 1995, og har mye gangtid hvert døgn. Det er blåsemaskinene som skaffer luft til renseprosessen i anlegget. Investeringen er lagt inn i avgiftsgrunnlaget..						
			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
Ansvar 4304 Kloakkrenseanlegg							
02515 Materialer vedr påkostning bygninger og anlegg	0	0	400 000	0	0	0	400 000
Ansvar 9200 Finansiering							
09100 Bruk av ubrukte lånemidler	0	0	-400 000	0	0	0	-400 000
Sum investeringer			400 000	0	0	0	400 000
Sum ubrukte lånemidler			-400 000	0	0	0	-400 000

Prosjekt 9101 Formidlingslån							
Beskrivelse	Opptak av formidlingslån/startlån. Kommunene tar opp lån i Husbanken som igjen videreutlånes til boligkjøpere. Nye boligfelt er under utarbeidelse i kommunen. Dette gir økt behov for formidlingslån. Det legges inn låneopptak på kr 3.000.000 til videre utlån (startlån). Beløpet må sses i sammenheng med offensiven på tilrettelegging for boliger (bla. etablering av nye boligfelt og boligprosjektet med tilskuddsordninger)..						
			2013	2014	2015	2016	Totalt i perioden
Ansvar 9101 Formidlingslån							
05100 Avdrag på lån			1 000 000	0	0	0	1 000 000
05200 Utlån			3 000 000	0	0	0	3 000 000
09100 Bruk av lån			-3 000 000	0	0	0	-3 000 000
09200 Avdrag på utlån			-1 000 000	0	0	0	-1 000 000
Sum investeringer			4 000 000	0	0	0	4 000 000
Sum lån			-3 000 000	0	0	0	-3 000 000
Sum annet			-1 000 000	0	0	0	-1 000 000

14 Finansiering

Tabellen nedenfor viser den totale finansieringen av investeringene i økonomiplanperioden. Tabellen er delt i to. Første del viser de prosjektene som belaster kommunens økonomi, mens del to er en oversikt over finansieringen av de prosjektene som er selvfinansierende, ikke påvirkere driftsbudsjettet (selvkostområdene). Felles for alle prosjektene er at finansieringen stort sett består av låneopptak. Dette tilsier at I tillegg følges reglene ang. momskompensasjon(overføring fra drift). Det er også lagt til grunn at en del av finansieringene skal komme i form av statstilskudd, samt at inntektene fra salg av boligtomter skal benyttes til investeringer.

INVESTERINGER:	2013	2014	2015	2016
Sum investeringer i prosjekter som påvirker kommuneøkonomien:	43 809 000	46 519 000		
Finansiering;				
Statstilskudd	-3 958 000	-9 204 000		
Lån, inkl ubrukte lånemidler*	-27 968 000	-27 796 000		
Overføring fra drift (mva. komp)	-6 452 000	-8 919 000		
Salg av driftsmidler	-960 000	-600 000		
Bruk av fond	-4 471 000			
Sum finansiering				
Sum investeringer på selvkostområdet:	1 600 000	800 000		
Finansiering:				
Lån	-1 600 000	-800 000		

*Det legges i 2013 opp til å benytte tidligere ubrukte lånemidler fullt ut. Dette gjelder ca 7 millioner.

15 Nye driftstiltak

15.1 Nye driftstiltak som det er funnet rom for i perioden.

Nye tiltak:	2013	2014	2015	2016
D-1000 Nye arkivreoler hovedarkivet	90 000			
D-1100 Trådløst nett	55 000			
D-3101 Engasjementstilling ved GHO, finansiert med fond.	0			
D-3400 Kommuneoverlege i Grong og Namsskogan	200 000	200 000	200 000	200 000
D-4009 Boligsekretær 50% stilling	239 000	239 000	239 000	239 000
D-4009 Oppgradering Trioing låsesystem	290 000			
D-4009 Utbedring brannverntiltak etter branntilsyn	250 000			
D-4124 Låsbare søppelstativ på GBU	50 000			
D-4126 Låsbare søppelstativ på Harran oppvekssenter	50 000			
D-4131 Renholdsstilling 20% fom april 2013 på GHO	65 000	86 000	86 000	86 000
D-4140 Oppgradering infrastruktur møterommene	85 000			
D-4160 Nytt kjøkken frivilligsentralen	130 000			
SUM	1 503 000	525 000	525 000	525 000

15.2 Beskrivelse av de nye driftstiltak som er lagt inn i økonomiplanperioden

15.2.1 Administrasjon og fellesutgifter

D-1000 Nye arkivreoler

Nye skyvbare arkivreoler til hovedarkivet.

D-1100 Trådløst nett

Oppgradering trådløst nett for hele kommunen. Krever innkjøp av lisens slik at eksisterende system kan håndtere ytterligere 25 stk. aksesspunkter, som er det laveste alternativet man kan skaffe.

15.2.2 Helse- og omsorg

D-3101 Engasjementstilling ved GHO.

Den nye sykeheimen åpner ca 1. april 2013. Vi får da 4 nye rom og en ny avdeling i tilknytning til avdeling Utsikten. Tidligere har vi hatt som norm at man trenger en minst ansatt på fire beboere. Dagens utvikling viser at vi har stort press på sykeheimplasser, mange av de som kommer inn har utstrakt behov for pleie. Vi kan forvente at alle plassene vil bli fylt opp, enten av beboere fra hjemmene eller fra sykehuset som følge av samhandlingsreformen. Disse beboerne krever stor innsats av pleiepersonalet. Rent konkret er det behov for en økt ressursinnsats på 1,55 årsverk. Behovet er i all hovedsak på helgene - vi er derfor helt avhengig av at dette behovet dekkes inn. Det er på tiltakssiden funnet rom for en engasjementstilling tilsvarende kr 270.000,- som inkl. lønn, pensjon og arb.g.avgift. Denne skal finansieres ved bruk av disposisjonsfond som er avsatt på ramme 3 i en budsjettregulering i oktober 2012.

D-3400 Kommuneoverlege i Grong/Namsskogan

Det er tilsatt kommuneoverlege/kommunelege i Grong og Namsskogan. Det vil i november gå ut tilbud til andre aktuelle IN kommuner angående kjøp av kommuneoverlege ressurs. Det ventes tiltredelse 1. mars 2013. Lagt inn slik at netto utgift til Grong kommune skal blir på kr 200.000,-.

15.2.3 Næring, miljø, kultur og teknisk

D-4009 Boligsekretær

Videreføring/ etablering av boligsekretær som fast ordning.
Etableringen blir da en 50% stilling som fast.

D-4009 Oppgradering av Trioiving låsesystem, flere bygg

Mange av kommunenes bygg har felles låssystem, Trioiving 2TT 2881. Dette gjør at vaktmestere osv kan bruke en nøkkel på alle bygg med dette systemet. Systemet også mulighet for å ekskludere nøkkler som blir mistet osv. Det har imidlertid vært en del problemer med systemet gjennom årene. Mange brukere har hatt vanskeligheter med bruk av låsene. Dette låssystemet er nå avviklet fra Trioiving. Det vil ikke bli mulig å utvide systemet, og etter hvert vil det også bli problemer med reparasjoner. Trioiving har kommet med et tilbud om å oppgradere til deres nye låssystem, dp. I dette tilbudet får vi rabbertert det meste av utgifter vi hittil har hatt ved dagens system. Brutto kostnad nytt system bestående av 183 stk. nye mekaniske sylindre, 59 stk. elektromekaniske sylindre og 395 elektromekaniske nøkler kr. 486.807,- I fradrag, verdien av det samme antall sylindre basert på 100% av el. mek.sylindrene og nøklene samt 50% av verdien på mek.sylindre kr. 282.399,- Pris ny modell kr. 204.408,- Ny del av GHO vil få den nyeste versjon av låssystemet fra Trioiving. Der er derfor hensiktsmessig å oppgradere resten av byggene nå, så lenge vi har dette tilbudet fra Trioiving.

D-4009 Utbedring brannverntiltak etter pålegg fra branntilsynet

Det er gjennomført branntilsyn ved alle kommunens brannobjekter. Det er kommet pålegg om utbedringer når det gjelder branntegninger, branntetting, utbedring av rømningsveger, opplæring, dokumentering og rutinebeskrivelser. Dette er en samlekostnad for utbedring på alle bygg.

D-4124 og 4126 Låsbare søppelstativ GBU og Harran oppvekssenter

For å tilfredstille KLPs krav i forsikringsvilkårene, kreves det at alle skoler har låsbare søppelstativ. Dette krever at det kjøpes lukkede søppelhåndteringsanlegg.

D-4131 Renholdsstilling 20% ved GHO

Nyopprettet stilling fom april 2013 som renholder etter ut-/ombygging av GHO. Stillingsstørrelse 20%.

D-4140 Oppgradering infrastruktur møterommene på kommunehuset

Oppgradering av møterommene i kjeller kommunehuset, for å tilfredstille bruk av pc og AV utstyr til kurs og møtedeltakere. Tiltaket gjelder behov for strømuttak.

D-4160 Nytt kjøkken Grong frivilligsentral

Det legges opp til en oppgradering av dagens kjøkken. Grong kommune går inn med et tilskudd på kr 130.000,- til oppgradering av kjøkken med tilhørende utstyr.

15.3 Tiltak som medfører driftsreduksjoner, herunder stillingsreduksjoner.

Ramme 2 Oppvekst og familie

I forslaget til 2013-budsjett er det innenfor ramme 2 foretatt innsparinger på **i alt 5,6 årsverk**, fordelt slik:

Skolene:

Lærere:

116,45% (inkl. 16% på voksenopplæringa). Dvs. 1,16 årsverk

Assistenter:

119,85 % 1.20 årsverk

SFO:

4,8 % (GBU) 0,05 årsverk

Barnehagene:

Assistenter:

319,1 % 3.19 årsverk

5,6 årsverk

Dette er under forutsetning at redusering av stillinger starter fom 1. januar, - altså på årsbasis.

I tillegg er det foretatt innsparinger på i alt **kr. 144.000,-** på vikarutgifter, noe som tilsvarer på assistentnivå ca. 34,6 % stilling (0,35 årsverk).

Ramme 3 Helse og omsorg

I forslaget til 2013-budsjett er det innenfor ramme 3 foretatt innsparinger på **i alt 3,21 årsverk**, fordelt slik:

- Avdeling F reduseres med 1,36 årsverk ut fra mindre behov ressurskrevende brukere.
- Harran Bo og Servicesenter forslås nedlagt fom 1. mai 2013. Dette medfører en reduksjon på 2,93 årsverk.
- Grong sykeheim økes med 1 årsverk etter innflytting i "nybygg" 1. mai 2013.
- BEEM økes med 0,28 årsverk, ut fra nytt behov da samarbeidet med folkehøgskolen er avsluttet.
- Mot reduseres med 0,20 årsverk, ut fra at det foreslås oppsigelse av avtalen fom. 1. juli 2013.

Ramme 4 Næring, miljø, kultur og teknisk

I forhold til revidert budsjett på ramme 4 så er endringene i stillinger slik:

Reduksjon:

- 75 % seksjonsleder (ut fra revidert budsjett 2012)
- 50 % boligsekretær (engasjement 100% i 2012)
- 75 % vaktmester/ fagarbeider
- 30.000 i nestlederfunksjon

Økning:

- 20 % renholder fom. april 2013.

Stillingsøkninger ved evt etablering av teknisk samarbeid:

- 25 % seksjonsleder
- 100 % areaplanlegger
- 100 % oppmåler
- 50 % byggtilsyn

Netto reduksjon i antallet stillinger på disse 3 rammeområdene er til sammen 8,26 stillinger.

16 Positive og negative elementer i årets budsjett.

Årets budsjett inneholder flere både positive og negative elementer sett i forhold til revidert budsjett for 2012. Disse er satt opp i en oversikt nedenfor. Oversikten er ikke uttømmende.

Administrasjon og fellesutgifter

Negativt

- Lønnsøkningen i 2013 må tas innenfor egen ramme

Positivt

- Opprettholder dagens aktivitetsnivå
- Opprettholder bevilgingen til årlig oppdatering av IKT-utstyr for hele organisasjonen kr 100.000,-.
- Innkjøp av nye arkivreoler 90.000,-

Oppvekst og familie

Negativt

- Generell innsparing av. i alt 5, 6 årsverk gjør at det blir en utfordring å holde samme nivå/kvalitet på tjenestene innenfor særlig skolene, barnehagene og voksenopplæringa. Nedbemanning av over 3 årsverk i barnehagene gjør at det kan bli nødvendig å vurdere kortere åpningstid.
- Lønnsøkninga i 2013 må tas innenfor eget rammeområde. Mange årsverk gjør at det må foretas betydelige innsparinger ut over allerede foretatte nedskjæringer for å klare dette.
- Økning pga flere saker i barnevernet medfører økte utgifter for kommunen.
- Det er ikke funnet rom for å øke stillingsressursen i PP-tjenesten.
- Innsparinger gjør at det blir større utfordringer å drive forebyggende arbeid, bl.a. er det beklagelig at MOT-satsinga opphører.
- Undervisningslokaler til voksenopplæringa er ikke tilfredsstillende, og i 2013-budsjettet er det ikke tatt høyde for andre løsninger

Positive

- I all hovedsak klarer vi med forslag til budsjett 2013 å opprettholde dagens tjenestetilbud også i 2013.
- Felles prosjekt innenfor skoleutvikling i Indre- og Midtre Namdal videreføres. Grong deltar i dette samarbeidet.
- Midler til kompetanseheving særlig for ansatte i skolene muliggjør fortsatt satsing på økt kompetanse.
- Det skjer mye positivt innenfor IKT-området i skolene, bl.a. felles IKT-løsninger i Indre Namdal (tross oppstartproblemer).
- Det er lagt inn midler til helårsvirkning av stilling som IT-konsulent skole.
- Leksehjelp spesielt for minoritetsspråklige barn i grunnskolen videreføres.
- Oppgradering av lønnsnivå til PPT-ansatte, - helårsvirkning i 2013-budsjettet.
- Det er satt av midler til økte behov innenfor barnevernet.

Helse og omsorg

Negativt

- Lønnsøkningen i 2013 må tas innenfor gjeldende budsjetttramme.
- Det er ikke satt av midler til forebyggende og helsefremmende arbeid på tross av at dette er et sentralt mål i Samhandlingsreformen. Her burde staten gått inn med midler.
- Ressurser til MOT foreslås avsluttet 1. juli 2012.

Positivt

- Økt stillingsressurs til sykeheimen etter ombygging.

- Tilsetting av kommuneoverlege
- Nødstrømsaggregat til kommunehuset og GHO reduserer sårbarheten i tjenestetilbudet
- Økt støtte til Inn På Tunet gir muligheter for å prøve ut tiltaket i integreringsarbeidet i tillegg til de eksisterende tilbudene.
- Tilpasning av drift etter behovet ved nedleggelse av HBSS
- Nytt inventar til nyrenovert/nybygget sykeheim
- Arbeidet med sansehagen videreføres
- Generelt sett gir budsjettet muligheter for å viderefører vi tjenestetilbudene

Næring, miljø, kultur og teknisk

Negativt

- En nedskjæring av den administrative ressursen i forhold til revidert budsjett 2012 (stillingen har stått vakant i 2012)
- Reduksjon av vaktmesterressurs ved Harran bo- og servicesenter og nedlegging av ambulerende vaktmester
- Det er ikke lagt inn midler til videreføring av dagens kveldsvaktmester ordning/ etablering av vaktmestervakt. Det er lagt inn kr. 200.000,-.
- Det er lagt inn egeninndekking av lønnsøkning for 2013
- En vesentlig reduksjon av kursbudsjettet i forhold til revidert budsjett 2012.
- Det er lagt inn en vesentlig reduksjon av vikarlønn ferie, lønn ekstrahjelp og lønn skoleungdommer i forhold til revidert budsjett 2012.
- Det er lagt inn reduksjoner på tjenester, materialer til vedlikehold og kjøp av nødvendige renholdsartikler i forhold til revidert budsjett 2012.
- Det er ikke lagt inn midler til tilskudd til kjøp av melkekvoter, den økte skogkultursatsingen eller resertifisering av miljøstyringssystem

Positivt

- Det er lagt inn midler til totalrenovering av samfunnshuset/regionalt kulturbygg
- Det er lagt inn midler til totalrenovering av 4 manns bolig Bergsmo
- Det er lagt inn midler til oppgradering av låsesystemet ved flere bygg
- Det er lagt inn noe midler til utbedring av brannverntiltak - relatert til utbedringer av pålegg gitt av branntilsyn
- Det er lagt inn midler til en oppgradering av kjøkkenet ved Frivilligsentralen
- Det er lagt inn midler til bygging av låsbare søppelskur på to skoler – GBU og Harran oppvekstsenter
- Det er lagt inn midler til en halvstilling som boligsekretær (det har i 2012 vært en midlertidig hel stilling)
- Det er lagt inn en økning av renholdsressurs relatert til ny delen av GHO på 20 %
- Det er lagt inn midler til oppgradering av infrastrukturen (det elektriske) på møterommene
- Det er lagt inn midler til noe grøfterensk og rydding av kjerr langs kommunale veger
- Det er lagt inn noe midler til rullering av kommuneplanens samfunnsdel og arealdel
- Det er lagt inn en videreføring av tilskudd til brøyting av parkeringsplass på Heia gjestegård/ Kvernsjøløypa og til oppkjøring av langrennsløyper

17 Omstilling og effektivisering

De siste års økonomiplaner har vist stor ubalanse i forhold til de to siste år i perioden. Slik ubalanse fremkommer også i det foreliggende planforslaget. Økonomiplanperioden viser helt klart behov for omstilling/effektivisering i Grong kommune. Budsjettet for 2013 er brakt i balanse ved å benytte bl.a. kr 2 millioner av disposisjonsfondet.

Utfordringene fremover i perioden er langt større så her må en bruke tid både administrativt og politisk for å få kjørt de prosesser som er nødvendige for å få tallene i balanse. Tillitsvalgt må her

trekkes sterkt inn i arbeidet. Dette er en tidkrevende og møysommelig prosess. Det er viktig å komme i en løpende situasjon der aktivitetsnivået og utgiftssiden harmonerer med det vi får av inntekter. Likså er det viktig at en her finner de tiltakene som gir minst mulig negative effekter.

Tre viktige elementer som medfører ubalansen er :

- opphøret av ordningen med at noe av mva.kompensasjonen kan nyttes til tiltak i driftsbudsjettet.
- integreringstilskuddet i forhold til ny bosettinger er ikke budsjettert fom 2013.
- reduksjon og bortfall av overgangsordningen INGAR i forbindelse med endring av kostnadsnøklerne i inntektssystemet.

Andre usikre faktorer framover som kan gi store utslag i forhold til økonomien fremover er:

- Utviklingen av verdensøkonomien og virkningen på norsk økonomi
- Lønnsøkningen
- Pensjonsutgiftene samt likviditetsmessige utfordringer som følge av måten regnskapsføringen skjer
- Renteutviklingen
- Skatteinntekter/rammetilskudd/befolkningsendringer
- Konesjonskraftinntekter

Rådmannen vil foreslå at det våren 2013 gjennomføres en prosess i samarbeide mellom administrasjonen og formannskapet (kommunens økonomiutvalg) for å se på hvilke muligheter/alternativer som foreligger for å kunne finne en økonomisk forsvarlig plattform fremover i perioden.

Fremtidsutsiktene fremgår av følgende tabell:

	2013	2014	2015	2016
Konsekvensjustert budsjett inkl nye drifts og inv. tiltak	2 000 000	9 385 000	14 462 000	17 671 000
Utfordring fremover	0	9 385 000	14 462 000	17 671 000

Tallene i økonomiplanperioden bygger på "faste priser" fra budsjett 2013. Dvs. det er ikke lagt inn hverken prissstigning, lønnsøkning eller økt rammetilskudd. Det er heller ikke lagt inn nye investeringstiltak som påvirker renter og avdrag utover det regionale kulturbygget. Rentesatsen er satt til 3% i 2014 og 2015 og økt til 3,5% i 2015. Det er videre ikke lagt inn noen form for bosetting av flytninger etter 2013. Dersom kommunestyret vedtar bosetting i 2014 vil dette medføre en netto økning i inntekt på ca. 1,5 - 2 mill i 2014.

For å sette disse tallene i perspektiv så behovet for innsparingen i 2014 tilsi en reduksjon på nesten 19 årsverk. Dette dersom en kun gjør innsparingen i form av kutt i stillinger. Det finnes selvfølgelig også andre poster i budsjettet som der er mulig å foreta kutt i. Beregningen er gjort med utgangspunkt i at et årsverk koster ca 500' inkl. sosiale kostnader. Mulighetene for inntektsøkninger må også vurderes.

18 Avsetning og bruk av disposisjonsfond

Kommunen klarte ved årsavslutningene 2009, 2010 og 2011 å sette av en midler til fond. Ved utgangen av 2012 vil en anslagsvis har ca 7,6 million på disposisjonsfond (utenom rentereguleringsfondet og pensjonsfondet) dersom regnskapet for 2012 går i balanse.

Under kapitel 18 er det beskrevet at kommunen i tiden som kommer er nødt for å gjennomføre en del omorganiseringer/innsparinger/effektiviseringer. For å skape tid til å gjennomføre en fornuftig prosess, legges det opp til at en i 2013 får budsjettet i balanse ved bla. å nytte i overkant av 2 millioner av disposisjonsfondet.

19 Sluttord

Da økonomisjef og rådmann startet budsjettarbeidet for 2013 var det en ubalanse på hele 18,7 millioner kroner. Det var da lagt inn konsekvensene for Grong kommune av forslaget til statsbudsjett samt forslaget til budsjett fra avdelingslederne. I forhold til budsjettforslaget fra avdelingslederne må presiseres at det da ikke var med forslag til nye tiltak, men kun konsekvensjustert budsjett. Selv om det i prosessen ble funnet noen budsjetteringsfeil som gikk i riktig retning, har det uten tvil vært større utfordringer med å få til et forsvarlig budsjettforslag i år enn de siste år.

I startfasen av budsjettarbeidet var det et sprik mellom økningene i lønnsutgiftene inkl. sosiale utgifter og premieavvik og i økningen i de frie inntektene (skatt og rammetilskudd) på hele 7 millioner. Da med utgangspunkt i revidert budsjett 2012. Økningen i budsjetterte lønnsutgifter er redusert fra 12 mill. kroner til 8,4 millioner (inkl. anslått lønnsøkning 2013 og sos. utgifter) i løpet av budsjettarbeidet. En av de største utfordringene for kommuneøkonomien også fremover vil være lønnsutviklingen. Slik den har vært de siste år er den ikke bærekraftig.

Også for 2013 vil Grong kommune få en realnedgang i de frie inntektene, og for 2013 beregnes denne å bli hele 0,7%.

Som oversiktene i vedleggene viser, er det forholdsvis stort behov for midler til drifts- og investeringstiltak. De drifts- og investeringstiltak som er lagt inn i forslaget til budsjett for 2013 og økonomiplan ansees i all hovedsak å være "må-tiltak," men med disse tiltakene må budsjettforslaget betegnes som offensivt. For i hele tatt å få med disse tiltak har det vært nødvendig å foreta reduksjoner i driften som bl.a. også medfører noe nedbemanning. Generelt mener rådmannen dog at tjenestetilbudet i all hovedsak opprettholdes slik forslaget nå foreligger.

Forslaget til driftsbudsjett medfører at beregnet lønnsøkning i 2013 (ca 3,1 mill. kroner) ikke konkret er lagt inn på utgiftssiden. Forutsetningen er at avdelingene innenfor de ulike rammeområdene må komme med forslag til tiltak i løpet av første halvår 2013, med klar forutsetning om å hente inn beløp som tilsvarer lønnsøkningen. Selv om dette har vært et grep vi har benyttet de senere år og som har gått bra til nå, er det viktig å være oppmerksom på at det er budsjettert med høyere sykelønnsrefusjon i utgangsbudsjettet for 2013, enn det som har vært gjort de siste år.

Dersom regnskapet for 2012 viser overskudd kan kommunestyret vurdere om noe av overskuddet skal nyttes til å ta noe av lønnsøkningen.

Som det fremgår av økonomiplanen viser denne behov for "meget tøffe budsjettkutt" utover i økonomiplanperioden. Det er svært viktig at det ved den politiske behandlingen tas en grundig drøfting vedr. realitetene og dimensjonen i utfordringen fremover. Dette både i relasjon til at lønnsøkningen for 2013 må innhentes i løpet av budsjettåret og at det skal fattes beslutning om byggestart for kulturbygget.

Rådmannen vil sterkt fraråde å legge inn nye tiltak som medfører økt budsjettbelastning i 2013, med mindre tiltak som ligger inne tas ut evt. reduseres.

Rådmannen har synliggjort ubalansen, men har ikke funnet det riktig nå å komme med konkrete forslag til tiltak som kan bringe balanse i økonomien fra 2014. Dette har også medført at det heller ikke er lagt inn nye drifts- eller investeringstiltak fra 2014, da utenom de tiltak som oppstartes i 2013 og som videreføres i 2014.

For at kommunestyret skal ha et best mulig grunnlag for de valg som må tas fra budsjettåret 2014, foreslår rådmannen å legge opp til en omfattende gjennomgang av kommunens drift fra februar 2013 til fram mot behandlingen av budsjettet for 2014 og rulleringen av økonomiplanen i 2013. Det er naturlig at formannskapet er sentralt inne i dette arbeidet som kommunens økonomiutvalg.

Dette vil gi mulighet for en god prosess med mulighet for større medvirkning fra både ansatte og tillitsvalgte underveis. At kommunen har bygd opp noe reserver og at regnskapet for inneværende år ligger an til å gå i balanse, gjør at kommunen har mulighet til å ta den tiden som her skisseres på omstillingsarbeidet.

Grong kommune har de senere år vært inne i en meget offensiv periode med høy investeringstakt. Slik investeringsbudsjettet for 2013 og 2014 foreligger vil den kraftige satsingen på samfunnsutvikling og infrastruktur videreføres. Prosjekt som regionalt kulturbygg, klargjøring av boligfelt på Bergsmo og i sentrum samt stedsutviklingsprosjekt Harran er alle tiltak som synliggjør dette.

Kommunestyret har satt i gang arbeidet med forprosjektet for regionalt kulturbygg med utgangspunkt i en totalrestaurering og utbygging av Grong samfunnshus. Som det fremgår av investeringsskjemaet foran i heftet, er det på nåværende tidspunkt meget usikkert hva byggekostnaden vil bli. Tallet som er nyttet så langt er 70 mill. kroner inkl. mva.

Ut fra den ubalanse som er synliggjort i økonomiplanen (se kap. 18), har det fra rådmannens side vært stor usikkerhet til om det er riktig å anbefale å gå på dette store og omfattende prosjektet nå. Dette ut fra at budsjettforslaget for 2013, som allerede er stramt, medfører behov for ytterligere reduksjon i 2013 på ca 3,1 mill. kroner (lønnsøkningen i 2013), samt den meget store ubalansen som fremkommer i økonomiplanperioden. Det er så langt kalkulert med en kulturbyggrealisering vil gi en økt netto driftsbelastning på i overkant av 2 millioner fra 2015.

Realiteten er at dagens samfunnshus som også innbefatter lokaler til skole og kulturskole, er så dårlig at kommunen i verste fall om kort tid må leie midlertidige lokaler til skolen og musikkskolen.

Kommunen har også pålegg fra både arbeidstilsynet og El-tilsynet om utbedringer.

Det er derfor viktig å spørre seg hva virkningen totalt sett vil bli om utbyggingen utsettes. Må det da utføres midlertidige utbedringer, må det leies alternative lokaler i en periode og hva blir prisøkningen ved en utsettelse av byggestarten noen år. Videre er det viktig å ha med i vurderingen hvilken positiv effekt et moderne kulturbygg vil ha for Grong som regionsenter og ikke minst for kulturlivet og for folks bolyst. For skolen og kulturskolen vil en utbygging utvilsomt være svært positiv.

En avveining av disse spørsmålene har gjort at rådmannen tross de store økonomiske utfordringen som foreligger, har foreslått lagt inn kulturbygget som investeringstiltak med totalt 70 mill. kroner inkl. mva. og med gjennomføring i 2013 og 2014. Dersom kommunestyret vedtar denne utbyggingen er det viktig at kommunestyret er helt fullt klar over at en slik investering må medføre nedprioritering og utsettelse av andre tiltak.

Også forslaget til handlingsplan for 2013 synliggjør stor offensivitet. Dette gjelder både i forhold til de generelle utviklingstiltak som er lagt inn, men også de avdelingsvise.

Både forslag til handlingsplan, budsjett og økonomiplan er meget arbeidskrevende å gjennomføre, og mange av tiltakene krever stor delaktighet fra flere for å lykkes. Prosessene med å utvikle det interkommunale samarbeidet har vært meget arbeidskrevende. Det må være lov å håpe på at 2013 kan bli et år der vi kan ta noen steg videre i utviklingen på dette området.

Grong kommune har de siste par år hatt en meget positivt befolkningsutvikling. Tallene også for 2012 er så langt oppløftende. Dette gir grunnlag for videre optimisme selv om utfordringene står i kø.

Grong, 26. november 2012

Svein Helland
Rådmann

Tone Røttesmo
Økonomisjef

20 Obligatoriske budsjettskjema

Generelle kommentarer til de største avvikene på de obligatoriske budsjettskjemaene:

Budsjett skjema 1A:

Endring i rammetilskudd og skatt på inntekt og eiendom tilsvarer nye prognoser ut fra statsbudsjettet. Budsjettet bygger på prognoser fra KS. Utover i perioden er det en markant nedgang i andre generelle statstilskudd. Dette skyldes endringene i mva.komp (mva.komp investering skal fom. 2014 føres i sin helhet i investering), samt nedgang i tilskuddet vedrørende bosetting av flyktinger. Dette bygger på en forutsetning om ingen ny bosetting etter 2013.

Reduksjonene i overført til investering skyldes også endringen i føring/bruk av mva.komp investering.

Budsjettskjema 1B:

Endringene på rammeområdene skyldes for det meste kun generelle økninger/reduksjoner, i all hovedsak lønn. Det har videre skjedd en endring mellom ramme 2 og 3 der NAV området er flyttet over fra ramme 2 til ramme 3. Dette gir en relativt stor nedgang på netto ramme på ramme 2, med tilsvarende økning på ramme 3. Når det gjelder ramme 6 så viser denne en endring fra en inntekt på 3,2 mill til en utgift på 2,6 i 2013. Dette skyldes i hovedsak premieavvik, samt avsetning som er gjort i forbindelse med lokale forhandlinger 2013 som skal fordeles ut på korrekte ansvarsområder i 2013. Innsparingsbehovet utover i perioden er også lagt inn på ramme 6 (gir netto inntekt på rammen utover i perioden)

Økonomisk oversikt drift.

Endringer i andre statlige overføringer;

Dette gjenspeiler endringene i statstilskudd vedrørende flyktninger i økonomiplanperioden.

Overføringer;

Reduksjonen på disse artene skyldes i all hovedsak de innsparingstiltak/omstillingsarbeidet som er lagt inn som en forutsetning fremover i perioden, under reservert tilleggsbevilgning.

20.1 Budsjettskjema 1A – økonomiplanperioden 2013 - 2016

Beskrivelse	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Skatt på inntekt og formue	-38 603 000	-40 493 000	-51 271 000	-50 430 000	-49 712 000	-49 712 000
Ordinært rammetilskudd	-85 948 000	-90 302 000	-86 257 000	-86 257 000	-86 257 000	-86 257 000
Skatt på eiendom	-14 074 000	-14 377 000	-15 217 000	-15 217 000	-15 217 000	-15 217 000
Andre direkte eller indirekte skatter	-6 282 000	-6 420 000	-6 420 000	-6 420 000	-6 420 000	-6 420 000
Andre generelle statstilskudd	-20 904 000	-24 301 000	-23 720 000	-20 293 000	-7 992 000	-5 437 000
<i>Herav:</i>						
Momskompensasjon	-5 932 000	-8 618 000	-8 314 000	-8 919 000	0	0
Investeringskompensasjon	-1 330 000	-1 290 000	-1 260 000	-1 409 000	-1 409 000	-1 409 000
Flyktningetilskudd (Vertskommune og integrering)	-13 642 000	-14 393 000	-14 146 000	-9 965 000	-6 583 000	-4 028 000
Sum frie disponible inntekter	-165 811 000	-175 893 000	-182 885 000	-178 617 000	-165 598 000	-163 043 000
Renteinntekter og utbytte	-2 224 000	-1 487 000	-1 215 000	-1 215 000	-1 215 000	-1 215 000
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	6 742 000	8 196 000	6 282 000	7 977 000	8 340 000	8 994 000
Avdrag på lån	11 155 000	11 984 000	12 310 000	12 789 000	13 414 000	13 414 000
Netto finansinntekter/-utgifter	15 673 000	18 693 000	17 377 000	19 551 000	20 539 000	21 193 000
Dekning av tidl års regnskm merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	8 917 000	1 200 000	500 000	0	0	0
Til bundne avsetninger	10 477 000	3 827 000	4 005 000	4 005 000	4 005 000	4 005 000
Bruk av tidl års regnskm mindreforbruk	-3 885 000	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-4 639 000	-3 100 000	-2 488 000	-109 000	0	0
Bruk av bundne avsetninger	-14 949 000	-5 905 000	-5 622 000	-5 022 000	-5 022 000	-5 022 000
Netto avsetninger	-4 079 000	-3 978 000	-3 605 000	-1 126 000	-1 017 000	-1 017 000
Overført til investeringsbudsjettet	2 869 000	6 359 000	7 036 000	9 503 000	584 000	584 000
Til fordeling drift	-151 348 000	-154 819 000	-162 077 000	-150 689 000	-145 492 000	-142 283 000
Sum fordelt drift	139 306 000	154 819 000	162 077 000	150 689 000	145 492 000	142 283 000
Merforbruk/mindreforbruk	-12 042 000	0	0	0	0	0

20.2 Budsjettskjema 1B Økonomiplan perioden 2013 – 2016

	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
1 Administrasjon og fellesutgifter						
Netto driftsutgifter	11 626 000	12 327 000	12 216 000	12 071 000	12 071 000	12 071 000
+ Avsetning til fond	31000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	0	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	11 657 000	12 327 000	12 216 000	12 071 000	12 071 000	12 071 000
2 Oppvekst og familie						
Netto driftsutgifter	52 917 000	58 523 000	50 608 000	50 608 000	50 608 000	50 608 000
+ Avsetning til fond	192 000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-1 256 000	-700 000	-484 000	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	51 853 000	57 823 000	50 124 000	50 608 000	50 608 000	50 608 000
3 Helse og omsorg						
Netto driftsutgifter	56 183 000	66 900 000	75 457 000	74 630 000	74 686 000	74 686 000
+ Avsetning til fond	53 000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-761 000	-854 000	-896 000	-510 000	-510 000	-510 000
Rammeområdets nettoutgifter	55 475 000	66 046 000	74 561 000	74 120 000	74 176 000	74 176 000
4 Kultur, næring og utvikling						
Netto driftsutgifter	19 820 000	20 657 000	20 955 000	19 986 000	19 809 000	19 809 000
+ Avsetning til fond	3 188 000	3 397 000	3 575 000	3 575 000	3 575 000	3 575 000
- Bruk av fond	-5 233 000	-4 917 000	-4 679 000	-4 570 000	-4 461 000	4 461 000
Rammeområdets nettoutgifter	17 775 000	19 137 000	19 851 000	18 991 000	18 923 000	17 692 000
5 Kirkeformål						
Netto driftsutgifter	1 951 000	2 048 000	2 204 000	2 204 000	2 204 000	2 204 000
+ Avsetning til fond	0	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	0	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	1 951 000	2 048 000	2 204 000	2 204 000	2 204 000	2 204 000
6 Politisk styring, kontroll fellesutgifter						
Netto driftsutgifter	-479 000	-3 265 000	2 618 000	-6 829 000	-11 906 000	-15 115 000
+ Avsetning til fond	0	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	0	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	-479 000	-3 265 000	2 618 000	-6 829 000	-11 906 000	-15 115 000
7 Særregnskap						
Netto driftsutgifter	2 371 000	534 000	51 000	51 000	51 000	51 000
+ Avsetning til fond	6 473 000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-8 844 000	-534 000	-51 000	-51 000	-51 000	-51 000
Rammeområdets nettoutgifter	0	0	0	0	0	0
8 Rammetilskudd, kons.kraft, eiendomsskatt*						
Netto driftsutgifter	-4 762 000	-2 905 000	-2 032 000	-2 032 000	-2 032 000	-2 032 000
+ Avsetning til fond	3 495 000					
- Bruk av fond	-3 495 000					
Rammeområdets nettoutgifter	-4 762 000	-2 905 000	-2 032 000	-2 032 000	-2 032 000	-2 032 000
9 Diverse gebyrer (døgnmulkt)						
Netto driftsinntekter	-321 000					
Rammeområdets nettoinntekter	-321 000					
Sum fordelt netto til drift (sum "Netto driftsutgifter" foran)	139 306 000	154 819 000	162 077 000	150 689 000	145 491 000	142 282 000
Avsetning til fond	13 432 000	3 397 000	3 575 000	3 575 000	3 575 000	3 575 000
Bruk av fond	-19 589 000	-7 005 000	-6 110 000	-5 131 000	-5 022 000	3 900 000
Sum netto driftsutgift	133 149 000	151 211 000	159 542 000	149 133 000	144 044 000	149 757 000
Kontroll: Sum "Rammeområdets nettoutgifter" for rammene1-8 foran	133 149 000	151 211 000	159 542 000	149 133 000	144 044 000	139 604 000

* Omfatter

Ansvar 8100: Konsulent honorar ifb. Omtaksering av verker og bruk

Ansvar 8700: Kjøp av tjenester og konsesjonskraft.

20.3 Økonomisk oversikt drift økonomiplanperioden 2013 – 2016

	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Brukerbetalinger	-10 550 230	-10 322 000	-11 264 000	-11 264 000	-11 264 000	-11 264 000
Andre salgs- og leieinntekter	-32 662 404	-28 405 000	-32 921 000	-32 828 000	-33 093 000	-33 093 000
Overføringer med krav til motytelse	-64 324 408	-54 295 000	-59 407 000	-59 252 000	-49 723 000	-49 723 000
Rammetilskudd	-86 747 902	-90 402 000	-86 357 000	-86 357 000	-86 357 000	-86 357 000
Andre statlige overføringer	-15 324 779	-16 250 000	-15 597 000	-11 565 000	-8 183 000	-5 628 000
Andre overføringer	-295 169	-5 036 000	-757 000	-757 000	-757 000	-757 000
Skatt på formue og inntekt	-38 603 235	-40 493 000	-51 271 000	-50 430 000	-49 712 000	-49 712 000
Eiendomsskatt	-14 073 659	-14 377 000	-15 217 000	-15 217 000	-15 217 000	-15 217 000
Andre direkte og indirekte skatter	-6 281 122	-6 420 000	-6 420 000	-6 420 000	-6 420 000	-6 420 000
SUM DRIFTSINNEKTER	-268 862 908	-266 000 000	-279 211 000	-274 090 000	-260 726 000	-258 171 000
Lønnsutgifter	139 448 375	140 067 000	144 343 000	143 429 000	143 548 000	143 548 000
Sosiale utgifter	22 001 600	25 867 000	27 631 000	27 424 000	27 372 000	27 372 000
Kjøp av varer og tj. som inngår i tj.pr.	45 746 080	45 760 000	48 978 000	47 752 000	47 279 000	47 279 000
Kjøp av varer og tj. som erstatter egenprod.	14 235 242	17 646 000	19 546 000	19 439 000	19 439 000	19 439 000
Overføringer	21 822 056	15 626 000	18 193 000	8 412 000	3 275 000	66 000
Avskrivninger (inkl. kalk. avskrivninger)	9 977 496	10 292 000	11 718 000	11 718 000	11 718 000	11 718 000
Fordelte utgifter	-471 380		-248 000	-253 000	-253 000	-253 000
SUM DRIFTSUTGIFTER	252 759 469	255 258 000	270 161 000	257 921 000	252 378 000	249 169 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-16 103 439	-10 742 000	-9 050 000	-16 169 000	-8 348 000	-9 002 000
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-2 648 554	-1 487 000	-1 215 000	-1 215 000	-1 215 000	-1 215 000
Mottatte avdrag på utlån	-76 443	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
SUM EKSTERNE FINANSINNEKTER	-2 724 997	-1 587 000	-1 315 000	-1 315 000	-1 315 000	-1 315 000
Renteutgifter, provisjoner og a. fin.utg.	6 741 937	8 196 000	6 282 000	7 977 000	8 340 000	8 994 000
Avdragsutgifter	11 155 304	11 984 000	12 310 000	12 789 000	13 414 000	13 414 000
Utlån	76 382	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER	17 973 623	20 240 000	18 652 000	20 826 000	21 814 000	22 468 000
RESULTAT EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONER	15 248 626	18 653 000	17 337 000	19 511 000	20 499 000	21 153 000
Motpost avskrivninger (inkl. kalk. avskr.)	-9 977 496	-10 292 000	-11 718 000	-11 718 000	-11 718 000	-11 718 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	-10 832 309	-2 381 000	-3 431 000	-8 376 000	433 000	433 000
Netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter	4,03 %	0,90 %	1,23 %	3,06 %	-0,17 %	-0,17 %
Bruk av tidligere års regnsk. minedreforbr.	-3 884 624	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-4 639 200	-3 100 000	-2 488 000	-109 000	0	0
Bruk av bundne fond	-14 948 705	-5 905 000	-5 622 000	-5 022 000	-5 022 000	-5 022 000
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
SUM BRUK AV AVSETNINGER	-23 472 529	-9 005 000	-8 110 000	-5 131 000	-5 022 000	-5 022 000
Overført til investeringregnskapet	2 868 910	6 359 000	7 036 000	9 503 000	584 000	584 000
Dekning av tidl. års regnsk. merforbr.	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	8 917 000	1 200 000	500 000			
Avsetninger til bundne fond	10 477 128	3 827 000	4 005 000	4 005 000	4 005 000	4 005 000
Avsetninger til likviditetsrevserven	0	0	0	0	0	0
SUM AVSETNINGER	22 263 038	11 386 000	11 541 000	13 508 000	4 589 000	4 589 000
REGNSKAPSMESSIG MERFORBR./MINDREFORBR.	-12 041 800	0	0	0	0	0

20.4 Budsjettskjema 2A i økonomiplanperioden 2013 - 2016

	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Investeringer i anleggsmidler	38 899 000	33 972 000	45 409 000	47 319 000	0	0
Utlån og forskutteringer	2 141 000	546 000	3 584 000	584 000	584 000	584 000
Avdrag på lån	660 000	1 050 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Avsetninger	6 716 000	1 200 000	0	0	0	0
Årets finansierungsbehov	48 416 000	36 768 000	49 993 000	48 903 000	1 584 000	1 584 000
Finansiert slik:	0	0	0	0		
Bruk av lånemidler	-27 357 000	-20 845 000	-32 568 000	-28 596 000	0	0
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-360 000	-1 200 000	-960 000	-600 000	0	0
Tilskudd til investeringer	-15 109 000	-8 560 000	-3 958 000	-9 204 000	0	0
Mottatte avdrag på utlån, og refusjoner	-860 000	-1 050 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Andre inntekter		0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-43 686 000	-31 655 000	-38 486 000	-39 400 000	-1 000 000	-1 000 000
Overført til driftsregnskapet	-2 869 000	-4 063 000	-7 036 000	-9 503 000	-584 000	-584 000
Bruk av avsetninger	-1 881 000	-1 050 000	-4 471 000	0	0	0
Sum finansiering	-48 436 000	-36 768 000	-49 993 000	-48 903 000	-1 584 000	-1 584 000
Udekket / udisponert	-20 000	0	0	0	0	0

20.5 Budsjettskjema 2B i økonomiplanperioden 2013 - 2016

Prosjekt / prosjektnavn	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Til investeringer i anleggsmidler	38 899 000	32 772 000				
Gateskilt			250 000			
Inventar GHO			750 000			
Renovering 4-mannsbolig Bergsmo			1 000 000	500 000		
Regionalt kulturhus			28 750 000	41 250 000		
Stedsutvikling Harran			4 624 000	3 449 000		
Boligfelt Grong sentrum			2 640 000	1 320 000		
Boligfelt Bergsmohaugen			1 650 000			
Vannledning Mediåmarka			1 200 000	800 000		
Sikringstiltak Bubekken			454 000			
Veg Vårryggen			608 000			
Nødstrøm fjernvarmeanlegget			300 000			
Nødstrøm GHO			950 000			
Nødstrøm kommunehuset			469 000			
Oppgradering SD anlegg GBU			363 000			
Oppgradering kjøleaggregat GHO			563 000			
Bytte EI-kjele kommunehuset			188 000			
Sittegrupper			250 000			
Skifte blåsemaskin Mediå renseanlegg			400 000			
Sum fordelt til investering i anleggsmidler	38 899 000	32 772 000	45 409 000	47 319 000	0	0

20.6 Økonomisk oversikt investering i økonomiplanperioden 2013 – 2016

	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-360 198	-1 200 000	-960 000	-600 000	-	-
Andre salgsinntekter	-	-	-	-	-	-
Overføringer med krav til motytelse	-10 038 472	-8 560 000	-3 958 000	-9 204 000	-	-
Andre overføringer	-5 070 612	-	-	-	-	-
SUM INNTEKTER	-15 469 282	-9 760 000	-4 918 000	-9 804 000	-	-
Lønnsutgifter	15 742	-	-	-	-	-
Sosiale utgifter	-	-	-	-	-	-
Kjøp av varer og tj. som inngår i komm. tjenesteprod.	31 605 273	28 606 000	36 952 000	38 400 000	-	-
Kjøp av tjenester som erstatter komm. tjenesteproduksjon	309	-	-	-	-	-
Overføringer	6 448 005	5 366 000	8 209 000	8 919 000	-	-
Renteutg., provisjoner og andre finansutg.	404 379	-	-	-	-	-
Fordelte utgifter	425 380	-	248 000	-	-	-
SUM UTGIFTER	38 899 088	33 972 000	45 409 000	47 319 000	-	-
Avdragsutgifter	659 664	1 050 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Utlån	764 000	4 000 000	3 000 000	-	-	-
Kjøp av aksjer og andeler	1 377 449	546 000	584 000	584 000	584 000	584 000
Dekning av tidligere års udekkede investeringsutg.	354 946	-	-	-	-	-
Avsetninger til ubundne investeringsfond	360 198	1 200 000	-	-	-	-
Avsetninger til bundne fond	6 001 298	-	-	-	-	-
Avsetninger til likviditetsreserve	-	-	-	-	-	-
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	9 517 555	6 796 000	4 584 000	1 584 000	1 584 000	1 584 000
FINANSIERINGSBEHOV	32 947 361	31 008 000	45 075 000	39 099 000	1 584 000	1 584 000
Bruk av lån	-27 357 282	-24 845 000	-32 568 000	-28 596 000	-	-
Mottatte avdrag på utlån	-860 278	-1 050 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Salg av aksjer og andeler	-	-	-	-	-	-
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-	-	-
Overføring fra driftsregnskapet	-2 868 910	-4 063 000	-7 036 000	-9 503 000	-584 000	-584 000
Bruk av disposisjonsfond	-1 881 000	-	-	-	-	-
Bruk av ubundne investeringsfond	-	-1 050 000	-4 471 000	-	-	-
Bruk av bundne fond	-	-	-	-	-	-
Bruk av likviditetsreserve	-	-	-	-	-	-
SUM FINANSIERING	-32 967 470	-31 008 000	-45 075 000	-39 099 000	-1 584 000	-1 584 000
UDEKKET / UDISPONERT	-20 109	-	-	-	-	-

20.7 Investeringsbudsjett for 2013 på kontonivå.

Ansvar 4100 Eiendomsdrift utleieleiligheter

Prosjekt: Renovering av firemannsbolig Bergsmo

02310	Tjenester vedr nybygg bygninger og anlegg	602 000
02900	Internt kjøp av tjenester	248 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	150 000
09100	Bruk av lån	-840 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-160 000

Ansvar 4150 Eiendomsdrift Grong samfunnshus

Prosjekt Regionalt kulturhus

02315	Tjenester vedr nybygg bygninger og anlegg	23000000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	5750000
07300	Tilskudd	-2000000
09100	Bruk av lån	-19 150 000
09480	Bruk av ub. Investeringsfond	-3 000 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-4 600 000

Ansvar 4111 Fjernvarmeanlegget

Prosjekt: Nødstrøm fjernvarmeanlegget

02316	Tjenester vedr tekniske anlegg	300 000
09100	Bruk av lånemidler	-300 000

Ansvar 3101 Pleie og omsorg GHO

Prosjekt: Nødstrøm GHO

02316	Tjenester vedr. påkostning bygninger/anlegg	760 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	190 000
09100	Bruk av lån	-798 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-152 000

Ansvar 3101 Pleie og omsorg GHO

Prosjekt: Oppgradering kjøleaggregat GHO

02316	Tjenester vedr. påkostning bygninger/anlegg	450 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	113 000
09480	Bruk av ub. Investeringsfond	-473 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-90 000

Ansvar 4124 Eiendomsdrift GBU

Prosjekt: Oppgradering av SD anlegg GBU

02316	Tjenester vedr. påkostning bygninger/anlegg	290 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	73 000
09100	Bruk av lån	-305 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-58 000

Ansvar 4140 Kommunehuset

Prosjekt: Nødstrøm Kommunehuset

02316	Tjenester vedr. påkostning bygninger/anlegg	375 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	94 000
09100	Bruk av lån	-394 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-75 000

Ansvar 4140 Kommunehuset**Prosjekt: Bytte EL-kjele kommunehuset**

02316	Tjenester vedr. påkostning bygninger/anlegg	150 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	38 000
09480	Bruk av ub. Investeringsfond	-158 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-30 000

Ansvar 4131 Eiendomsdrift Helse- og omsorgstunet**Prosjekt: Inventar GHO**

02000	Inventar og utstyr	600 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	150 000
09480	Bruk av ub. Investeringsfond	-630 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-120 000

Ansvar**Prosjekt: Stedsutvikling Harran**

02315	Tjenester vedr. påkostning bygninger/anlegg	4 025 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	599 000
07000	Ref fra statens vegvesen	-499 000
07700	Ref fra private	-1 105 000
09100	Bruk av lån	-2 541 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-479 000

Ansvar 4186 Elveforebygging og grunnundersøkelser**Prosjekt: Sikringstiltak Bubekken**

04700	Diverse tilskudd	454 000
07000	Ref fra statens vegvesen	-75 000
07700	Ref fra private	-129 000
07300	Ref- fylkeskommunen	-150 000
09100	Bruk av lån	-100 000

Ansvar 4170 Feste av boligtomter**Prosjekt Boligfelt Grong Sentrum**

02315	Tjenester vedr. påkostning bygninger/anlegg	2 400 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	240 000
06700	Salg av tomter	-600 000
09100	Bruk av lån	-1 848 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-192 000

Ansvar 4170 Feste av boligtomter**Prosjekt Boligfelt Bergsmohaugen**

02315	Tjenester vedr. påkostning bygninger/anlegg	1 500 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	150 000
06700	Salg av tomter	-360 000
09100	Bruk av lån	-1 170 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-120 000

Ansvar 4301 Vannverk distribusjon**Prosjekt Fornying vannledning Mediåmarka**

02311	Tjenester vedr. nye tekniske anlegg	1 200 000
09100	Bruk av lån	-1 200 000

Ansvar 4304 Kloakkrenseanlegg**Prosjekt: Skifte av blåsemaskin Mediå renseanlegg**

02311	Tjenester vedr. nye tekniske anlegg	400 000
09100	Bruk av lån	-400 000

Ansvar 4310 Kommunale veier**Prosjekt: Veg Vårryggen**

02312	Tjenester vedr. nyanlegg veier	500 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	108 000
09100	Bruk av lån	-522 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-86 000

Ansvar 4311 Vei- og gatelys**Prosjekt: Gateskilt**

02512	Materialer vedr. nyanlegg vegger	200 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	50 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-250 000

Ansvar 4313 Grøntanlegg**Prosjekt: Sittegrupper**

02000	Inventar og utstyr	200 000
04290	Merverdiavgift 25 prosent	50 000
09480	Bruk av ub.investeringsfond	-210 000
09700	Overføring fra driftsregnskapet	-40 000

Ansvar 6801 Egenkapitalinnskudd**Prosjekt: Egenkapitalinnskudd**

5292	Egenkapitalinnskudd	584 000
9700	Overføring fra driftsregnskapet	-584 000

Ansvar 9101 Formidlingslån

5100	Avdrag på lån	1 000 000
5200	Utlån	3 000 000
9100	Bruk av lån	-3 000 000
9200	Avdrag på utlån	-1 000 000

21 Vedlegg

Vedlegg 1; Innmeldte behov for investeringstiltak det ikke er funnet rom for i perioden

Vedlegg 2; Innmeldte behov for driftstiltak det ikke er funnet rom for i periodeen.

Vedlegg 3; Kommunale betalingssatser (forslag som legges frem til behandling i egne saker)

Vedlegg 1;Innmeldte behov for Investeringstiltak

Nye tiltak:	2013	2014	2015	2016
I- 3201 Carport til leiebilene	300 000			
I-4170 Kjøp av arealer Mediåmarka	500 000			
I-4170 Kjøp av arealer Harran	300 000			
I-4170 Kjøp av arealer Vårryggen	300 000			
I-4202 Kjøp av brukte biler til oppmåling	240 000			
I-4100 Passivhus prosjekt	1 000 000	1 000 000	100 000	
I-4310 Vei-fortau til nytt boligfelt i Mediåmarka.	2 300 000			
I-4304 Skifte av automatikk Mediårenseanlegg.		220 000		
I-4303 Kloakkledning Mediåvollan. Etappe 2.			250 000	
I-4310 Vegutbedring Tømmeråsbakkan.	460 000			
I-4310 Vegutbedring Leksåsbakkan	1 150 000			
I-4310 Kjøp av tineaggregat for ledninger.	400 000			
I-4310 Vegutbedring Grovin-Folkehøyskolebakkan.		575 000		
I-4310 Vegutbedring Sklettbakkan.		805 000		
I-4300 Nødstrømsaggregat Grong vannverk.	300 000			
I- 4304 Ny slamsentrifuge ved Mediå kloakkrenseanlegg.			800 000	
I-4312 Utbedring av rasteplass Grong.		625 000		
I-4100 Renovering 2-mannsbolig Bergsmo	1 365 000			
I-4100 Renovering 6-mannsbolig Grovin	220 000	525 000	525 000	
I-4100 Renovering Rønningen 29-30	233 000	233 000		
I-4105 Takoverbygg NTE	130 000			
I-4180 Nødstrømsaggregat Gronghallen	425 000			
I-4126 Oppussing av gymbygg Harran Oppvekstsenter	813 000			
I-4131 Vaskemaskin vaskeriet GHO	188 000			
I-4181 Rehabilitering av svømmehallen		3 438 000	3 438 000	
I-4121 Oppussing Kveinna Rønningen barnehage	180 000			
I-4125 Skifte av punkterte vindu Bergsmo skole	277 000			
I-4130 Utskifting av vinduer og kledning HBSS	1 000 000			
I-4180 Taktekking gronghallen		300 000		
I-4124 Skifting av vindu ungdomsskolen.	520 000			
I-4124 Etterisolering av klasserom 123, 4.klasserommet.	30 000	100 000		
I-4131 SD styring GHO	531 000			
I-4126 SD styring Harran oppvekstsenter.	313 000			
I-4125 SD styring Bergsmo oppvekstsenter.	313 000			

Handlingsprogram og økonomiplan 2013-2016 – Budsjett 2013

I-4122 Inngangsparti og garderobeforhold Bergsmo barnehage	50 000	500 000		
I-4124 Garderobe SFO/barneskole ansatte GBU	50 000	500 000		
I-4125 Etablering av alternative energikilder Bergsmo oppvekstsenter		100 000	1 000 000	
I-4126 Etablering av alternative energikilder Harran oppvekstsenter		100 000	1 000 000	
I-4140 Utvidelse av parkeringsplass kommunehuset	500 000			
I-4182 Rehabilitering av Mediå stadion	410 000			
I-4183 Utskifting av dekke på kunstgressbanen på Grong sports- og fritidspark			1 875 000	1 875 000
I-4125 Solskjerming vestvegg	500 000			
I-4126 Universell utforming av Harran oppvekstsenter		100 000	500 000	
I-4130 Oppgradering av panelovner HBSS	156 000			
I-4131 Asfaltering av P-plass	138 000			
I-4131 Carporter hjemmesykepleien.	50 000	300 000		
I-4131 Markiser omsorgsboliger GHO	240 000			
I-4131 Forstøttingsmur GHO	500 000			
I-4182 Skatepark	475 000	238 000	237 000	
I-4183 Lysstolper på 5 erbane	188 000			
SUM	17 045 000	9 659 000	9 725 000	1 875 000

Vedlegg 2; Innmeldte behov for driftstiltak det ikke er funnet rom for i perioden.

Nye tiltak:	2013	2014	2015	2016
D-1000 Faste stillingshjemler 45% servicekontoret	200 000	200 000	200 000	200 000
D-7090 Folkehelsekoordinator i 17 % stilling (totalt 50 % fordelt på 3 kommuner)	86 000	86 000	86 000	86 000
D-3501 Etablering av frisklivssentral i Grong kommune 50 % fysioterapistilling med lønnstilskudd	158 000	158 000	158 000	158 000
D-3101 Økt bemanning på sykeheimen som følge av utbygging/økning antall senger med 4/5. Har fått inn en engasjement stilling i 2013 finansiert med fond á 270'	658 000	658 000	658 000	658 000
D-3101 Økt lederressurs på sykeheimen med 40 %	211 000	211 000	211 000	211 000
D-3630 Helsesøster Hero Mottak - 50 % - oppfølging av voksne flyktninger	306 000	306 000	306 000	306 000
D-3203 Dagsenter for eldre og personer med demens	249 000	249 000	249 000	249 000
D-3500 Økning av fysioterapiressurs med 50 % stilling (med lønnstilskudd fra staten)	158 000	158 000	158 000	158 000
D-3633 Økt stillingsressurs til Boliger For Enslige Mindreårige flyktninger	658 000	658 000	658 000	658 000
D-3101 Ambulerende nattevakt i Grong kommune 1,8 årsverk	1 053 000	1 053 000	1 053 000	1 053 000
D-3400 Nye kontormøbler på legekantoret	80 000	80 000	80 000	80 000
D-4000 Avdelingsleder jord, skog, miljø og næring 2012	36 736	36 736	36 736	36 736
D-4009 Låsbare søppelstativ skoler. Fikk inn 100' i 2013.		100 000		
D-4009 Avsetning til uforutsett vedlikehold	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
D-4009 Boligsekretær. Fikk inn 50% meldt behov på 100%	478 000	478 000	478 000	478 000
D-4009 Driftsleder eiendomsdrift 50 %	226 537	226 537	226 537	226 537
D-4009 Energiledelse Grong kommune	201 226	201 226	201 226	201 226
D-4009 Prosjektstilling 100 % helhetlig nummerering av bygg og rom	689 808			
D-4009 Tilskudd Grong boligstiftelse	150 000	150 000	150 000	150 000
D-4206 Kommuneplan	400 000			
D-4425 Kunstprosjekt	36 736	36 736	36 736	36 736
D-421* Reguleringsplan Sundspeten	250 000			
D-421* Reguleringsplan Vårryggen		300 000		
D-421* Reguleringsplan kommunehuset		150 000		
D-4709 Kulturfond	100 000	100 000	100 000	100 000
D-4710 Økt bokbusjett til Grong folkebibliotek	75 000	75 000	75 000	75 000
D-4700 Økning i støtten til idrettslag/-foreninger	40 000	40 000	40 000	40 000
D-4711 Økt bokbusjett til Bok i butikk - Harran	25000	25000	25000	25000
D-4709 Digitalisering av Widerøes flyfoto	20 000			
D-4709 Utsmykningsplan for Bergsmo, Harran og Mediå	50 000			
D-4131 Renholdsstilling 100 % GHØ. Fikk inn 20% stilling.	320 000	430 000	430 000	430 000
D-4124 Rullerende oppussing av klasserom GBU	75 000	75 000	75 000	75 000
D-4122 Oppgradering av kjøkken Bergsmo barnehage	95 000	-	-	-
D-4120 Økt vaktmesterressurs Ekker barnehage	41 000	41 000	41 000	41 000
D-4121 Økt vaktmesterressurs Rønningen barnehage	41 000	41 000	41 000	41 000
D-4180 Oppgradering halldelingsvegger	95 000	-	-	-

Handlingsprogram og økonomiplan 2013-2016 – Budsjett 2013

D-4183 Strømtilkobling toalett Grong sports- og fritidspark	20 000	-	-	-
D-4124 Drikkevann stasjoner GBU	15 000	62 000	10 000	-
D-4180 Etablering av hallvertskap	250 000	250 000	250 000	250 000
D-4130 Oppussing/maling av arbeidsstua Harran BSS	50 000	-	-	-
D-4180 Flere stikkontakter foaje/ungdomsklubb.	45 000	-	-	-
D-4125 Lager for SFO og barnehage Bergsmo	55 000	-	-	-
D-4122 Klatrepyramide Bergsmo barnehage	75 000	-	-	-
D-4122 Taubane med plattform Bergsmo barnehage	80 000	-	-	-
D-4131 Nye lagerrom i kjeller på GHO	45 000	-	-	-
D-4130 Lyspunkt mellom HBSS og Sakrimoen.	65 000	-	-	-
D-4126 Oppradering golvbelegg Harran skole	16 000	-	-	-
D-4126 Garasjeport Harran skole	10 000	-	-	-
D-4124 Varmekabel i takrenne barneskolen GBU	30 000	-	-	-
D-4125 Kjøleanlegg adm rom Bersmo Skole	25 000	25 000	25 000	-
D-4121 Vognskur/-bod Rønningen barnehage	50 000	-	-	-
D-4122 Vognskur/bod Bergsmo barnehage	50 000			
D-4121 Asfaltering P-plass/rundkjøring Rønningen barnehage	75 000	-	-	-
D-4120 Asfaltering av adkomst /gangveier på uteområdet Ekker barnehage	85 000	-	-	-
D-4121 Asfaltering av adkomst/ gangveier Rønningen barnehage	75 000	-	-	-
D-4125 Nytt av lysarmatur utebelysning Bergsmo skole	15 000	-	-	-
D-4130 Automatisk døråpner HBSS	25 000	-	-	-
D-4140 Automatisk døråpner kantine Kommunehuset	25 000	-	-	-
D-4181 Ny badstuovn svømmehall	35 000	-	-	-
D-4181 Renovering av toalett i basseng.	47 000	-	-	-
D-4310 Kantklipping, fikk inn 70' i 2013	30 000	70 000		
D-4391 Kommunikasjonsutgifter nytt nødnett			120000	120000
D-4313 Ny avfallscontainer ved Laksen		30000		
D-4311 Veglysrenovering		70000	70000	
D-4103 Oppussing Bad Trøahaugen 1-3	81 250	81 250	81 250	
D-4100 Innkjøp av gressklippere	15 000	5 000		
D-4100 Etablering av utebod Tua boliger	43 368	43 368	43 368	
D-4103 Nytt ventilasjonssystem Trøahaugen 1-3	46 250	46 250	46 250	
SUM	9 742 000	8 006 000	7 419 000	7 143 000

Vedlegg 3; Kommunale betalingssatser (forslag som legges frem til behandling i egne saker)

	Prosentvis økning	Økning i kroner
ENDRING AV VANN- AVLØP- RENOVASJON OG FEIEGEBYRENE FRA 1.1.2012.		
Engangsgebyr tilknytning	Uendret	
Abonnementsgebyr vann - næring	3%	29,-
Abonnementsgebyr vann - bolig	3%	29,-
Abonnementsgebyr avløp - næring	3%	42,-
Abonnementsgebyr avløp - bolig	3%	42,-
Vannmåler- enhetspris for vann kr/m3	3%	0,20
Vannmåler- enhetspris for avløp kr/m3	3%	0,38
Årsleie vannmåler inntil 25 millimeter	3%	7,-
Årsleie vannmåler inntil 26 -50 millimeter	3%	11,-
Årsleie vannmåler over 51 millimeter	3%	18,-
Vann Sats 1 - inntil 150 m ² bruksareal	3%	37,-
Vann Sats 2 - mellom 151 m ² – 200 m ² bruksareal	3%	49,-
Vann Sats 3 - mellom 201 m ² – 250 m ² bruksareal	3%	61,-
Vann Hytter, fritidshus (Inkl. Bjørgan)	3%	18,-
Avløp Sats 1 - inntil 150 m ² bruksareal	3%	67,-
Avløp Sats 2 - mellom 151 m ² – 200 m ² bruksareal	3%	89,-
Avløp Sats 3 - mellom 201 m ² – 250 m ² bruksareal	3%	112,-
Avløp Hytter, fritidshus (Inkl. Bjørgan)	3%	37,-
Renovasjon Abonnement 240 l.	3%	103,-
Renovasjon Abonnement 100 l, rabatt	Uendret	
Renovasjon Abonnement 360 l, tillegg	Uendret	
Heimekompostering, rabatt	Uendret	
Samarbeide om to ab./deler 240 l, rabatt	Uendret	
Hytterrenovasjon(fritidsbolig)	3%	19,-
Tillegg for stativ mellom 20-30 meter fra godkjent veg	Uendret	
Caravan oppstilling	3%	9,5
Slamtømming Pris pr. abonnent < 5m3	Uendret	
Slamtømming Pris pr. abonnent Pr. m3 over 5 m3	Uendret	
Et pipeløp på en bygning	10%	39,-
For andre og/eller flere pipeløp	10%	25,-
Fjerning av beksot eller andre oppdrag	10%	73,-
BETALINGSSATSER 2012 I BARNEHAGE, SFO, MUSIKK- OG KULTURSKOLEN		
Barnehage - heltid	Uendret	
Barnehage - 80% plass	Uendret	
Barnehage - 60% plass	Uendret	
Barnehage - 40% plass	Uendret	
Dagsats for kjøp av enkeltdager	4%	10,-
For sein henting 10 min.	4%	6,-
Sfo, Harran og GBU Helplass	4%	72,0
Sfo, Harran og GBU 80%	4%	66,-
Sfo, Harran og GBU 60%	4%	53,-
Sfo, Harran og GBU 40%	4%	38,-
Sfo, Bergsmo Helplass	4%	54,-
Sfo, Bergsmo 80%	4%	49,-
Sfo, Bergsmo 60%	4%	39,-
Sfo, Bergsmo 40%	4%	29,-

Kjøp av enkeltdager	4%	6,-
Dagspris i skoleferier	4%	6,-
For sein henting	4%	6,-
Instrumentopplæring	4%	101,-
Musikkmore	4%	76,-
Musikkbarnehage	4%	53,-
Instrumentleie	4%	11,-
<i>Det ligger her inne en forutsetning om at kryssende søsken moderasjon tas ut fom.1.1.2013.</i>		
BETALINGSSATSER FOR PRAKTISK BISTAND M.M. 2012		
Matombrining Hel porsjon middag	6,7%	5,-
Matombrining Halv porsjon middag	10%	5,-
Matombrining Tørrmat (frokost/kvelds)	Uendret	
Besøkende – middag	4,7%	5,-
Besøkende - tørrmåltid	Uendret	
Hjemmetjenestene – under 2 G	5%	4,-
Hjemmetjenestene – mellom 2 og 3 G	4,8%	5,-
Hjemmetjenestene – mellom 3 og 4 G	5%	6,-
Hjemmetjenestene – mellom 4 og 5 G	5%	7,-
Hjemmetjenestene – over 5 G	4,8%	8,-
Trygghetsalarmer	4,3%	10,-
Renhold til private	Uendret	
Vaskeritjenester – håndklær pr. stk	Uendret	
Vaskeritjenester – jakker pr. stk	Uendret	
Vaskeritjenester – bukser pr. stk	Uendret	

Vedlegg 4; Kommunestyrets vedtak i k-sak 91/2012 av 18.12.2012.

Kommunestyrets vedtak:

1. Kommunestyret vedtar handlingsplan 2013, økonomiplan 2013-2016 og årsbudsjett 2013, med følgende obligatoriske budsjettskjema:

Budsjettskjema 1A – økonomiplanperioden 2013 - 2016

Beskrivelse	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Skatt på inntekt og formue	-38 603 000	-40 493 000	-51 271 000	-50 430 000	-49 712 000	-49 712 000
Ordinært rammetilskudd	-85 948 000	-90 302 000	-86 257 000	-86 257 000	-86 257 000	-86 257 000
Skatt på eiendom	-14 074 000	-14 377 000	-15 217 000	-15 217 000	-15 217 000	-15 217 000
Andre direkte eller indirekte skatter	-6 282 000	-6 420 000	-6 420 000	-6 420 000	-6 420 000	-6 420 000
Andre generelle statstilskudd	-20 904 000	-24 301 000	-23 720 000	-20 293 000	-7 992 000	-5 437 000
<i>Herav:</i>						
Momskompensasjon	-5 932 000	-8 618 000	-8 314 000	-8 919 000	0	0
Investeringskompensasjon	-1 330 000	-1 290 000	-1 260 000	-1 409 000	-1 409 000	-1 409 000
Flyktningetilskudd (Vertskommune og integrering)	-13 642 000	-14 393 000	-14 146 000	-9 965 000	-6 583 000	-4 028 000
Sum frie disponible inntekter	-165 811 000	-175 893 000	-182 885 000	-178 617 000	-165 598 000	-163 043 000
Renteinntekter og utbytte	-2 224 000	-1 487 000	-1 215 000	-1 215 000	-1 215 000	-1 215 000
Renteutgifter provisjoner og andre finansutgifter	6 742 000	8 196 000	6 282 000	7 977 000	8 340 000	8 994 000
Avdrag på lån	11 155 000	11 984 000	12 310 000	12 789 000	13 414 000	13 414 000
Netto finansinntekter/-utgifter	15 673 000	18 693 000	17 377 000	19 551 000	20 539 000	21 193 000
Dekning av tidl års regnsk m merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til ubundne avsetninger	8 917 000	1 200 000	500 000	0	0	0
Til bundne avsetninger	10 477 000	3 827 000	4 005 000	4 005 000	4 005 000	4 005 000
Bruk av tidl års regnsk m mindreforbruk	-3 885 000	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-4 639 000	-3 100 000	-2 488 000	-109 000	0	0
Bruk av bundne avsetninger	-14 949 000	-5 905 000	-5 622 000	-5 022 000	-5 022 000	-5 022 000
Netto avsetninger	-4 079 000	-3 978 000	-3 605 000	-1 126 000	-1 017 000	-1 017 000
Overført til investeringsbudsjettet	2 869 000	6 359 000	7 036 000	9 503 000	584 000	584 000
Til fordeling drift	-151 348 000	-154 819 000	-162 077 000	-150 689 000	-145 492 000	-142 283 000
Sum fordelt drift	139 306 000	154 819 000	162 077 000	150 689 000	145 492 000	142 283 000
Merforbruk/mindreforbruk	-12 042 000	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 1B Økonomiplan perioden 2013 – 201

	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
1 Administrasjon og fellesutgifter						
Netto driftsutgifter	11 626 000	12 327 000	12 216 000	12 071 000	12 071 000	12 071 000
+ Avsetning til fond	31000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	0	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	11 657 000	12 327 000	12 216 000	12 071 000	12 071 000	12 071 000
2 Oppvekst og familie						
Netto driftsutgifter	52 917 000	58 523 000	50 608 000	50 608 000	50 608 000	50 608 000
+ Avsetning til fond	192 000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-1 256 000	-700 000	-484 000	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	51 853 000	57 823 000	50 124 000	50 608 000	50 608 000	50 608 000
3 Helse og omsorg						
Netto driftsutgifter	56 183 000	66 900 000	75 457 000	74 630 000	74 686 000	74 686 000

Handlingsprogram og økonomiplan 2013-2016 – Budsjett 2013

+ Avsetning til fond	53 000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-761 000	-854 000	-896 000	-510 000	-510 000	-510 000
Rammeområdets nettoutgifter	55 475 000	66 046 000	74 561 000	74 120 000	74 176 000	74 176 000
4 Kultur, næring og utvikling						
Netto driftsutgifter	19 820 000	20 657 000	20 955 000	19 986 000	19 809 000	19 809 000
+ Avsetning til fond	3 188 000	3 397 000	3 575 000	3 575 000	3 575 000	3 575 000
- Bruk av fond	-5 233 000	-4 917 000	-4 679 000	-4 570 000	-4 461 000	-4 461 000
Rammeområdets nettoutgifter	17 775 000	19 137 000	19 851 000	18 991 000	18 923 000	17 692 000
5 Kirkeformål						
Netto driftsutgifter	1 951 000	2 048 000	2 204 000	2 204 000	2 204 000	2 204 000
+ Avsetning til fond	0	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	0	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	1 951 000	2 048 000	2 204 000	2 204 000	2 204 000	2 204 000
6 Politisk styring, kontroll fellesutgifter						
Netto driftsutgifter	-479 000	-3 265 000	2 618 000	-6 829 000	-11 906 000	-15 115 000
+ Avsetning til fond	0	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	0	0	0	0	0	0
Rammeområdets nettoutgifter	-479 000	-3 265 000	2 618 000	-6 829 000	-11 906 000	-15 115 000
7 Særregnskap						
Netto driftsutgifter	2 371 000	534 000	51 000	51 000	51 000	51 000
+ Avsetning til fond	6 473 000	0	0	0	0	0
- Bruk av fond	-8 844 000	-534 000	-51 000	-51 000	-51 000	-51 000
Rammeområdets nettoutgifter	0	0	0	0	0	0
8 Rammetilskudd, kons.kraft, eiendomsskatt*						
Netto driftsutgifter	-4 762 000	-2 905 000	-2 032 000	-2 032 000	-2 032 000	-2 032 000
+ Avsetning til fond	3 495 000					
- Bruk av fond	-3 495 000					
Rammeområdets nettoutgifter	-4 762 000	-2 905 000	-2 032 000	-2 032 000	-2 032 000	-2 032 000
9 Diverse gebyrer (døgnmulkt)						
Netto driftsinntekter	-321 000					
Rammeområdets nettoinntekter	-321 000					
Sum fordelt netto til drift (sum "Netto driftsutgifter" foran)	139 306 000	154 819 000	162 077 000	150 689 000	145 491 000	142 282 000
Avsetning til fond	13 432 000	3 397 000	3 575 000	3 575 000	3 575 000	3 575 000
Bruk av fond	-19 589 000	-7 005 000	-6 110 000	-5 131 000	-5 022 000	3 900 000
Sum netto driftsutgift	133 149 000	151 211 000	159 542 000	149 133 000	144 044 000	149 757 000
Kontroll: Sum "Rammeområdets nettoutgifter" for rammene 1-8 foran	133 149 000	151 211 000	159 542 000	149 133 000	144 044 000	139 604 000

* Omfatter

Ansvar 8100: Konsulent honorar ifb. Omtaksering av verker og bruk

Ansvar 8700: Kjøp av tjenester og konsesjonskraft.

Budsjettskjema 2A i økonomiplanperioden 2013 - 2016

	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Investeringer i anleggsmidler	38 899 000	33 972 000	45 409 000	47 319 000	0	0
Utlån og forskutteringer	2 141 000	546 000	3 584 000	584 000	584 000	584 000
Avdrag på lån	660 000	1 050 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Avsetninger	6 716 000	1 200 000	0	0	0	0
Årets finansieringsbehov	48 416 000	36 768 000	49 993 000	48 903 000	1 584 000	1 584 000
Finansiert slik:	0	0	0	0		
Bruk av lånemidler	-27 357 000	-20 845 000	-32 568 000	-28 596 000	0	0
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-360 000	-1 200 000	-960 000	-600 000	0	0
Tilskudd til investeringer	-15 109 000	-8 560 000	-3 958 000	-9 204 000	0	0
Mottatte avdrag på utlån, og refusjoner	-860 000	-1 050 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Andre inntekter		0	0	0	0	0

Handlingsprogram og økonomiplan 2013-2016 – Budsjett 2013

Sum ekstern finansiering	-43 686 000	-31 655 000	-38 486 000	-39 400 000	-1 000 000	-1 000 000
Overført til driftsregnskapet	-2 869 000	-4 063 000	-7 036 000	-9 503 000	-584 000	-584 000
Bruk av avsetninger	-1 881 000	-1 050 000	-4 471 000	0	0	0
Sum finansiering	-48 436 000	-36 768 000	-49 993 000	-48 903 000	-1 584 000	-1 584 000
Udekket / udisponert	-20 000	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 2B i økonomiplanperioden 2013 - 2016

Prosjekt / prosjektnavn	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Til investeringer i anleggsmidler	38 899 000	32 772 000				
Gateskilt			250 000			
Inventar GHO			750 000			
Renovering 4-mannsbolig Bergsmo			1 000 000	500 000		
Regionalt kulturhus			28 750 000	41 250 000		
Stedsutvikling Harran			4 624 000	3 449 000		
Boligfelt Grong sentrum			2 640 000	1 320 000		
Boligfelt Bergsmohaugen			1 650 000			
Vannledning Mediåmarka			1 200 000	800 000		
Sikringstiltak Bubekken			454 000			
Veg Vårryggen			608 000			
Nødstrøm fjernvarmeanlegget			300 000			
Nødstrøm GHO			950 000			
Nødstrøm kommunehuset			469 000			
Oppgradering SD anlegg GBU			363 000			
Oppgradering kjøleaggregat GHO			563 000			
Bytte EI-kjele kommunehuset			188 000			
Sittegrupper			250 000			
Skifte blåsemaskin Mediå renseanlegg			400 000			
Sum fordelt til investering i anleggsmidler	38 899 000	32 772 000	45 409 000	47 319 000	0	0

2. Fordeling av netto driftsramme til hvert rammeområde foretas etter de bestemmelser som er gitt i kommunens økonomireglement. Det er kommunestyrets forutsetning at tjenestetilbudet skal holdes på et nivå som gjenspeiles i budsjettdokument m/ kommentarer og premisser framlagt av rådmannen 26. november 2012. Netto rammer fremgår av skjema 1B.

3. Investeringsbudsjett for 2013 vedtas i samsvar med rådmannens forslag datert 26. november 2012, herunder samlet låneopptak på kr 22.750.000,-. Resterende bruk av lån jfr. skjema 2A gjelder tidligere ubrukte lånemidler samt lån tatt opp tidligere år.

4. Ved skattlegging for 2012 benyttes høyeste sats for det kommunale skattøret.

5. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativ benyttes for skatteåret 2013:

- Den generelle skattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommer settes til 7 promille.
- I medhold av eiendomsskatteloven § 12 bokstav a differensieres satsene ved at den skattesats som skal gjelde for boliger og fritidseiendommer settes til 4 promille
- Det innføres ikke bunnfradrag.

6. I medhold av eiendomsskattelovens § 7 fritas følgende eiendommer/bygninger for eiendomsskatt i 2013:

a) §7a: Eigedom åt stiftingar eller institusjoner som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten.

b) §7b: Bygninger som har historisk verdi. Kun eiendommer som er fredet fritas etter denne hjemmel.

7. Kommunestyret vedtar å frita for eiendomsskatt i 2013 følgende konkrete eiendommer;

Gnr.	Bnr.	Festenr.	Hjemmelshaver	Merknad
30	6	5	Opplysningsvesenets Fond	Presteboligen (Grong kommune er fester av <u>tomta</u>)
29	1		Nord-Trøndelag Fylkeskommune	Grong videregående skole (Grong kommune er fester av <u>tomta</u>)
11	23		Friskgården Grong As	Friskgården
30	47		Torhild M. Bryhn og Ivar Grong	Den del av bygget som gjelder <u>menighetshuset</u>
29	17		Namdals Folkehøgskole	Skoledelen av virksomheten fritas. Boligene beskattes.
13	58		Nordtun AL	Nordtun grendehus
20	1	1	Sørheim Grendehus AL	Sørheim Grendehus
29	27	10	Grong Røde Kors Hjelpekorps	Røde-Kors-huset på Mediå
20	1	8	Grong Røde Kors Hjelpekorps	Hytte på Heia
			Grong Røde Kors Hjelpekorps	Hytte i Snøådalen
40	52		Harran Samfunnshus AL	Harran Samfunnshus
40	32		Harran Bygdasentral BA	Harran Bygdasentral
45	3		Heimdal Sanitetsforening	Fjerdings Grendehus
44	8	6	Grong jakt og fiskeforening	Bane, Harran
44	8	3	Harran skytterlag	Bane, Harran
16	19		Namdal Arbeidssamvirke AS	Virksomhet i Vårryggen
13	6		Olav Bergsmoen	Bergsmolåna
13	187		Anne Moe m/ fl.	Bergsmo skytteranlegg. (Grong skytterlag)
(37)	(2)		(Elg Elstad)	Haugen grendehus
29	83		Grong bolistiftelse	Grong boligstiftelse
29	118	127	Grong bolistiftelse	Grong boligstiftelse
29	157		Grong bolistiftelse	Grong boligstiftelse

8. Eiendomsskatten skal betales i fire terminer, 31. mars, 20. mai, 20. august og 20. november.

9. Ved taksering og utskriving av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.

10. Avgifter og betalingssatser for 2013 behandles som særskilte saker.

11. For ansvarene f.o.m. 7050 t.o.m. 7059, som gjelder IN-kommunenes tiltaksbudsjett innenfor barnevern, tas det forbehold om regulering i samsvar med de til enhver tid gjeldende budsjettvedtak i de respektive kommuner. I henhold til Grong kommunes økonomireglement foretas slik intern budsjettregulering av rådmannen.

12. Kommunestyret støtter anbefalingen om at det bør gjennomføres en prosess i løpet av 2013 for å skape balanse i framtidige budsjetter. Kommunestyret ser det som viktig at også fremtidige inntektsutvikling blir belyst. Eksempler på dette er;

- Bosetting av flyktninger i hele øk.planperioden.
- Fortsatt økte overføringer, basert på utviklinga de siste årene.

- Fokus på nærvær
- Framtidig folketallsvekst.

Økonomiutvalget supplert med en fra SV-gruppen er forum for disse drøftinger.

13. Kommunestyret vedtar følgende endringer i drifts- og investeringsbudsjettet for 2013:

Driftbudsjettet:

- Kommunestyret vedtar å bosette inntil 5 flyktninger i 4. kvartal 2013. Det er ønskelig med familier og at disse fortrinnsvis bosettes i grendene Bergsmo og Harran . Økte inntekter brukes fortrinnsvis til å styrke integreringsarbeidet i kommunen ved at det snarest vurderes igangsatt et prosjekt rettet mot å kvalifisere bosatte for en meningsfull og trygg framtid i kommunen. Samtidig må en se på mulighetene av å styrke helsetjenesten for denne brukergruppen.
- Ordningen med kryssende søskenmoderasjon videreføres ut fra følgende kriterier:
 - a) Moderasjon gis fra og med 2. barn på det billigste alternativet.
 - b) Barn nr. 2 gis 30 % , mens barn 3,4 osv. gis 50 % rabatt.
 - c) Rabattens størrelse tilsvarer størrelsen på plassen.Forslaget medfører ingen endring i budsjettforslaget da kryssende søskenmoderasjon er inne i tallbudsjettet.
- Følgende punkter innarbeides i budsjettet for 2013, da finansiert med bruk av disposisjonsfondet;

Videreføring av MOT	94.000
Økt støtte til grendehus	20.000
Støtte til landbruksformål	100.000
Støtte til skogkulturtiltak	50.000
Sommerjobb til ungdom	50.000
Økt støtte til Norsk Landbruksrådgiving	20.000
- Kommunestyret ber om at formannskapet ser på bemanningen i barnehagene der målet er at bemanning i barnehagene må minst holdes innenfor den kommunale norm, samt beholde dagens åpningstider.

Investeringsbudsjettet:

- Innkjøp av tineaggregat til kr 225.000,- pluss mva. Finansieres med bruk av lånemidler.
- Skatepark i Grong kr 475.000,-. (Del 1 i 2013). Finansieres med lånemidler.
- Nødvendig budsjettering av inntektsføring samt avsetning til ubundet investeringsfond på kr 4.471.000,- vedrørende Gusli Skog midlene legges inn i budsjettet.

Administrasjonen gis fullmakt til å foreta nødvendige endringer i budsjettskjemaene 1a, 1b, 2a, 2b jfr. de vedtatte endringene i pkt. 13.